

ความต้องการจำเป็นและแนวทางการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1

ฉันทยาภรณ์ สังข์เมือง

การค้นคว้าอิสระเสนอบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
ปีการศึกษา 2565
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยนเรศวร

ความต้องการจำเป็นและแนวทางการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1

การค้นคว้าอิสระเสนอบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
ปีการศึกษา 2565
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยนเรศวร

การค้นคว้าอิสระ เรื่อง "ความต้องการจำเป็นและแนวทางการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับ
คุณภาพการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1"

ของ ฉันทยาภรณ์ สังข์เมือง

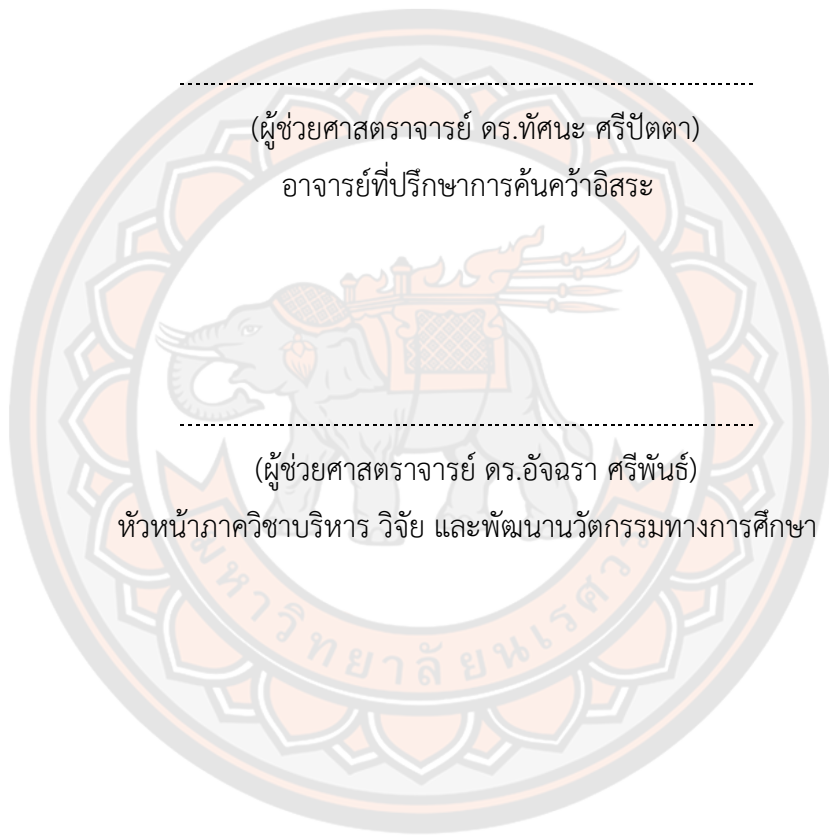
ได้รับการพิจารณาให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทัศนะ ศรีปัตตา)

อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อัจฉรา ศรีพันธ์)

หัวหน้าภาควิชาบริหาร วิจัย และพัฒนานวัตกรรมทางการศึกษา

ชื่อเรื่อง	ความต้องการจำเป็นและแนวทางการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1
ผู้วิจัย	ธัญยาภรณ์ สังข์เมือง
ประธานที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทัศนะ ศรีปัดดา
ประเภทสารนิพนธ์	การค้นคว้าอิสระ กศ.ม. การบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2565
คำสำคัญ	ความต้องการจำเป็น, การบริหารวิชาการ, การยกระดับคุณภาพการศึกษา

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นและแนวทางการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ผู้วิจัยแบ่งการวิจัยออกเป็น 2 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูหัวหน้าวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 จำนวน 208 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการจัดลำดับความสำคัญของต้องการจำเป็น (PNI_{modified}) ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาแนวทางการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการศึกษาวิจัย พบว่า

1. ผลการศึกษาความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 เท่ากับ 0.318 ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีดัชนีความต้องการจำเป็นสูงสุด คือ ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน รองลงมา คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรและการวางแผนงานวิชาการ ด้านการวัดประเมินผลและพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามลำดับ และด้านที่มีดัชนีความต้องการจำเป็นต่ำสุด คือ ด้านการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน และด้านส่งเสริมและสนับสนุนนิเทศการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพ

2. ผลการศึกษาแนวทางการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ผลการศึกษาวิจัย พบว่า

2.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตรและการวางแผนงานวิชาการ คือ ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดอบรม เพื่อสร้างความตระหนักให้ครูหรือบุคลากรทางการศึกษาเห็นความสำคัญในเรื่องของหลักสูตรสถานศึกษา มีวิเคราะห์หลักสูตรสถานศึกษา พิจารณามาตรฐาน ตัวบ่งชี้ อัตลักษณ์ของสถานศึกษาอย่างชัดเจน แต่งตั้งคณะกรรมการประกอบด้วย ผู้บริหาร ครู คณะกรรมการสถานศึกษา ส่งเสริมให้มีการประชุมอย่างต่อเนื่อง วางแผนกำหนดกรอบการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชนและสอดคล้องกับความต้องการของสถานศึกษา ประสานความร่วมมือกับสถานศึกษาอื่นในการพัฒนาหลักสูตร โดยรับคำแนะนำจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ดำเนินการปรับหลักสูตรสถานศึกษาให้ทันสมัย เพื่อทดแทนหลักสูตรเก่าและมีการตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตรด้วยกระบวนการบริหารวงจรคุณภาพ PDCA เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2561 ด้านคุณภาพผู้เรียน ในระดับยอดเยี่ยม

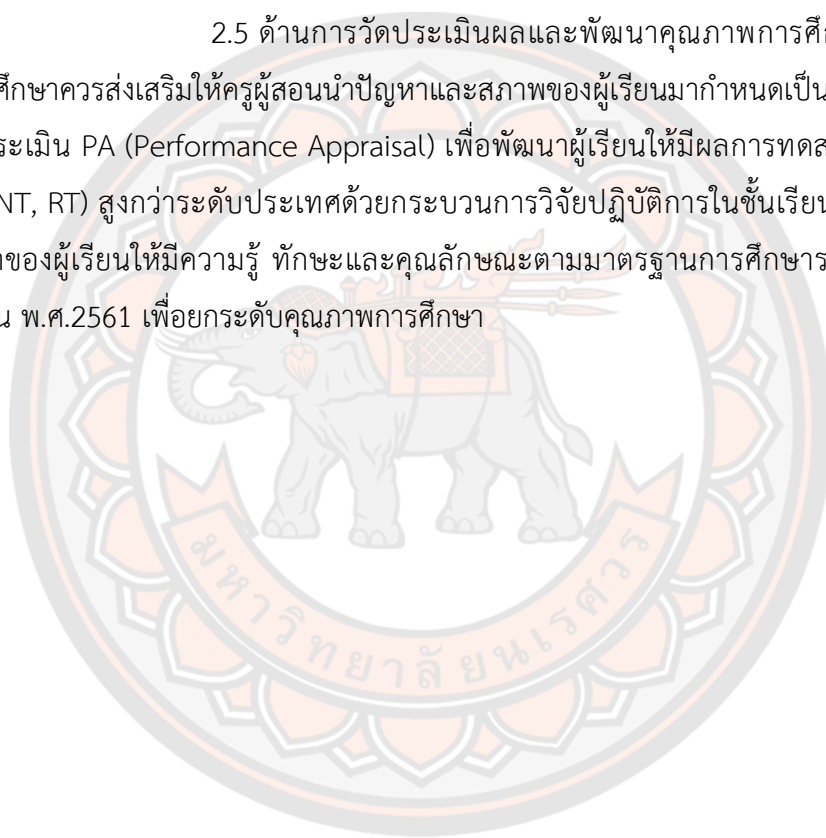
2.2 ด้านการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน คือ ผู้บริหารสถานศึกษาควรกำหนดปฏิทินการปฏิบัติงานอย่างชัดเจน เป็นระบบ มีการวางแผนร่วมกันกับครูหรือบุคลากรที่เกี่ยวข้องโดยใช้กระบวนการ PLC “ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ” (Professional Learning Community) จัดสร้างหรือพัฒนาเครื่องมือสำหรับนำไปใช้ในนิเทศ กำกับ ติดตามการจัดการเรียนรู้ของครู แบบกัลยาณมิตรและร่วมกันสะท้อนผลจากการติดตาม ตรวจสอบ เพื่อนำมาแก้ไขปรับปรุงและพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น นำความรู้ที่ได้มาสร้างสรรค์เป็นนวัตกรรมในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการและคุณลักษณะอันพึงประสงค์สูงกว่าค่าเป้าหมายตามที่สถานศึกษากำหนด

2.3 ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน คือ ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดอบรมเชิงปฏิบัติการสัมมนาเกี่ยวกับพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูผลิตสื่อหรือเลือกใช้สื่อเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน ชุมชน และมีความทันสมัยในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามความเปลี่ยนแปลง สนับสนุนให้ครูสร้างสรรค์และเรียนรู้การใช้เทคโนโลยีใหม่ๆ ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ จัดหาและให้ความสำคัญกับอินเทอร์เน็ต ความเร็วสูง รวมถึงสถานศึกษาควรจัดหาเครื่องมือ วัสดุอุปกรณ์ที่

เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างเพียงพอต่อความต้องการของครูผู้สอน เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกและให้ความสำคัญในการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี

2.4 ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนนิเทศการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน คือ ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และประสบการณ์ทางวิชาการทั้งในและนอกสถานศึกษาด้วยกระบวนการ PLC “ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ” (Professional learning community) ในรูปแบบออนไลน์และออนไลัน

2.5 ด้านการวัดประเมินผลและพัฒนาคุณภาพการศึกษา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูผู้สอนนำปัญหาและสภาพของผู้เรียนมากำหนดเป็นประเด็นท้าทายในการประเมิน PA (Performance Appraisal) เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีผลการทดสอบระดับชาติ (O-NET, NT, RT) สูงกว่าระดับประเทศด้วยกระบวนการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน รวมถึงเพื่อแก้ไขปัญหาของผู้เรียนให้มีความรู้ ทักษะและคุณลักษณะตามมาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2561 เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา

Title	THE NEEDS AND GUIDELINES OF ACADEMIC ADMINISTRATION TOWARDS IMPROVE THE QUALITY OF EDUCATION UNDER PHITSANULOK PRIMARY EDUCATION SERVICE AREA OFFICE 1
Author	Thunyaporn Sungmuang
Advisor	Assistant Professor Tussana Siputta, Ph.D.
Academic Paper	M.Ed. Independent Study in Educational Administration, Naresuan University, 2022
Keywords	Essential Needs, Academic administration, Quality of Education

ABSTRACT

The purposes of this research were to study the needs and guidelines for academic administration to improve the quality of education. Under Phitsanulok Primary Education Service Area Office 1, the research was divided into 2 steps: Step 1: a study of needs in academic administration to improve the quality of education; The research tool was a questionnaire. The sample group was school administrators and academic supervisor teachers. Under Phitsanulok Primary Education Service Area Office 1, there were 208 students. Data were analyzed by means. Standard Deviation and Priority Needs Index ($PNI_{modified}$) Step 2: a study on academic administration guidelines for raising the quality of education Affiliated Under Phitsanulok Primary Education Service Area Office 1. The research tool was an interview form. The informant was 3 experts. Data were analyzed by content analysis. The results of the research study found that

1. The results of a study of needs in academic administration to improve the quality of education Under Phitsanulok Primary Education Service Area Office 1 Overall, it was equal to 0.318. When considering each aspect, it was found that the aspect with the highest needs index was the development of media, innovation, and technology to improve learner quality, followed by curriculum development and

academic planning and measurement, evaluation, and development of educational quality. and the aspect with the lowest need index was the aspect of learning management to improve learner quality and promotion and support of educational supervision to improve learner quality.

2. The results of a study on academic administration guidelines for raising the quality of education Affiliated with Under Phitsanulok Primary Education Service Area Office 1 found that

2.1. Curriculum development and academic planning There is an important guideline that school administrators should organize training. To raise awareness for teachers or educational personnel to see the importance of school curriculum There is an analysis of the school curriculum. clearly consider the standards, indicators, and identity of educational institutions Appoint a committee consisting of administrators, teachers, school committees Encourage continual meetings Plan and set a framework for improving and developing educational institution curricula in line with the needs of the community and in accordance with the needs of educational institutions. Collaborate with other educational institutes in curriculum development. by taking advice from stakeholders Continue to modernize the educational institution curriculum. To replace the old curriculum and to inspect the quality of the curriculum with the PDCA quality cycle management process to raise the quality of education according to the Basic Education Standards of 2018 on learner quality. at an excellent level.

2.2. Learning management to develop the quality of learners an important guideline is that educational institution administrators should set a clear, systematic operational calendar, plan together with teachers or related personnel using the PLC process. "Professional Learning Community" (Professional Learning Community) Develop tools for use in supervising, supervising, and monitoring teacher learning management. in a friendly way and together reflecting on the results of monitoring and auditing in order to bring improvements, improvements and further development Use the acquired knowledge to create innovations in the development

of learning management. so that learners have academic achievement and desirable characteristics that are higher than the target values set by educational institutions.

2.3. Development of media, innovation and technology to improve the quality of learners There is an important guideline that school administrators should organize workshops and seminars on media development, innovation and technology to encourage and support teachers to produce media or choose to use technology media that is appropriate to the context of the school, community and is up to date in organizing activities. change-based learning Encourage teachers to be creative and learn to use new technologies. in learning activities Providing and giving importance to high-speed internet, including educational institutions should provide tools Materials related to learning activities are sufficient to meet the needs of teachers. To facilitate and give importance to the development of media, innovation, and technology.

2.4. Promotion and support of educational supervision to develop the quality of learners There is an important guideline that school administrators should participate in the exchange of learning and academic experiences both inside and outside the school through the PLC process and online.

2.5. Measurement, evaluation and development of educational quality There is an important guideline that school administrators should encourage teachers to use the problems and conditions of learners as challenging issues in the PA (Performance Appraisal) assessment in order to develop learners to have national-level test results (O-NET) , NT, RT) above the national level with a classroom action research process Including to solve problems of learners to have knowledge skills and characteristics according to the Basic Education Standards B.E. 2561 to raise the quality of education.

ประกาศคุณูปการ

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงในความกรุณาของ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทัศนะ ศรีปัตตา อาจารย์ที่ปรึกษา การศึกษาค้นคว้าอิสระที่ได้ให้คำแนะนำ คำปรึกษา และข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ด้วยความเอาใจใส่เป็นอย่างยิ่ง จนการศึกษาค้นคว้าอิสระสำเร็จสมบูรณ์ได้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญ รองศาสตราจารย์ ดร.จิตติมา วรณศรี อาจารย์ประจำภาควิชาบริหาร วิจัยและพัฒนานวัตกรรมการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรัตนนคร ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สถิรพร เขาวนชัย อาจารย์ประจำภาควิชาบริหาร วิจัยและพัฒนานวัตกรรมการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรัตนนคร และดร.อรนิตย์ ภูเขียว ครูชำนาญการพิเศษโรงเรียนอนุบาลพิษณุโลก ที่สละเวลาอันมีค่าและให้ความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบหาคุณภาพของเครื่องมือสำหรับการทำวิจัยในครั้งนี้

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิ ดร.ปิยธิดา รอดซุง รองผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนาการอาชีวศึกษา สถาบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ 3 สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ดร.อุมาพร ปานโท ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 และดร.กฤษฎา พรหมอินทร์ ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ที่สละเวลาอันมีค่าในการให้สัมภาษณ์ เพื่อนำเสนอความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์สำหรับการทำวิจัยในครั้งนี้

ขอขอบพระคุณผู้บริหารสถานศึกษา คณะครูโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ที่ให้ความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม ตลอดจนคณะผู้บริหารและบุคลากรของโรงเรียนอนุบาลพิษณุโลกที่ให้การส่งเสริมสนับสนุน ช่วยเหลือ มอบความรัก ความห่วงใย และให้กำลังใจเสมอมา

เหนือสิ่งอื่นใดขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา ที่ได้คำชี้แนะ ให้กำลังใจและให้การสนับสนุนอย่างดีที่สุดเสมอมา คุณค่าและประโยชน์อันพึงมีจากการศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้ ผู้วิจัยขออุทิศแด่ผู้มีพระคุณทุก ๆ ท่าน ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่างานวิจัยนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการบริหารการศึกษาในสถานศึกษาต่อไป

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ค
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ฉ
ประกาศคุุณูปการ.....	ฌ
สารบัญ.....	ญ
สารบัญตาราง.....	ฎ
สารบัญภาพ.....	ฏ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย.....	3
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
แนวคิดกับการบริหารการศึกษา.....	11
แนวคิดเกี่ยวกับความต้องการจำเป็น.....	17
แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ.....	19
แนวคิดเกี่ยวกับคุณภาพผู้เรียน.....	34
บริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1.....	40
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	43

กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	46
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	48
ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับ คุณภาพการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1	48
ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาแนวทางการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1	52
บทที่ 4 ผลการวิจัย.....	57
ตอนที่ 1 ผลการศึกษาความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับ คุณภาพการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1	58
ตอนที่ 2 ผลการศึกษาแนวทางการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1	76
บทที่ 5 บทสรุป.....	89
สรุปผลการวิจัย.....	89
อภิปรายผลการวิจัย.....	94
ข้อเสนอแนะ	100
บรรณานุกรม.....	102
ประวัติผู้วิจัย	131

สารบัญตาราง

หน้า

ตาราง 1 แสดงการสังเคราะห์ข้อบ่งชี้ของการบริหารงานวิชาการตามแนวคิดของนักวิชาการ เพื่อนำไปสู่การกำหนดเป็นข้อบ่งชี้ของการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา.....	30
ตาราง 2 แสดงวันเวลาในการเก็บข้อมูลแนวทางการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 โดยการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ.....	54
ตาราง 3 แสดงจำนวนและร้อยละของข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	58
ตาราง 4 แสดงสภาพปัจจุบันและสภาพอันพึงประสงค์ และดัชนีความต้องการจำเป็น ในการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ในภาพรวม.....	59
ตาราง 5 แสดงสภาพปัจจุบันและสภาพอันพึงประสงค์ และดัชนีความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ด้านการพัฒนาหลักสูตรและการวางแผนงานวิชาการ.....	61
ตาราง 6 แสดงสภาพปัจจุบันและสภาพอันพึงประสงค์ และดัชนีความต้องการจำเป็น ในการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ด้านการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน.....	64
ตาราง 7 แสดงสภาพปัจจุบันและสภาพอันพึงประสงค์ และดัชนีความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน.....	67
ตาราง 8 แสดงสภาพปัจจุบันและสภาพอันพึงประสงค์ และดัชนีความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา	

ประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ด้านส่งเสริมและสนับสนุนนิเทศการศึกษาเพื่อพัฒนา คุณภาพผู้เรียน.....	70
ตาราง 9 แสดงสภาพปัจจุบันและสภาพอันพึงประสงค์ และดัชนีความต้องการจำเป็นใน การบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ด้านการวัดประเมินผลและพัฒนาคุณภาพการศึกษา.....	73
ตาราง 10 แสดงแนวทางการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1	84

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	46

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561 – 2580) มีเป้าหมายในการพัฒนาประเทศ คือ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” โดยยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญเพื่อพัฒนาคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่ง ดี และมีคุณภาพ มีความพร้อมทั้งกาย ใจ สติปัญญา รวมถึงแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579 ได้วางกรอบทิศทางและเป้าหมายในการจัดการศึกษาของประเทศให้มีการพัฒนาระบบการบริหารจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ พัฒนากำลังคนให้มีสมรรถนะในการทำงานที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดและการพัฒนาประเทศ ซึ่งองค์ประกอบสำคัญที่จะช่วยพัฒนาคุณภาพการศึกษาและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนให้สอดคล้องกับการพัฒนาเยาวชนไทยแห่งยุคศตวรรษที่ 21 คือ การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาถือว่าเป็นหัวใจของสถาบันการศึกษาทุกระดับ (สำนักงานเลขาธิการสภา กระทรวงศึกษาธิการ, 2560) ทั้งนี้ การบริหารงานวิชาการที่จะให้ประสบผลสำเร็จ ย่อมมีปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา อันได้แก่ ปัจจัยด้านครูผู้สอน ปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน ด้านงบประมาณ ปัจจัยด้านสื่อ เทคโนโลยีทางการศึกษา และปัจจัยที่สำคัญอีกปัจจัยหนึ่งคือปัจจัยด้านผู้บริหารเปรียบเสมือนบุคคลที่สำคัญในการขับเคลื่อนการศึกษาและเปรียบเสมือนแม่ทัพหน้า จำเป็นต้องมีความรู้ความเข้าใจในงานวิชาการ ทราบขอบข่ายและปฏิบัติการกิจกรรมการบริหารงานวิชาการอย่างชัดเจน (อิริวัฒน์ พันธุ์รัตน์, 2562, น. 3)

การบริหารงานวิชาการเป็นงานที่สำคัญสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา เป็นภารกิจหลักของสถานศึกษาที่ต้องจัดกระบวนการเรียนรู้ กำหนดเป้าหมายการจัดการศึกษาและงานเกี่ยวข้องกับกิจกรรมทุกชนิดของสถานศึกษา โดยเฉพาะการปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอน ซึ่งเป็นจุดมุ่งหมายหลักของสถานศึกษาและเป็นเครื่องชี้วัดความสำเร็จและความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545, น. 85) งานวิชาการของโรงเรียนประกอบด้วย งานหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนเป็นหลัก ซึ่งโรงเรียนจะต้องสร้างหลักสูตรของตนเอง เรียกว่า หลักสูตรสถานศึกษา Hoy and Miskel (2007) ได้เสนอแนวคิดว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสำคัญเป็นอันดับแรกในการบริหาร เพื่อนำพาโรงเรียนให้ก้าวหน้าไปสู่มาตรฐานการศึกษาแห่งชาติ ให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสถานการณ์ ดังที่ ภาวิดา ธาราศรีสุทธิ

(2550) ได้กล่าวไว้ว่า งานวิชาการเป็นตัวบ่งชี้คุณภาพและความสำเร็จของสถานศึกษา พิจารณาจากคุณภาพของผู้เรียนเป็นสำคัญ การพัฒนาปรับปรุงหลักสูตรใหม่ให้มีความเหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับดอกฝ้าย ทศเกตุ (2553) ได้กล่าวว่า สถานศึกษาต้องนำเทคโนโลยี เข้ามาช่วยในการปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพของสถานศึกษา รวมถึงการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลการศึกษาให้มีความยืดหยุ่นตามสถานการณ์ ซึ่งเป็นกลไกสำคัญในการตอบสนองคุณภาพของสถานศึกษาผ่านการบริหารงานวิชาการที่ส่งต่อผู้เรียนโดยตรง ดังนั้น ผู้บริหาร ครู บุคลากรและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายต้องมีความรู้ความเข้าใจ ให้ความสำคัญและมีส่วนร่วมในการวางแผน กำหนดแนวทางปฏิบัติ การประเมินผลและการปรับปรุงแก้ไขอย่างเป็นระบบ และต่อเนื่อง ส่วนงานด้านอื่น ๆ เป็นองค์ประกอบที่จะทำให้โรงเรียนหรือสถาบันการศึกษาดำเนินไปด้วยความราบรื่นเท่านั้น

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 เป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 2 อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมืองพิษณุโลกและอำเภอบางระกำ มีจำนวนโรงเรียนทั้งสิ้น 113 โรงเรียน ในการบริหารและจัดการศึกษาให้ทั่วถึง มีคุณภาพ ตรงตามมาตรฐานการศึกษา มีการเสริมสร้างคุณธรรมและจริยธรรมบนพื้นฐานวัฒนธรรมไทย จุดเน้นสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้กำหนดให้ยกระดับคุณภาพผู้เรียนทุกคนให้มีพัฒนาการเหมาะสมกับวัย มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้น มีคุณธรรมและสำนึกความเป็นไทย ยกกระดับคุณภาพครูโดยใช้สถานศึกษาเป็นฐาน เพิ่มโอกาสในการเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพมากขึ้น และพัฒนากลไกบริหารจัดการใหม่ที่มุ่งเน้นประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ดังนั้น เพื่อให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งในการบริหารและการจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีคุณภาพ ได้มาตรฐานเท่าเทียมกันโดยยึดสถานศึกษาเป็นฐาน จากรายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา (SAR) ปีการศึกษา 2564 (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1, 2564, น. 20) พบว่า มีปัญหาในการยกระดับคุณภาพการศึกษา ดังนี้ 1) ด้านคุณภาพผู้เรียน จุดที่ควรพัฒนามากที่สุด คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตรสถานศึกษา (ร้อยละ 92.0) 2) ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ จุดที่ควรพัฒนามากที่สุด คือ ดำเนินงานพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้านตามหลักสูตรสถานศึกษาและทุกกลุ่มเป้าหมาย (ร้อยละ 92.9) รองลงมา คือ พัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ (ร้อยละ 92.0) และมีระบบบริหารจัดการคุณภาพสถานศึกษา (ร้อยละ 91.2) 3) ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จุดที่ควรพัฒนามากที่สุด คือ ตรวจสอบและประเมินผู้เรียนอย่างเป็นระบบและนำผลมาพัฒนาผู้เรียน (ร้อยละ 92.9) และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และการให้ข้อมูลสะท้อนกลับเพื่อพัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ (ร้อยละ 87.6) ตามลำดับ ปัจจุบันโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ได้ดำเนินการ

จัดการศึกษาตามนโยบายในการขับเคลื่อนคุณภาพการศึกษา ทั้งในด้านการยกระดับคุณภาพ การศึกษา การพัฒนาผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีความรู้ ความสามารถตามมาตรฐาน ตำแหน่ง โดยมีเป้าประสงค์เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความเป็นเลิศทางวิชาการ นอกจากนี้ผลการทดสอบ การศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า ยังมีโรงเรียน ที่มีผลการทดสอบการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ได้คะแนนต่ำกว่าระดับประเทศ ปี 2563 ร้อยละ 67.39 และปี 2564 ร้อยละ 70.80 (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1, 2564, น. 103) ซึ่งผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาต้องช่วงกันพัฒนาคุณภาพ ในการจัดการศึกษา ประกอบกับนโยบายของรัฐบาลที่มุ่งเน้นสร้างคุณภาพการศึกษาทุกช่วงวัย การศึกษาจึงเป็นกลไกในการสร้างทักษะแรงงาน รวมถึงมุ่งพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้เชื่อมโยง กับมาตรฐานวิชาชีพ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560, น.14) และสำนักงานเขตพื้นที่ มีนโยบายในการขับเคลื่อนคุณภาพการศึกษาโดยใช้โมเดล 3X – ray สู่ KPI คือ X – ray School, X – ray Students, X – ray Administrator เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ให้สูงขึ้นตลอดปีการศึกษา (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1, 2564, น. 103)

จากสภาพปัญหาที่กล่าวมาข้างต้น ทำให้ผู้วิจัยสนใจศึกษาความต้องการจำเป็น และแนวทางการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 เพื่อเป็นข้อมูลให้แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปใช้ เป็นแนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาอันจะเป็นประโยชน์ต่อประเทศชาติต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1
2. เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 สามารถนำผลการวิจัย ไปใช้เป็นข้อมูลในการกำหนดนโยบาย แผนพัฒนาการศึกษาและหลักเกณฑ์ต่าง ๆ เพื่อพัฒนา การบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1

2. ผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 สามารถนำผลการวิจัยไปใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษา

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ความต้องการจำเป็นและแนวทางการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพ การศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ผู้วิจัยแบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน โดยมีขอบเขตของการวิจัย ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพ การศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 มีขอบเขตของการวิจัย ดังนี้

ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยเรื่อง ความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 มีขอบเขตเนื้อหาจากการสังเคราะห์ แนวคิดของ สมาน อัสวภูมิ (2551), สมเดช สีแสง (2552), ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553), ภาวดี อนันต์ธานี (2553), กมล ภู่งประเสริฐ (2545), สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2556), จิตติมา วรณศรี (2557), อุทัย บุญประเสริฐ (2557), ชูชาติ พ่วงสมจิตร (2561), ปรียาภรณ์ ตั้งคุณานันต์ (2563) และสุกัญญา แซ่มซ้อย (2565) ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการพัฒนาหลักสูตรและการวางแผนงานวิชาการ 2) ด้านการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพ ผู้เรียน 3) ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน 4) ด้านส่งเสริมและ สนับสนุนนิเทศการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน 5) ด้านการวัดประเมินผลและพัฒนาคุณภาพ การศึกษา

ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 1 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 113 โรงเรียน จำแนกเป็นผู้บริหาร สถานศึกษา 95 คน และครู 1,163 คน รวมทั้งสิ้น 1,258 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 จำนวน 208 คน โดยแบ่งเป็น ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 95 คน และครูหัวหน้างานวิชาการจาก 113 โรงเรียน ซึ่งได้มาด้วยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1

ขอบเขตด้านตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ ความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1

ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาแนวทางการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 มีขอบเขตของการวิจัย ดังนี้

ขอบเขตด้านเนื้อหา

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลจากการศึกษาความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 จากขั้นตอนที่ 1 โดยการเลือกจากข้อที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็น (PNI_{modified}) ที่มีค่าสูงสุดในแต่ละด้านมาเป็นกรอบในการศึกษาแนวทางการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 คน ซึ่งได้มาด้วยวิธีการเลือกเจาะจง (Purposive sampling) โดยกำหนดคุณสมบัติ ดังนี้

1. เป็นศึกษานิเทศก์ ผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญในด้านการบริหารงานวิชาการ มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโทด้านบริหารการศึกษาและมีประสบการณ์การทำงานไม่ต่ำกว่า 5 ปี จำนวน 1 คน
2. เป็นผู้บริหารสถานศึกษา ผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญในด้านการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนได้รับรางวัลเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หรือ ผู้อำนวยการโรงเรียนที่มีผลงานด้านการบริหารวิชาการโดดเด่น มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโทด้านบริหารการศึกษา และมีประสบการณ์การทำงานไม่ต่ำกว่า 5 ปี จำนวน 2 คน

ขอบเขตด้านตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ แนวทางการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการพัฒนาหลักสูตรและการวางแผนงานวิชาการ 2) ด้านการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน 3) ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน 4) ด้านส่งเสริมและสนับสนุนนิเทศการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน 5) ด้านการวัดประเมินผลและพัฒนาคุณภาพการศึกษา

นิยามศัพท์เฉพาะ

ผู้วิจัยได้กำหนดนิยามศัพท์เฉพาะไว้ เพื่อให้เกิดความเข้าใจในความหมายเฉพาะของคำที่ใช้ในการวิจัย ดังนี้

1. การบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา หมายถึง กระบวนการดำเนินงานในกิจกรรมต่าง ๆ ของสถานศึกษา โดยเฉพาะงานวิชาการเป็นหัวใจสำคัญในการบริหารสถานศึกษาให้มีคุณภาพ ประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน ซึ่งเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนา ปรับปรุงการจัดการเรียนรู้และพัฒนาผู้เรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น รวมถึงให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ขึ้นไปตามมาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2561 มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่

1.1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรและการวางแผนงานวิชาการ หมายถึง กระบวนการดำเนินงานของสถานศึกษาที่ผู้บริหารสถานศึกษาวางแผน วิเคราะห์หลักสูตรสภาพแวดล้อมสถานศึกษา รวมถึงสนับสนุนให้ครูมีความรู้ในการจัดทำและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตามความมุ่งหมายที่กำหนดไว้และการวัดผลประเมินผลที่สอดคล้องกับความสามารถของผู้เรียนด้านความรู้ ทักษะและคุณลักษณะตามมาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2561 และติดตามประเมินผลการใช้หลักสูตรด้วยกระบวนการบริหารคุณภาพ PDCA และนำผลการประเมินมาพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง

1.2. ด้านการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน หมายถึง กระบวนการดำเนินงานของสถานศึกษาที่ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษาและให้ความสำคัญกับความถนัด ความต้องการของผู้เรียนเป็นหลัก มีกระบวนการเรียนรู้และการวัดประเมินที่หลากหลาย เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สอดคล้องกับความสามารถของผู้เรียนในด้านความรู้ ทักษะและคุณลักษณะตามมาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2561 และมีการติดตาม ตรวจสอบการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการบริหารคุณภาพ PDCA เพื่อให้การจัดการเรียนรู้มีคุณภาพตรงตามเป้าหมายหลักสูตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.3. ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน หมายถึง กระบวนการดำเนินงานของสถานศึกษาที่ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูวิเคราะห์ความจำเป็นในการใช้สื่อ ผลิตสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ รวมถึงอำนวยความสะดวกให้ครูและผู้เรียนได้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างมีความหมาย มีวัตถุประสงค์

อุปกรณ์อย่างเพียงพอ มีแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายในการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนมีด้านความรู้ ทักษะและคุณลักษณะตามมาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2561 และมีประเมินผลการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีด้วยกระบวนการบริหารคุณภาพ PDCA เพื่อพัฒนาและปรับปรุงสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีให้มีคุณภาพตรงตามเป้าหมายหลักสูตร ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.4. ด้านนิเทศการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน หมายถึง กระบวนการดำเนินงานของสถานศึกษาที่ผู้บริหารสถานศึกษาวางแผน ส่งเสริมและสนับสนุนนิเทศการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน การกำหนดแนวทางและจัดระบบงานนิเทศในสถานศึกษาให้มีรูปแบบที่หลากหลาย ให้ความช่วยเหลือ มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และประสบการณ์ทางวิชาการทั้งในและนอกสถานศึกษา แนะนำการปฏิบัติงานและการจัดการเรียนรู้ของครู รวมถึงส่งเสริมและสนับสนุน การพัฒนาวิชาการร่วมกับชุมชนและองค์กรอื่นๆ เพื่อให้จัดการเรียนรู้มีคุณภาพตามจุดมุ่งหมายของสถานศึกษาและเพื่อให้ผู้เรียนมีด้านความรู้ ทักษะและคุณลักษณะตามมาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2561 มีการติดตาม ปรับปรุงการนิเทศด้วยกระบวนการบริหารคุณภาพ PDCA ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

1.5. ด้านการวัดประเมินผลและพัฒนาคุณภาพการศึกษา หมายถึง กระบวนการดำเนินงานของสถานศึกษาที่ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูกำหนดระเบียบ วิธีการและเครื่องมือที่ใช้ในการวัดประเมินผลให้มีคุณภาพสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาสาระการเรียนรู้ ประเมินผลตามสภาพจริงจากกระบวนการปฏิบัติงานและผลการเรียนตามแนวทางกระทรวงศึกษาธิการ รวมถึงนำผลที่ได้จากการประเมินทำวิจัยในชั้นเรียน เพื่อแก้ไขปัญหาของผู้เรียนให้มีความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะตามมาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2561 และมีการติดตามผลด้วยกระบวนการบริหารคุณภาพ PDCA ให้ข้อมูลสะท้อนกลับเพื่อพัฒนา ปรับปรุงเครื่องมือที่ใช้ในการวัดประเมินผลและการนำผลการวิจัยมาพัฒนาเป็นนวัตกรรมแก้ไขปัญหาของผู้เรียน ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

2. คุณภาพการศึกษา หมายถึง ผลลัพธ์จากการศึกษาของผู้เรียนทั้งด้านผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการ รวมถึงคุณลักษณะตามมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดของสาระการเรียนรู้ มีสมรรถนะที่สำคัญและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตร

3. ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา หรือรักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ประจำปีการศึกษา 2564

4. ครู หมายถึง ครูที่ปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งหัวหน้างานวิชาการของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ประจำปีการศึกษา 2564

5. **สถานศึกษา** หมายถึง โรงเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1

6. **ความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา** หมายถึง กระบวนการที่เป็นระบบเพื่อวิเคราะห์ความแตกต่าง ระหว่างสภาพปัจจุบันและสภาพ ที่พึงประสงค์มาจัดเรียงลำดับความสำคัญและเลือกสิ่งที่ต้องการจำเป็นมากที่สุด เพื่อแก้ไขและพัฒนา ปรับปรุงการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน

7. **แนวทางการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา** หมายถึง ข้อเสนอแนะ แนวทางการดำเนินงานด้านการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาของผู้ทรงคุณวุฒิที่ให้ข้อมูล ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการพัฒนาหลักสูตรและการวางแผนงานวิชาการ 2) ด้านการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน 3) ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน 4) ด้านส่งเสริมและสนับสนุนนิเทศการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน 5) ด้านการวัดประเมินผลและพัฒนาคุณภาพการศึกษา

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง ความต้องการจำเป็นและแนวทางการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษา เอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยมีหัวข้อตามลำดับ ดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารการศึกษา

- 1.1. ความหมายของการบริหารการศึกษา
- 1.2. ความสำคัญของการบริหารการศึกษา
- 1.3. ขอบข่ายการบริหารงานในสถานศึกษา
- 1.4. กระบวนการบริหารแบบ Deming Cycle (PDCA)

2. แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินความต้องการจำเป็น

- 2.1. ความหมายของการประเมินความต้องการจำเป็น
- 2.2. การจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น

3. แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ

- 3.1. ความหมายการบริหารงานวิชาการ
- 3.2. ความสำคัญการบริหารงานวิชาการ
- 3.3. หลักการบริหารงานวิชาการ
- 3.4. ขอบข่ายของการบริหารวิชาการ

4. แนวคิดเกี่ยวกับคุณภาพผู้เรียน

- 4.1. ความหมายของคุณภาพผู้เรียน
- 4.2. เกณฑ์การประเมินคุณภาพผู้เรียน

5. บริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1

6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

7. กรอบแนวคิดในการวิจัย

แนวคิดกับการบริหารการศึกษา

ความหมายของการบริหารการศึกษา

กิติมา ปรีดีติลล (2552, น. 13) กล่าวว่า การบริหารการศึกษา หมายถึง การดำเนินงานทุกอย่างในสถานศึกษา ตั้งแต่การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานบุคคล การบริหารงานอาคารสถานที่ การบริหารงานธุรการและการเงิน การบริหารงานกิจการนักเรียน นักศึกษา และงานด้านความสัมพันธ์กับชุมชน

สันติ บุญภิรมย์ (2552, น. 53) กล่าวว่า การบริหารการศึกษา หมายถึง การดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความรู้แก่เด็ก เยาวชน และประชาชน ตามรูปแบบของการศึกษาประเภทต่าง ๆ เพื่อให้มีความเจริญงอกงามสู่วัตถุประสงค์ที่สอดคล้องกับการพัฒนาประเทศโดยส่วนรวม

ภารดี อนันต์นาวิ (2553, น. 2) กล่าวว่า การบริหารการศึกษา หมายถึง กิจกรรมต่างๆ ที่บุคคล หลากๆ คน ร่วมมือกันดำเนินการเพื่อพัฒนาให้เด็กเยาวชน ประชาชนหรือสมาชิกของสังคมในทุกๆ ด้าน ให้มีความสามารถ ทักษะ ทักษะ ทักษะ ค่านิยมหรือคุณธรรม ส่วนในด้านสังคม การเมือง และเศรษฐกิจนั้น ต้องการให้ เป็น สมาชิกที่ดี และมี ประสิทธิภาพ ของ สังคม โดยกระบวนการต่างๆ ที่เป็นระเบียบแบบแผน ทั้งในระบบโรงเรียนและนอกระบบโรงเรียน

บุญชม ศรีสะอาด (2554, น. 12) กล่าวว่า การบริหารการศึกษา หมายถึง การบริหารการศึกษาเป็นกระบวนการและกิจกรรมที่ผู้บริหารขององค์การทางการศึกษาใช้ภาวะผู้นำสำหรับการระดมทรัพยากร และเทคนิคในการประยุกต์ศาสตร์ ศิลปทางการบริหารมาใช้ในกิจการทางการศึกษา การพัฒนาองค์การทางการศึกษาและสมาชิกของสังคม ให้ได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพตามเป้าหมายและนโยบายของประเทศ

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2555, น. 8) กล่าวว่า การบริหารการศึกษา หมายถึง ภารกิจหลักของผู้บริหารที่จะต้องกำหนดแบบแผน วิธีการและขั้นตอนต่าง ๆ ในการปฏิบัติงานไว้อย่างมีระบบ

จอมพงศ์ มงคลวนิช (2556, น. 29) กล่าวว่า การบริหารการศึกษา หมายถึง การดำเนินงานของกลุ่มบุคคลเพื่อพัฒนาคนให้มีคุณภาพ ทั้งความรู้ ความคิด ความสามารถความเป็นคนดี และสมบูรณ์

สุนทร โคตรบรรเทา (2560, น. 17) กล่าวว่า การบริหารการศึกษา หมายถึง กระบวนการในการปฏิบัติงานกับคนและโดยคน เพื่อให้งานบรรลุเป้าหมายขององค์กร

ธีรศักดิ์ อุปไมยอริชัย และสุชาติ บางวิเศษ (2563, น.30) กล่าวว่า การบริหารการศึกษา หมายถึง การดำเนินงานของกลุ่มบุคคลร่วมมือกันพัฒนาคนให้มีคุณภาพ ซึ่งการพัฒนาคนให้มีคุณภาพได้นั้นจะต้องมีการดำเนินการในการเรียน การสอน การจัดกิจกรรม การวัดผล การจัดอาคารสถานที่และพัสดุครุภัณฑ์ การสรรหาบุคคลมาดำเนินการหรือมาทำการสอน

ในสถาบันการศึกษาการปกครองนักเรียนเพื่อให้นักเรียนเป็นคนดีมีวินัยและอื่น ๆ ซึ่งการดำเนินงานเหล่านี้รวมเรียกว่า การกิจทางการบริหารการศึกษา หรืองานบริหารการศึกษา

สรุปได้ว่า การบริหารการศึกษา หมายถึง การกิจหลักของผู้บริหารสถานศึกษา ในการดำเนินงานหรือกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการพัฒนาองค์กรทางการศึกษาให้มีคุณภาพตรงตามเป้าหมายและนโยบายของประเทศ จากการกำหนดยุทธศาสตร์ทางการศึกษา เพื่อให้บริการทางการศึกษาแก่เด็ก เยาวชนและประชาชนให้เป็นคนเก่ง ดี มีสุขและมีคุณภาพ สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ความสำคัญของการบริหารการศึกษา

สัมมา รธนิตย์ (2553, น. 94) กล่าวว่า การบริหารการศึกษามีความสำคัญในฐานะที่เป็นกระบวนการที่เป็นภารกิจหน้าที่หลักของผู้บริหารที่จะต้องกำหนดแบบแผน และเทคนิคต่าง ๆ โดยนำทั้งศาสตร์และศิลป์ที่มีประสิทธิภาพเหมาะสมกับองค์การมาใช้ เพื่อให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายร่วมกันดำเนินการเอื้ออำนวยให้ผู้เรียนได้รับการศึกษาที่ถูกต้องและมีคุณภาพจากสถานศึกษาบรรลุเป้าหมายที่วางไว้ของสถานศึกษานั้น ๆ ซึ่งเป็นการพัฒนาการศึกษาของคนในชาติ

ปรัชญา เวสารัชช์ (2554, น. 3) ได้กล่าวถึง ความสำคัญของการบริหารการศึกษาไว้ว่า การบริหารการศึกษา เป็นการบริหารจัดการที่มีระบบและดำเนินการอย่างต่อเนื่อง มีบุคคลและหน่วยงานที่รับผิดชอบเข้าร่วมดำเนินการมีรูปแบบ ขั้นตอน กติกาและวิธีดำเนินงานมีทรัพยากรสนับสนุนและมีกระบวนการประเมินผลการศึกษา ที่เที่ยงตรงและเชื่อถือได้

ครุชิต มาลัยวงศ์ (2557, ออนไลน์) ได้กล่าวถึง ความสำคัญของการบริหารการศึกษาไว้ว่า การบริหารการศึกษามีความสำคัญมาก เพราะการศึกษาของเยาวชนหรือคนในประเทศจะดีหรือเลวขึ้นอยู่กับการบริหารการศึกษา หากประเทศใดได้นักบริหารการศึกษาที่มีความรู้ความสามารถอย่างแท้จริง มีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล มีความเข้าใจงานด้านการศึกษา และผลกระทบของการศึกษาต่อความก้าวหน้าของประชาชนและประเทศแล้ว ประเทศนั้นก็จะมีความรุ่งเรืองในทุก ๆ ทางในทางตรงกันข้ามหากประเทศในไม่มีนักบริหารการศึกษาที่เก่ง และทำงานโดยกำหนดเอาความก้าวหน้าและความรุ่งเรืองของประเทศชาติเป็นธงชัยแล้ว ก็ยากที่ประเทศนั้นจะรุ่งเรืองได้

อรุณี ทองนพคุณ (2558, น. 10) ได้กล่าวถึง ความสำคัญของการบริหารการศึกษาไว้ว่า การบริหารการศึกษา มีความสำคัญในการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ และดำเนินการอย่างต่อเนื่อง มีบุคคลและหน่วยงานที่รับผิดชอบเข้าร่วมดำเนินการ มีรูปแบบ ขั้นตอน กติกาและวิธีดำเนินการ มีทรัพยากรสนับสนุน และมีกระบวนการประเมินผลการศึกษาที่เที่ยงตรงและเชื่อถือได้ เพราะต้องการคนที่ได้รับการฝึกฝนเฉพาะด้านที่มีความรู้ความเข้าใจ ความชำนาญมาดูแลรับผิดชอบ

เพชรประภาร์ ชุมสาย (2559, น. 10) ได้กล่าวถึง ความสำคัญของการบริหารการศึกษาไว้ว่า การบริหารจัดการศึกษา มีความสำคัญในการพัฒนามนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา

ความรู้ และคุณธรรมให้เปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น และสามารถดำเนินชีวิตในสังคมได้อย่างสันติสุข มีความสามารถในการประกอบอาชีพ รู้จักพึ่งพาตนเอง ใฝ่รู้และใฝ่เรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง

พรรณอร อุซุภาพ (2561, น. 83) ได้กล่าวถึง ความสำคัญของการบริหารการศึกษา มีดังนี้

1. เพื่อปรับปรุงการศึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม
2. เพื่อสร้างเสริมความรู้และปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

3. เพื่อสนับสนุนการค้นคว้าวิจัยในศิลปวิทยาการต่าง ๆ ตลอดจนเร่งรัดการศึกษา วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเพื่อการพัฒนาประเทศ การพัฒนาวิชาชีพครู และการส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น ศิลปะและวัฒนธรรมของชาติ

4. เพื่อให้ความสำคัญของการมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและเอกชน ตามที่กฎหมายได้บัญญัติไว้ ตลอดจนการให้ความคุ้มครองการจัดการศึกษาอบรมขององค์กรวิชาชีพ และเอกชนภายใต้การกำกับดูแลของรัฐ

5. เพื่อต้องการปฏิรูประบบราชการ เพื่อแยกงานด้านศิลปะและวัฒนธรรมไปตั้งเป็น กระทรวงวัฒนธรรม เนื่องจากระบบบริหารงานแบบเดิมมีความล่าช้าในการดำเนินงาน (Bureaucratic red-tape) โดยจัดงานที่คล้ายกันมาไว้ในหน่วยงานเดียวกันให้มากที่สุด เพื่อลดค่าใช้จ่ายในการปฏิบัติงานและยังสามารถสร้างข้าราชการมืออาชีพเพิ่มได้อีกด้วย

สรุปได้ว่า การบริหารสถานศึกษา มีความสำคัญในการพัฒนามนุษย์ ให้มีความพร้อม ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา มีความรู้คู่คุณธรรมและสามารถดำเนินชีวิตในสังคมได้อย่างสันติสุข รวมถึงมีการบริหารจัดการของผู้บริหารสถานศึกษา บุคลากรทางการศึกษาในรูปแบบ ขั้นตอน กติกา ที่เป็นระบบและมีการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง

ขอข่วยการบริหารงานในสถานศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ (2546, น. 32-73) กล่าวว่า ขอข่วยภารกิจการบริหารจัดการ สถานศึกษา ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ไว้ 4 ด้าน ดังนี้

1. การบริหารงานวิชาการ ได้แก่
 - 1.1 การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
 - 1.2 การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
 - 1.3 การวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน
 - 1.4 การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
 - 1.5 การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี
 - 1.6 การพัฒนาแหล่งเรียนรู้

- 1.7 การนิเทศการศึกษา
 - 1.8 การแนะแนวการศึกษา
 - 1.9 การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
 - 1.10 การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน
 - 1.11 การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น
 - 1.12 การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา
2. การบริหารงานงบประมาณ ได้แก่
 - 2.1 การจัดทำและเสนอของบประมาณ
 - 2.2 การจัดสรรงบประมาณ
 - 2.3 การตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผลและรายงานผลการใช้เงินและผลการดำเนินงาน
 - 2.4 การระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา
 - 2.5 การบริหารการเงิน
 - 2.6 การบริหารบัญชี
 - 2.7 การบริหารพัสดุ
 3. การบริหารงานบุคคล ได้แก่
 - 3.1 การวางแผนอัตรากำลังและกำหนดตำแหน่ง
 - 3.2 การสรรหาและการบรรจุแต่งตั้ง
 - 3.3 การเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ
 - 3.4 วินัยและการรักษาวินัย
 - 3.5 การออกจากราชการ
 4. การบริหารงานทั่วไป ได้แก่
 - 4.1 การดำเนินงานธุรการ
 - 4.2 งานเลขานุการ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
 - 4.3 งานพัฒนาระบบและเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ
 - 4.4 การประสานและพัฒนาเครือข่ายการศึกษา
 - 4.5 การจัดระบบการบริหารและพัฒนาองค์กร
 - 4.6 งานเทคโนโลยีสารสนเทศ
 - 4.7 การส่งเสริมสนับสนุนด้านวิชาการ
 - 4.8 การดูแลอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม

- 4.9 การจัดทำสำมะโนผู้เรียน
- 4.10 การรับนักเรียน
- 4.11 การส่งเสริมและประสานงานการศึกษาในระบบ นอกกระบบและตามอัธยาศัย
- 4.12 การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา
- 4.13 งานส่งเสริมงานกิจกรรมนักเรียน
- 4.14 การประชาสัมพันธ์งานการศึกษา
- 4.15 การส่งเสริมสนับสนุนและประสานงานการศึกษาของบุคคล ชุมชน องค์กร หน่วยงานและสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษา
- 4.16 งานประสานราชการกับเขตพื้นที่การศึกษาและหน่วยงานอื่น
- 4.17 การจัดระบบการควบคุมในหน่วยงาน
- 4.18 งานบริการสาธารณะ
- 4.19 งานที่ไม่ได้ระบุไว้ในงานอื่น

กระบวนการบริหารแบบ Deming Cycle (PDCA)

ศุภชัย อาชีวะระงับโรค (2552, น. 17-21) ให้ความเห็นว่า โครงสร้างของวงจร PDCA ประกอบด้วย การวางแผนอย่างรอบคอบเพื่อการปฏิบัติอย่างค่อยเป็นค่อยไปแล้วจึงตรวจสอบผลที่เกิดขึ้นโดยวิธีการปฏิบัติใดมีประสิทธิผลที่สุด ก็จะจัดให้เป็นมาตรฐานในการปฏิบัติงาน ซึ่งถ้าหากไม่สามารถปฏิบัติให้บรรลุเป้าหมายได้ ต้องมองหาวิธีการปฏิบัติใหม่หรือใช้ความพยายามให้มากขึ้นกว่าเดิม ขั้นตอน PDCA ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นตอนการวางแผน (Plan) คือ การกำหนดกรอบหัวข้อที่ต้องการปรับปรุงเปลี่ยนแปลง ซึ่งรวมถึงการพัฒนาสิ่งใหม่ ๆ หรือการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงาน ฯลฯ รวมไปถึงการพิจารณาว่ามีความจำเป็นต้องใช้ข้อมูลใดบ้างเพื่อการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงนั้น โดยระบุวิธีการเก็บข้อมูลให้ชัดเจน แล้ววิเคราะห์ข้อมูลที่รวบรวมได้นำมากำหนดทางเลือกในการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงดังกล่าว การวางแผนช่วยให้สามารถคาดการณ์สิ่งที่เกิดขึ้นในอนาคต และช่วยลดความสูญเสียที่อาจเกิดขึ้นได้ โดยสรุปแล้ว การวางแผนช่วยให้รับรู้สภาพปัจจุบัน พร้อมกับกำหนดสภาพที่ต้องการให้เกิดขึ้นในอนาคต ด้วยการผสมผสานประสบการณ์ ความรู้ และทักษะอย่างลงตัว โดยทั่วไปการวางแผนมีอยู่ด้วยกัน 2 ประเภทหลัก ๆ ดังนี้

ประเภทที่ 1 การวางแผนเพื่ออนาคต เป็นการวางแผนสำหรับสิ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคต หรือกำลังจะเกิดขึ้น บางอย่างไม่สามารถควบคุมได้เลยในทันที แต่เป็นการเตรียมความพร้อมสำหรับสิ่งนั้น

ประเภทที่ 2 การวางแผนเพื่อการปรับปรุงเปลี่ยนแปลง เป็นการวางแผนเพื่อเปลี่ยนแปลงสภาพที่เกิดขึ้นในปัจจุบันเพื่อสภาพที่ดีขึ้น ซึ่งสามารถควบคุมผลที่เกิดในอนาคตได้ด้วยการเริ่มต้นเปลี่ยนแปลงตั้งแต่ปัจจุบัน

2. ขั้นตอนการปฏิบัติ (Do) คือ การลงมือปรับปรุงเปลี่ยนแปลงตามทางเลือกที่ได้กำหนดไว้ในขั้นตอนการวางแผน โดยตรวจสอบระหว่างการปฏิบัติด้วยว่าได้ดำเนินไปในทิศทางที่ตั้งใจหรือไม่ พร้อมกับสื่อสารให้ผู้ที่เกี่ยวข้องรับทราบ

3. ขั้นตอนการตรวจสอบ (Check) คือ การประเมินผลที่ได้รับจากการปรับปรุงเปลี่ยนแปลง ทำให้เราทราบว่า การปฏิบัติในขั้นที่สองสามารถปฏิบัติงานได้บรรลุเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้หรือไม่ สิ่งสำคัญ คือ ต้องรู้ว่า จะตรวจสอบอะไร และจำนวนเท่าไร โดยข้อมูลที่ได้จากการตรวจสอบจะเป็นประโยชน์สำหรับขั้นตอนถัดไป

4. ขั้นตอนการดำเนินงานให้เหมาะสม (Act) คือ การพิจารณาผลที่ได้จากการตรวจสอบ ซึ่งมีอยู่ 2 กรณี คือ ผลที่เกิดขึ้นเป็นไปตามแผนหรือไม่เป็นไปตามแผนที่วางไว้ หากเป็นกรณีแรกก็ให้นำแนวทางหรือกระบวนการปฏิบัตินั้นมาจัดทำให้เป็นมาตรฐาน พร้อมทั้งหาวิธีการที่จะปรับปรุงให้ดียิ่งขึ้นไปอีก แต่ถ้าหากเป็นกรณีที่สอง คือ ผลที่ได้ไม่บรรลุวัตถุประสงค์ตามแผนที่วางไว้ ควรนำข้อมูลที่รวบรวมไว้มาวิเคราะห์ และพิจารณาว่าควรจะทำอะไรต่อไป เช่น มองหาทางเลือกใหม่ที่น่าจะเป็นไปได้ ให้ความพยายามให้มากขึ้นกว่าเดิม ขอความช่วยเหลือจากผู้รู้ หรือเปลี่ยนเป้าหมายใหม่

สุธาสนี โปธิจันทร์ (2558) ให้ความเห็นว่า PDCA เป็นแนวคิดให้ความสำคัญในการดำเนินงานเป็นไปอย่างมีระบบ โดยมีเป้าหมายให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่องโดยแนวคิด PDCA ได้รับการพัฒนาขึ้นเป็นครั้งแรกโดย Walter และต่อมาวงจร PDCA ได้เป็นที่รู้จักอย่างแพร่หลายมากขึ้น โดย W.Edwards Deming ได้นำมาเผยแพร่ให้เป็นเครื่องมือสำหรับการปรับปรุงกระบวนการ วงจรนี้จึงมีอีกชื่อหนึ่งว่า Deming Cycle มีการนำ PDCA เข้ามาประยุกต์ใช้ทั้งการทำงานประจำและการปรับปรุงงาน โครงสร้างของ PDCA ประกอบด้วย

1. Plan คือ การวางแผน
2. Do คือ การปฏิบัติตามแผน
3. Check คือ การตรวจสอบ
4. Act คือ การปรับปรุงการดำเนินการอย่างเหมาะสม หรือการจัดทำมาตรฐานใหม่ ซึ่งถือเป็นพื้นฐานของการยกระดับคุณภาพ

สรุปได้ว่า กระบวนการบริหารเชิงคุณภาพแบบ Deming Cycle (PDCA) หมายถึง กระบวนการในการบริหารงานที่ให้ความสำคัญในการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ 1) การวางแผน (Plan) 2) การปฏิบัติตามแผน (Do) 3) การตรวจสอบ (Check)

4) การปรับปรุงการดำเนินการอย่างเหมาะสม (Act) แนวทางการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ซึ่งผู้วิจัยได้นำแนวคิดของกระบวนการบริหารเชิงคุณภาพแบบ Deming Cycle (PDCA) มาใช้ในการวิจัยครั้งนี้

แนวคิดเกี่ยวกับความต้องการจำเป็น

ความหมายของความต้องการจำเป็น

ประจักษ์ อินทรมงคล (2555, น. 9-10) กล่าวว่า ความต้องการจำเป็น หมายถึง ความแตกต่างระหว่างสิ่งที่คาดหวังกับสิ่งที่เป็นอยู่จริงในปัจจุบันที่ต้องการได้รับการแก้ไขปรับปรุง เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อนักศึกษา บุคคล หน่วยงาน ซึ่งวัดได้จากการเปรียบเทียบสภาพความแตกต่างระหว่างสภาพที่คาดหวังกับสภาพที่เป็นอยู่จริง

พชรวิทย์ จันทร์ศิริสิริ (2560, น. 88) กล่าวว่า ความต้องการจำเป็น หมายถึง กระบวนการที่เป็นระบบที่ใช้ในการตัดสินใจเพื่อแก้ไขปัญหาจากสภาพที่เป็นจริงไปยังสภาพที่พึงประสงค์ โดยมีการกำหนดความแตกต่างของสภาพที่มุ่งหวังกับสภาพที่เป็นจริงแล้วทำการจัดเรียงลำดับความสำคัญของความแตกต่าง และเลือกสิ่งที่ต้องการจำเป็นมากที่สุดมาแก้ไข

สุวิมล ว่องวาณิช (2562, น. 62) กล่าวว่า ความต้องการจำเป็น หมายถึง กระบวนการประเมินเพื่อกำหนดความแตกต่างของสภาพที่เกิดขึ้นกับสภาพที่ควรจะเป็นจริง โดยระบุสิ่งที่ต้องการให้เกิดว่ามีลักษณะเช่นใด และประเมินสิ่งที่เกิดขึ้นจริงว่ามีลักษณะเช่นใด จากนั้นนำผลที่ได้มาวิเคราะห์ประเมินและสิ่งที่เกิดขึ้นจริงว่าสมควรเปลี่ยนแปลงกระบวนการจัดการศึกษาหรือการเปลี่ยนแปลงผลที่เกิดปลายทาง การเปลี่ยนแปลงอันเนื่องมาจากการประเมินความต้องการจำเป็นจึงเป็นการเปลี่ยนแปลงในเชิงสร้างสรรค์และเปลี่ยนแปลงทางบวก

สรุปได้ว่า ความต้องการจำเป็น หมายถึง การประเมินเพื่อให้ทราบถึงสภาพปัญหาอย่างแท้จริง ระหว่างสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ โดยมีการกำหนดความแตกต่างที่ได้จากการประเมินมาจัดเรียงลำดับความสำคัญและเลือกสิ่งที่ต้องการจำเป็นมากที่สุดมาแก้ไข เพื่อแก้ไขและพัฒนาปรับปรุงการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน

การจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น

สุวิมล ว่องวาณิช (2562, น. 275) กล่าวว่า เทคนิคการจัดลำดับสำหรับข้อมูลแบบการตอบสนองคู่ รูปแบบของการให้ตอบข้อมูลแบบตอบสนองคู่ (dual-response format) ปรากฏในแบบสอบถามที่มีข้อความให้ตอบในรูปมาตราประมาณค่า โดยให้ระบุข้อมูลทั้งสองชุดคือ ระดับของสภาพที่เป็นอยู่จริงและสภาพที่ควรจะเป็นรูปแบบนี้สร้างขึ้นโดยมีพื้นฐานแนวคิดของการนิยามความต้องการจำเป็นตามโมเดลความแตกต่าง (discrepancy model) วิธีการจัดเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นสามารถกระทำได้ ดังต่อไปนี้

กลุ่มวิธีที่ใช้หลักประเมินความแตกต่าง

วิธีการที่ใช้หลักประเมินความแตกต่างพบว่าเป็นที่นิยมใช้กันมาก เป็นวิธีที่มีรากฐานมาจากการประเมินความต้องการจำเป็นที่ใช้โมเดลความแตกต่าง ซึ่งมีการรวบรวมข้อมูลแบบการตอบสนองคู่จากมาตรวัดที่แสดงระดับความสำคัญ ($I=Importance$) ของข้อความนั้น เปรียบเสมือนค่าที่บอกระดับของ “What Should Be” และมาตรวัดที่แสดงระดับที่ข้อรายการนั้นได้รับการตอบสนองหรือระดับสัมฤทธิ์ผล ($D=Degree of Success$) ที่เป็นอยู่ในขณะนั้น เปรียบเสมือนค่าที่บอกระดับของ “What is” สูตรในการคำนวณระดับความต้องการจำเป็นแต่ละวิธีมีดังนี้

1. วิธี Mean Difference Method (MDF) กำหนดโดยหาผลต่างของค่าเฉลี่ยของ I และค่าเฉลี่ยของ D บางคนเรียกวิธีนี้ว่า rank order of difference scores

$$MDF = I - D$$

2. วิธี Priority Needs Index (PNI) เป็นวิธีการเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นซึ่งพัฒนาขึ้นมาโดยใช้ค่าสถิติในรูปดัชนีที่สามารถบอกค่าต่ำสุดและสูงสุดได้ Lane, Crofton และ Hall (1983, อ้างถึงใน Witkin, 1984) ได้สร้างดัชนีชื่อว่า Priority Needs Index (PNI) ตัดแปลงมาจากวิธีการเรียงตำแหน่งความต้องการจำเป็นจากความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของสภาพที่คาดหวังกับที่เป็นอยู่จริง (mean difference) โดยการถ่วงน้ำหนักของผลต่างของค่าเฉลี่ยระหว่าง I และ D ด้วยน้ำหนักความสำคัญของ I

$$PNI = (I - D) \times I$$

3. วิธี Priority Needs Index แบบปรับปรุง ($PNI_{modified}$) เป็นสูตรที่ปรับปรุงจากสูตร PNI โดย นงลักษณ์ วิรัชชัย และสุวิมล ว่องวานิช เป็นวิธีการที่หาค่าผลต่างของ $(I - D)$ แล้วหารด้วยค่า D เพื่อควบคุมขนาดของความต้องการจำเป็นให้อยู่ในพิสัยที่ไม่มีช่วงกว้างมากเกินไป และให้ความหมายเชิงเปรียบเทียบ เมื่อใช้ระดับของสภาพที่เป็นอยู่เป็นฐานในการคำนวณค่าอัตราการพัฒนาเข้าสู่สภาพที่คาดหวังของกลุ่ม

$$PNI_{modified} = \frac{I - D}{D}$$

$PNI_{modified}$	หมายถึง	ดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น
I	หมายถึง	ค่าเฉลี่ยของสภาพที่พึงประสงค์ (Importance)
D	หมายถึง	สภาพปัจจุบันในปัจจุบัน (Degree of success)

โดยข้อที่มีค่าดัชนี $PNI_{modified}$ สูง แสดงว่ามีความต้องการจำเป็นระดับสูงมากกว่าข้อรายการที่มีค่าดัชนี $PNI_{modified}$ ต่ำ ซึ่งข้อที่มีความต้องการจำเป็นอยู่ในระดับสูงต้องให้ความสำคัญและต้องได้รับการแก้ไขก่อนตามลำดับซึ่งเป็นข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามแบบตอบสนองคู่ (Dual response)

4. การวิเคราะห์เมทริกซ์ (matrix analysis) เป็นวิธีการวิเคราะห์ที่เน้นการเสนอผลการดำเนินงานของหน่วยงานในส่วนที่เป็นจุดแข็งและจุดอ่อนที่ควรได้รับการพัฒนา โดยการแบ่งตารางออกเป็น 4 ช่อง แสดงความสัมพันธ์ระหว่างสภาพที่มุ่งหวังหรือเรียกว่าเกณฑ์ที่ควรจะเป็นและสภาพที่เกิดขึ้นจริง จุดที่ใช้แบ่งอาจเป็นค่าเฉลี่ยของคะแนนสูง - ต่ำที่กำหนดหรือเกณฑ์ที่ผู้ประเมินเห็นว่าเหมาะสมที่จะเป็นจุดตัด (Cut-Off Score)

1 หมายถึง เกณฑ์ที่ควรจะเป็นมีระดับต่ำ แต่ผลการดำเนินงานสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดหมายความว่า ผลการดำเนินงานมีคุณภาพเกินเกณฑ์ที่กำหนด

2 หมายถึง เกณฑ์ที่ควรจะเป็นมีระดับสูง และผลการดำเนินงานสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดหมายความว่า ผลการดำเนินงานประสบความสำเร็จในระดับดี

3 หมายถึง เกณฑ์ที่ควรจะเป็นมีระดับสูง แต่ผลการดำเนินงานต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนดหมายความว่า ผลการดำเนินงานไม่ประสบความสำเร็จ ต้องทำการแก้ไขปรับปรุงอย่างยิ่ง

4 หมายถึง เกณฑ์ที่ควรจะเป็นมีระดับต่ำ และผลการดำเนินงานต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนดหมายความว่า ผลการดำเนินงานยังอยู่ในสภาพที่ไม่ดีนัก แต่ยังไม่น่าวิตกมาก เนื่องจากหน่วยงานให้ความสำคัญกับตัวบ่งชี้ที่ไม่สูงมาก

ทั้งนี้ การจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นใช้การเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ข้อที่มีค่ามากแสดงว่ามีความต้องการจำเป็นมากควรได้รับการแก้ไขอย่างเร่งด่วน และข้อที่มีค่าน้อยแสดงให้เห็นความมีความต้องการจำเป็นน้อย

การวิจัยเรื่อง ความต้องการจำเป็นและแนวทางการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ผู้วิจัยได้ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ดังนั้น ผู้วิจัยจึงเลือกวิธี Priority Needs Index แบบปรับปรุง $PNI_{modified}$ มาใช้ในการวิจัยในครั้งนี้

แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ

ความหมายการบริหารงานวิชาการ

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2534, น. 17) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารโรงเรียน ประกอบด้วย 6 งาน คือ งานวิชาการ งานบุคลากร งานกิจการ

นักเรียน งานธุรการการเงินพัสดุ งานอาคารสถานที่และงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน โดยมีงานวิชาการเป็นหลัก ส่วนงานนอกเป็นงานสนับสนุนให้งานวิชาการสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

กมล ภูประเสริฐ (2545, น. 5) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหาร ที่เกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษา อันเป็นเป้าหมายสูงสุดของภารกิจของสถานศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ (2552, น. 32-38) กำหนดว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง กิจกรรมทุกอย่างภายในสถานศึกษาที่เกี่ยวกับการปรับปรุง พัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพดี

สันติ บุญภิรมณ์ (2552, น. 15) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง กระบวนการ ดำเนินงานหรือกิจกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวกับวิชาการเกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนการปรับปรุง พัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพบรรลุวัตถุประสงค์ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ดังนั้น ผู้บริหารต้องบริหารงานวิชาการอย่างเป็นระบบร่วมกับครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องเพื่อส่งผล ให้ผู้เรียนมีคุณภาพตามที่ต้องการ

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553, น. 2) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารสถานศึกษา โดยมีการจัดกิจกรรมทุกอย่างทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงพัฒนา การเรียนการสอนให้ได้ผลดี และมีประสิทธิภาพให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน

ภาวิดา ธาราศรีสุทธิ (2556, น. 34) กล่าวว่า การบริหารวิชาการ หมายถึง กิจกรรมที่จัดขึ้น ทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน เพื่อให้เรียนได้เรียนรู้ ได้ฝึกปฏิบัติ ได้รับประสบการณ์และ พัฒนาตนเองให้เกิดประโยชน์ มีประสิทธิภาพสูงสุดแก่ผู้เรียน มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตามเป้าหมายของหลักสูตร

จรรณี แก้วเอี่ยม (2557, น. 4) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารจัดการกิจกรรมทุกชนิดทุกประเภทที่เกี่ยวกับการเรียนการสอนและการบริหารสิ่งแวดล้อมต่างๆ ที่มีอิทธิพลต่อการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้การเรียนการสอนดำเนินไปอย่างราบรื่น และมีประสิทธิภาพให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน

จิตติมา วรรณศรี (2557, น. 3) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การดำเนินงาน ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้และการพัฒนาผู้เรียน ประกอบด้วยงานต่างๆ ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล การใช้สื่อ เทคโนโลยีและแหล่งเรียนรู้ การวิจัยเพื่อการพัฒนาการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษา

ชูชาติ พ่วงสมจิตร (2561, น. 6) กล่าวว่า การบริหารวิชาการ หมายถึง การบริหารจัดการ หรือการดำเนินกิจกรรมทุกชนิดของสถานศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนและ คุณภาพผู้เรียน โดยคำนึงถึงประสิทธิภาพสูงสุด

ไพฑูรย์ สีนลารัตน์, นักรบ หมี่แสน และคณะ (2561, น. 240) กล่าวว่า การบริหาร งานวิชาการ หมายถึง กระบวนการบริหารในกิจกรรมต่าง ๆ ที่สถานศึกษาจัดขึ้น ซึ่งเกี่ยวข้องสัมพันธ์

กับการสร้างและการพัฒนาด้านความรู้ ซึ่งส่งผลทั้งโดยตรงและโดยอ้อมต่อผู้เรียน ทั้งนี้ เพื่อปรับปรุง ส่งเสริม และพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานตามเจตนารมณ์ของกระบวนการจัดการศึกษา การบริหารงานวิชาการเป็นภารกิจหลักของผู้บริหารสถานศึกษา มาตรฐานคุณภาพการศึกษา จะปรากฏเด่นชัด หากผู้บริหารสามารถบริหารได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้น ถือได้ว่าการบริหารงานวิชาการเป็นหัวใจเป็นส่วนสำคัญที่สุดในสถานศึกษา ผู้บริหารต้องใส่ใจและตระหนักในภารกิจ รู้จักปรับปรุงตนเองรู้และเข้าใจงานวิชาการอย่างถ่องแท้ รวมทั้งพัฒนางานวิชาการให้ก้าวหน้า ทันต่อการจัดการศึกษาในยุคปัจจุบัน นอกจากนี้ยังจะได้รับความไว้วางใจ การยอมรับนับถือจากชุมชน สังคม อันจะนำซึ่งความภาคภูมิใจต่อความสำเร็จในที่สุด

ปริยาภรณ์ ตั้งคุณานันต์ (2562, น. 56) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง ความร่วมมือกันของกลุ่มบุคคลที่ปฏิบัติงานอยู่ในหน่วยงานรัฐหรือเอกชนที่มีอำนาจหน้าที่ ในการจัดการศึกษา โดยกระทำกิจกรรมหรือดำเนินงานให้การศึกษาหรือฝึกอบรมคนทุกช่วงวัย วิธีการกำหนดวัตถุประสงค์ ระบบการดำเนินงาน เทคนิคการดำเนินงานและปัจจัยทางการบริหาร ไว้อย่างชัดเจน โดยมีจุดมุ่งหมายในการพัฒนาความรู้ ความสามารถและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ของผู้เรียนตามที่สถานศึกษากำหนดไว้

สุกัญญา แซ่มซ้อย (2565, น. 44) กล่าวว่า การบริหารวิชาการ หมายถึง การดำเนินการเกี่ยวกับการจัดการศึกษาให้กับผู้เรียนเพื่อให้ผู้เรียนบรรลุผลการเรียนรู้ที่พึงประสงค์ ทั้งในด้านการออกแบบหลักสูตร การจัดการเรียนรู้ การประเมินผล ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษา ต้องมีความรู้ ความเข้าใจ และมีทักษะในด้านการบริหารวิชาการ โดยต้องนำครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการวางแผนการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ซึ่งก็คือการพัฒนาหลักสูตรและการนำแผน การจัดการศึกษาไปสู่การปฏิบัติ ซึ่งก็คือการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน และด้านการประเมินผล เพื่อนำผลสะท้อนการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรไปปรับปรุงแก้ไข หรือพัฒนาหลักสูตร ของสถานศึกษาของครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมกัน

สรุปได้ว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง ความสามารถของบุคคลในกระบวนการ จัดกิจกรรมหรืองานด้านต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอน ส่งเสริม สนับสนุน พัฒนา ให้กับผู้เรียน เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุดแก่ผู้เรียน ในการจัดการเรียนการสอนรับความปกติใหม่ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และจุดมุ่งหมาย ของหลักสูตรที่สถานศึกษาได้กำหนดไว้ โดยการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้นักเรียนเป็นคนดี คนเก่ง และมีความสุข มีทักษะชีวิตที่สามารถดำรงอยู่ได้ในสังคมและเท่าทันเหตุการณ์ปัจจุบัน

ความสำคัญการบริหารงานวิชาการ

Smith et.al (1971 อ้างถึงใน ปริญญาภรณ์ ตั้งคุณานันต์, 2562, น. 57) ได้ศึกษาและจัดลำดับความสำคัญของงานวิชาการไว้เป็นอันดับแรกของงานในความรับผิดชอบของผู้บริหาร ดังนี้

งานบริหารงานวิชาการ	ร้อยละ 40
งานบริหารบุคลากร	ร้อยละ 20
งานบริหารกิจการนักเรียน	ร้อยละ 20
งานบริหารการเงิน	ร้อยละ 5
งานบริหารอาคารสถานที่	ร้อยละ 5
งานบริหารความสัมพันธ์กับชุมชน	ร้อยละ 5
งานบริหารทั่วไป	ร้อยละ 5

จรุณี เก้าเอียน (2557, น. 5-6) ได้กล่าวถึง ความสำคัญของการบริหารงานวิชาการ ไว้ว่า การบริหารงานวิชาการ ถือเป็นภารกิจหลักของผู้บริหารสถานศึกษา เพราะมาตรฐานและคุณภาพ การศึกษาจะปรากฏส่งผลเด่นชัดก็ต่อเมื่อผู้บริหารสามารถบริหารงานวิชาการได้อย่างมีประสิทธิภาพ งานบริหารวิชาการจึงถือเป็นหัวใจของการบริหารสถานศึกษาผู้บริหารจะต้องใส่ใจและตระหนัก เห็นความสำคัญ และพัฒนาตนให้มีความรู้ความเข้าใจในงานวิชาการให้ก้าวหน้าทัน ต่อการจัดการศึกษายุคปัจจุบัน

จิตติมา วรธรรมศรี (2557, น. 3) ได้กล่าวถึง ความสำคัญของการบริหารงานวิชาการ ไว้ว่า การบริหารสถานศึกษามีเป้าหมายและภารกิจในการจัดการศึกษา เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ โดยงานหลักของการบริหารสถานศึกษาคือการบริหารงานวิชาการซึ่งเป็นงานสำคัญที่จะช่วยให้การจัดการศึกษาบรรลุเป้าหมายเนื่องจากมีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับการเรียนการสอน และการพัฒนาผู้เรียน โดยสามารถจัดเรียงลำดับความสำคัญของภารกิจการบริหารสถานศึกษา ดังนี้

- อันดับ 1 การบริหารงานวิชาการ
- อันดับ 2 การบริหารงานบุคคล
- อันดับ 3 การบริหารงานกิจการนักเรียน
- อันดับ 4 การบริหารงานธุรการการเงินและพัสดุ
- อันดับ 5 การบริหารงานอาคารสถานที่
- อันดับ 6 การบริหารงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

ผู้บริหารจึงต้องตระหนักและให้เวลาแก่การบริหารงานวิชาการ เพราะการบริหารงานวิชาการ ถือเป็นภารกิจสำคัญของการบริหารสถานศึกษา เพื่อให้สถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาได้บรรลุ เป้าหมายอันส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนและประสิทธิผลของสถานศึกษา

ชูชาติ พวงสมจิตร (2561, น. 7) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการคือหัวใจในการบริหารสถานศึกษา ทั้งนี้เพื่อให้มั่นใจว่าผู้เรียนจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและคุณลักษณะที่พึงประสงค์เป็นไปตามมาตรฐานหรือสูงกว่ามาตรฐานการศึกษาที่กำหนดไว้

ปริยาภรณ์ ตั้งคุณานันต์ (2563, น. 57) ได้กล่าวถึง ความสำคัญของการบริหารงานวิชาการไว้ว่า การบริหารงานวิชาการ เป็นงานหลักที่สำคัญที่สุดในการบริหารงานของสถานศึกษา ทั้งยังเป็นงานส่วนใหญ่ที่สุดของระบบและเป็นศูนย์กลางของสถานศึกษา ผู้บริหารจึงควรใช้เวลาในการบริหารงานวิชาการมากกว่างานอื่น ๆ โดยคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาสามารถพิจารณาได้จากความสำเร็จของงานวิชาการ สถานศึกษาใดที่งานวิชาการเป็นเลิศมักจะมีชื่อเสียงและเป็นที่ยอมรับ เป็นที่ยอมรับ แต่ในการตรงกันข้าม สถานศึกษาใดที่งานวิชาการล่าช้าไม่ค้อยประสบความสำเร็จ ส่งผลให้สถานศึกษานั้นไม่เป็นที่ยอมรับ

สุกัญญา แซ่มซ้อย (2565, น. 45) กล่าวว่า การบริหารวิชาการเป็นหน้าที่สำคัญที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ดังนั้น สถานศึกษาทุกประเภทจึงจำเป็นต้องให้ความสำคัญกับงานวิชาการ เพื่อพัฒนานักเรียนให้มีความรู้ มีคุณภาพ หรือมีผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ที่พึงประสงค์

สรุปได้ว่า ความสำคัญของการบริหารงานวิชาการ หมายถึง ภารกิจหลักของสถานศึกษา เป็นเชิงทิศในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ในการจัดการศึกษาให้บรรลุเป้าหมายและสอดคล้องทันต่อการจัดการศึกษายุคปัจจุบัน เพื่อให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดไว้และเป็นตัวบ่งชี้ถึงคุณภาพ ความสำเร็จของการบริหารสถานศึกษาในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นประสิทธิภาพของผู้เรียนเป็นสำคัญ

หลักการบริหารงานวิชาการ

จรรณี แก้วเอี่ยม (2556, น. 6) กล่าวว่า หลักการบริหารงานวิชาการต้องมีหลักการและวิธีการดำเนินงาน เพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการบริหารงานของสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาต้องยึดหลักในการทำงาน โดยเฉพาะหลักการบริหารงานวิชาการเป็นแนวคิด เพื่อปฏิบัติไปสู่ความสำเร็จในการบริหารงานวิชาการ ซึ่งมีหลักการที่สำคัญ ๆ 3 ประการ ดังนี้

1. หลักการพัฒนาคุณภาพ (Quality Management) เป็นการบริหารงาน เพื่อนำไปสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการ องค์ประกอบของคุณภาพที่เป็นตัวชี้วัดคือ ผลผลิตและกระบวนการ เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้บุคลากรและผู้รับบริการได้รับความพึงพอใจ พัฒนาศักยภาพเป็นที่ยอมรับของสังคมในระดับสากลมากขึ้น โดยอาศัยกระบวนการประกันคุณภาพการศึกษา ได้แก่ การควบคุมคุณภาพการตรวจสอบคุณภาพและการประเมินคุณภาพ

2. หลักการมีส่วนร่วม (Participation) การปรับปรุงคุณภาพของกระบวนการบริหาร ได้พัฒนาอย่างต่อเนื่อง สม่าเสมอตลอดเวลา โดยทุกคนในหน่วยงานมีส่วนร่วมเสนอแนะปรับปรุงและพัฒนา หลักการมีส่วนร่วมต้องการให้ทุกคนได้ร่วมกันทำงาน ซึ่งลักษณะของงานวิชาการ

ต้องอาศัยความร่วมมือจากหลายฝ่ายอาจดำเนินงานในรูปของคณะกรรมการวิชาการ ซึ่งจะมีเป้าหมายการทำงานร่วมกันนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพได้มากขึ้น การมีส่วนร่วม ต้องเริ่มจากการร่วมคิด ร่วมทำและร่วมประเมินผล เพราะในการบริหารงานวิชาการ ผู้บริหารไม่สามารถทำคนเดียวได้ ต้องอาศัยความรู้ความสามารถของบุคลากร ดังนั้น ผู้บริหาร ต้องให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของบุคลากร ทั้งในการร่วมคิดวางแผนการทำงาน ร่วมปฏิบัติ เพื่อนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายร่วมกัน หลักการ 3 องค์ประกอบ (3 -Es) ได้แก่

2.1. หลักประสิทธิภาพ (Efficiency) หมายถึง การปฏิบัติตามแผนที่กำหนดไว้ เป็นไปตามขั้นตอนและกระบวนการมีปัญหาและอุปสรรคอย่างไร ในขณะที่ดำเนินการสามารถปรับปรุง แก้ไขได้มีประสิทธิภาพเน้นไปที่กระบวนการ (Process) การใช้กลยุทธ์และเทคนิควิธีการต่าง ๆ ที่ทำให้บรรลุวัตถุประสงค์มากที่สุด

2.2. หลักประสิทธิผล (Effectiveness) หมายถึง ได้ผลผลิต (Output) ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ตรงตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร มีความรู้ความสามารถ มีทักษะเพิ่มขึ้น รวมทั้งการคำนึงถึงประโยชน์ที่ได้รับอย่างไรก็ตามมักใช้คำสองคำนี้ควบคู่กันคือ มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล

2.3. หลักประหยัด (Economy) หมายถึง การใช้เวลาน้อย การลงทุนน้อย การใช้กำลัง หรือแรงงานน้อยโดยไม่ต้องเพิ่มทรัพยากรทางการบริหารแต่ได้ผลผลิตตามที่คาดหวัง ดังนั้นการลงทุน ในทางวิชาการจึงต้องคำนึงถึงความประหยัดเช่นเดียวกัน ผู้บริหารจะใช้กลวิธีอย่างไรในการบริหาร เพื่อพัฒนาคุณภาพโดยอาศัยความประหยัดบุคลากร งบประมาณ วัสดุและเทคโนโลยี และใช้เวลา น้อยอีกด้วย

3. หลักการความเป็นวิชาการ (Academic) หมายถึง ลักษณะที่ครอบคลุมเนื้อหาสาระ ของวิชาการ ได้แก่ หลักการพัฒนาหลักสูตร หลักการเรียนรู้หลักการสอน หลักการวัดผลประเมินผล หลักการนิเทศการศึกษาและการวิจัย เป็นต้น หลักการต่าง ๆ เหล่านี้ เป็นองค์ประกอบสำคัญ ก่อให้เกิดลักษณะความเป็นวิชาการที่ต้องอาศัยองค์ความรู้เพื่อทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง และสร้างสรรค์ ดังนั้น การบริหารงานวิชาการจำเป็นต้องคำนึงถึงหลักการต่าง ๆ เพราะด้าน การบริหารการศึกษามีหลักและกระบวนการในการดำเนินการจึงจำเป็นต้องสอดคล้องกับหลักการ ของศาสตร์ในสาขาวิชา

ปริญญารัตน์ ตั้งคุณานันต์ (2562, น. 105) กล่าวว่า จากแนวทางการจัดการศึกษาของประเทศไทย ตามหมวดและมาตราต่าง ๆ ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 สามารถสรุปหลักการบริหารงานวิชาการ ในสถานศึกษา ได้ดังนี้

1. บริหารงานวิชาการในสถานศึกษาแบบกระจายอำนาจยืดหยุ่น และให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาและชุมชน โดยใช้สถานศึกษาเป็นฐาน

2. จัดการเรียนรู้ โดยยึดแนวทางการศึกษาตลอดชีวิต เพื่อพัฒนาผู้เรียนทั้งด้านความรู้ทักษะและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ โดยให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

3. พัฒนาหลักสูตร สาระ และวิธีการจัดการเรียนรู้ให้หลากหลาย เหมาะสมกับศักยภาพและทุกช่วงวัยของผู้เรียน โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

4. สนับสนุนให้ผู้สอนใช้สื่อการสอน แหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น และการวิจัยเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ

สรุปได้ว่า หลักการบริหารงานวิชาการ เป็นแนวคิดในการปฏิบัติงานให้บรรลุความสำเร็จ ผู้บริหารสถานศึกษาต้องใช้หลักประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยคำนึงถึงคุณภาพของเป้าหมาย ด้านผู้เรียนเป็นหลัก นอกจากนี้ต้องคำนึงถึงบุคลากรหรือผู้มีบทบาทสำคัญในกระบวนการบริหารงาน โดยให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการบริหารงาน มีการส่งเสริมสนับสนุนและดูแลเอาใจใส่ด้วยความยุติธรรม และเสมอภาค

ขอบข่ายของการบริหารวิชาการ

สมาน อัครภูมิ (2551, น. 271) ได้กล่าวถึง ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาไว้ 5 ด้าน คือ

1. ด้านการวางแผนงานวิชาการ
2. ด้านการพัฒนาหลักสูตร
3. ด้านการจัดการเรียนการสอน
4. ด้านการนิเทศและพัฒนาการเรียนการสอน
5. ด้านการประเมินผลงานวิชาการ

สมเดช สีแสง (2552, น. 425-447) ได้กำหนดแนวปฏิบัติงานด้านวิชาการ ดังนี้

1. ด้านการวางแผนงานด้านวิชาการ
2. ด้านการพัฒนาหรือดำเนินงานเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น
3. ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา
4. ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา
5. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้
6. ด้านการวัดประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน
7. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
8. ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้

9. ด้านการนิเทศการศึกษา
10. ด้านการแนะแนว
11. ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพ
12. ด้านการส่งเสริมชุมชนให้มีความแข็งแรงทางวิชาการ
13. ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการ
14. ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบัน

อื่นที่จัดการศึกษา

15. ด้านการจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา
16. ด้านการคัดเลือกหนังสือแบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา
17. ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

ปริยาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553, น. 3) ได้กล่าวถึง ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา ไว้ 4 ด้าน คือ

1. ด้านการวางแผนเกี่ยวกับงานวิชาการ
2. ด้านการจัดดำเนินงานเกี่ยวกับการเรียนการสอน
3. ด้านการจัดบริหารเกี่ยวกับการเรียนการสอน
4. ด้านการวัดและประเมินผล

ภารตี อนันต์นาวิ (2553, น. 281) ได้กล่าวถึง ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา

ไว้ 17 ด้าน คือ

1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
2. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้
3. ด้านการวัดผล ประเมินผลแบบเทียบโอนผลการเรียน
4. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
5. ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา
6. ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้
7. ด้านการนิเทศการศึกษา
8. ด้านการแนะแนวการศึกษา
9. ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
10. ด้านการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน
11. การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น
12. การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล องค์กร หน่วยงานและสถาบัน

อื่นที่จัดการศึกษา

กมล ฎัประเสริฐ (2554, น.9-18) ได้กล่าวถึง ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ ในสถานศึกษา ไว้ 9 ด้าน คือ

1. ด้านการบริหารงานหลักสูตร
2. ด้านการบริหารการเรียนการสอน
3. ด้านการบริหารการประเมินผลการเรียน
4. ด้านการบริหารการนิเทศภายในสถานศึกษา
5. ด้านการบริหารการพัฒนาบุคลากรทางวิชาการ
6. ด้านการบริหารการวิจัยและพัฒนา
7. ด้านการบริหารโครงการทางวิชาการอื่น ๆ
8. ด้านการบริหารระบบข้อมูลและสารสนเทศทางวิชาการ
9. ด้านการบริหารการประเมินผลงานทางวิชาการของสถานศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2556, น. 49-56) ได้กล่าวถึง ขอบข่าย การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา ไว้ 17 ด้าน คือ

1. ด้านการพัฒนาหรือดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น
2. ด้านการวางแผนงานด้านวิชาการ
3. ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา
4. ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
5. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้
6. ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน
7. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
8. ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้
9. ด้านการนิเทศการศึกษา
10. ด้านการแนะแนว
11. ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา
12. ด้านการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ
13. ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น
14. ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน สถานประกอบการ และสถาบันอื่นการจัดการศึกษา
15. ด้านการจัดการระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา
16. ด้านการคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา
17. ด้านการพัฒนาและใช้เทคโนโลยีทางการศึกษา

จิตติมา วรณศรี (2557, น. 6) ได้กล่าวถึง ขอบข่ายของการบริหารวิชาการ ไว้ว่า การบริหารงานวิชาการมีขอบข่ายภาระงานที่กว้างขวางและครอบคลุมการดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาผู้เรียน ซึ่งเป็นผลผลิตของการจัดการศึกษา จึงสรุปได้ว่าขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ ประกอบด้วยงานที่สำคัญ 7 ด้าน ดังนี้

1. ด้านการวางแผนงานวิชาการ
2. ด้านการพัฒนาหลักสูตร
3. ด้านการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้
4. ด้านการจัดการเรียนรู้
5. ด้านการวัดและประเมินผล
6. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้อ
7. ด้านการนิเทศภายใน

อุทัย บุญประเสริฐ (2557, น. 35) ได้กล่าวถึง ขอบข่ายของการบริหารวิชาการ ไว้ 6 ด้าน ดังนี้

1. ด้านการวางแผนงานวิชาการ
2. ด้านการบริหารงานวิชาการ
3. ด้านการจัดการเรียนการสอน
4. ด้านการพัฒนาส่งเสริมทางด้านวิชาการ
5. ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนและทะเบียนนักเรียน
6. ด้านการประเมินผลงานวิชาการ

ชูชาติ พ่วงสมจิตร (2561, น. 13) ได้กำหนดขอบข่ายภารกิจการบริหารงานวิชาการไว้ ดังนี้

1. ด้านการพัฒนาและบริหารหลักสูตรของสถานศึกษา
2. ด้านการบริหารจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา
3. ด้านการนิเทศการศึกษา
4. ด้านการวัดและประเมินผลทางการศึกษา
5. ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา

ปரியากรณ์ ตั้งคุณานันต์ (2563, น. 105) ได้กล่าวถึง ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา ไว้ 8 ด้าน คือ

1. ด้านการพัฒนาหลักสูตร
2. ด้านการจัดการเรียนการสอน
3. ด้านการแนะแนว
4. ด้านการนิเทศการสอนและวิจัยเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้

5. ด้านการวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน
6. ด้านแหล่งเรียนรู้เทคโนโลยีและสื่อการสอน
7. ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา
8. ด้านการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีและการจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา)

สภามหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ได้กล่าวถึง ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาไว้ 3 ด้านดังนี้

1. ด้านการออกแบบหลักสูตร
2. ด้านการจัดการเรียนรู้
3. ด้านการประเมินผล

จากการศึกษาของขอบข่ายการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาของนักวิชาการผู้วิจัยได้สังเคราะห์ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา เพื่อกำหนดขอบข่ายงานวิชาการดังตาราง 1

ตาราง 1 แสดงการสังเคราะห์ข้อข่ายการบริหารงานวิชาการตามแนวคิดของนักวิชาการ เพื่อนำไปสู่การกำหนดเป็นข้อข่ายการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา

ที่	แนวทางการบริหารงานวิชาการ ในสถานศึกษา	แหล่งข้อมูล											สรุป แนวคิดการ บริหารงาน วิชาการ
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
		สมาน อัครภูมิ (2551)	สมเดช สีแสง (2552)	ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553)	ภาวดี อนันต์นารี (2553)	กมล ภูประเสริฐ (2545)	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2556)	จิตติมา วรธรรมศรี (2557)	อุทัย บุญประเสริฐ (2557)	ชูชาติ พ่วงสมจิตร (2561)	ปรียาภรณ์ ตั้งคุณานันต์ (2563)	สุกัญญา แซ่มซ้อย (2565)	
1.	ด้านการพัฒนาหรือการ ดำเนินการ เกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนา สาระ หลักสูตรท้องถิ่น		✓				✓						
2.	ด้านการวางแผนงานด้านวิชาการ	✓	✓	✓			✓	✓	✓				
3.	ด้านการจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติ เกี่ยวกับงานวิชาการของสถานศึกษา		✓				✓						1.ด้านการพัฒนา หลักสูตรและการ
4.	ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	วางแผนงาน วิชาการ
5.	ด้านการคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อ ใช้ในสถานศึกษา		✓	✓			✓						
6.	ด้านการบริหารบุคคลทางวิชาการ หรือการพัฒนาบุคลากรทางวิชาการ	✓				✓							
7.	ด้านการจัดการเรียนการสอน ใน สถานศึกษาหรือกระบวนการ จัดการเรียนรู้	✓	✓	✓		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	2.ด้านการ จัดการเรียนรู้
8.	ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ หรือการปรับปรุงการเรียนการสอน		✓	✓	✓		✓	✓	✓				เพื่อพัฒนา คุณภาพผู้เรียน

ที่.	แนวทางการบริหารงานวิชาการ ในสถานศึกษา	แหล่งข้อมูล											สรุป แนวคิดการ บริหารงาน วิชาการ
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
		สมาน อัครวุฒิ (2551)	สมเดช สีแสง (2552)	ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553)	ภากรตี อนันต์นาวี (2553)	กมล ภูประเสริฐ (2545)	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2556)	จิตติมา วรธรรมศรี (2557)	อุทัย บุญประเสริฐ (2557)	ชูชาติ พ่วงสมจิตร (2561)	ปริญญารัตน์ ตั้งคุณานันต์ (2563)	สุกัญญา แซ่มซ้อย (2565)	
9.	ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้		✓	✓	✓		✓					✓	
10.	ด้านการพัฒนาและใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา การบริหารสื่อการศึกษา การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยีการศึกษา		✓		✓		✓					✓	3.ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน
11.	ด้านกิจกรรมอื่น ๆ ที่เสริมการเรียนการสอน						✓		✓				
12.	ด้านการนิเทศการศึกษา	✓	✓	✓	✓		✓	✓		✓	✓		
13.	ด้านการแนะแนว		✓	✓	✓		✓					✓	
14.	ด้านการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ		✓		✓		✓						
15.	ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น		✓				✓						4.ด้านส่งเสริมและสนับสนุนนิเทศการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน
16.	ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุ องค์กรหน่วยงาน สถานประกอบการ และสถาบันอื่นในการจัดการศึกษา		✓		✓		✓						

ที่	แนวทางการบริหารงานวิชาการ ในสถานศึกษา	แหล่งข้อมูล											สรุป แนวคิดการ บริหารงาน วิชาการ
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
		สถาน อัคราภูมิ (2551)	สมเดช สีแสง (2552)	ปริยาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553)	ภาวดี อนันต์นาวี (2553)	กมล ภูประเสริฐ (2545)	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาระดับพื้นฐาน (2556)	จิตติมา วรธรรมศิริ (2557)	อุทัย บุญประเสริฐ (2557)	ชูชาติ พ่วงสมจิตร (2561)	ปริยภรณ์ ตั้งคุณานันต์ (2563)	สุกัญญา แซ่มช้อย (2565)	
17.	ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบ โอนผลการเรียน		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	5.ด้านการวัด
18.	ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพ การศึกษา	✓		✓	✓	✓		✓					ประเมินผลและ พัฒนาคุณภาพ
19.	ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพ ภายในและมาตรฐานการศึกษา	✓		✓		✓				✓	✓		การศึกษา

จากตารางการสังเคราะห์แนวคิดของการบริหารงานวิชาการ สามารถสรุปได้ว่าการบริหารงานวิชาการถือเป็นงานสำคัญในการบริหารสถานศึกษาที่จะต้องปฏิบัติให้มีคุณภาพ โดยมีขอบข่ายงานที่สำคัญจะต้องปฏิบัติในการบริหารงานวิชาการ 5 ด้าน คือ 1) ด้านการพัฒนาหลักสูตรและการวางแผนงานวิชาการ 2) ด้านการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน 3) ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน 4) ด้านการนิเทศการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน 5) ด้านการวัดประเมินผลและพัฒนาคุณภาพการศึกษา

การบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา

การบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา ได้จากการสังเคราะห์แนวคิดและหลักการที่เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ จำนวน 11 ท่าน ทำให้ได้ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา จำนวน 5 ด้าน ดังนี้

ด้านการพัฒนาหลักสูตรและการวางแผนงานวิชาการ

สรุปได้ว่า ด้านการพัฒนาหลักสูตรและการวางแผนงานวิชาการ หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาวางแผน วิเคราะห์หลักสูตรสภาพแวดล้อมสถานศึกษา รวมถึงสนับสนุนให้ครูมีความรู้

ในการจัดทำและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลง พฤติกรรมตามความมุ่งหมายที่กำหนดไว้และการวัดผลประเมินผลที่สอดคล้องกับความสามารถของผู้เรียนด้านความรู้ ทักษะและคุณลักษณะตามมาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2561 และติดตามประเมินผลการใช้หลักสูตรด้วยกระบวนการบริหารคุณภาพ PDCA และนำผลการประเมินมาพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง

ด้านการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

สรุปได้ว่า ด้านการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษา ส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษาและให้ความสำคัญกับความถนัด ความต้องการของผู้เรียนเป็นหลัก มีกระบวนการเรียนรู้และการวัดประเมินที่หลากหลาย เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สอดคล้องกับความสามารถของผู้เรียนให้ด้านความรู้ ทักษะและคุณลักษณะตามมาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2561 และมีการติดตาม ตรวจสอบการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการบริหารคุณภาพ PDCA เพื่อให้การจัดการเรียนรู้มีคุณภาพตรงตามเป้าหมายหลักสูตรได้อย่างมีประสิทธิภาพด้านนิเทศและแนะแนวการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

สรุปได้ว่า ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูผู้สอนวิเคราะห์ความจำเป็นในการใช้สื่อ ผลิตสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ รวมถึงอำนวยความสะดวกให้ครูและผู้เรียนได้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างมีความหมาย มีวัสดุ อุปกรณ์อย่างเพียงพอ มีแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายในการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนมีด้านความรู้ ทักษะและคุณลักษณะตามมาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2561 และมีประเมินผลการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีด้วยกระบวนการบริหารคุณภาพ PDCA เพื่อพัฒนาและปรับปรุงสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีมีคุณภาพตรงตามเป้าหมายหลักสูตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ด้านกรนิเทศการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน หมายถึง

สรุปได้ว่า ด้านกรนิเทศการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาวางแผน ส่งเสริมและสนับสนุนนิเทศการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน การกำหนดแนวทางและจัดระบบงานนิเทศในสถานศึกษาให้มีรูปแบบที่หลากหลาย ให้ความช่วยเหลือ มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และประสบการณ์ทั้งในและนอกสถานศึกษา แนะนำการปฏิบัติงานและการจัดการเรียนรู้ของครู รวมถึงส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาวิชาการร่วมกับชุมชนและองค์กรอื่นๆ เพื่อให้จัดการเรียนรู้มีคุณภาพตามจุดมุ่งหมายของสถานศึกษาและเพื่อให้ผู้เรียนมีด้านความรู้ ทักษะและคุณลักษณะ

ตามมาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2561 มีการติดตาม ปรับปรุงการนิเทศ ด้วยกระบวนการบริหารคุณภาพ PDCA ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ด้านการวัดประเมินผลและพัฒนาคุณภาพการศึกษา

สรุปได้ว่า ด้านการวัดประเมินผลและพัฒนาคุณภาพการศึกษา หมายถึง ผู้บริหาร สถานศึกษาส่งเสริมให้ครูผู้สอนกำหนดระเบียบ วิธีการและเครื่องมือที่ใช้ในการวัดประเมินผล ให้มีคุณภาพสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาสาระการเรียนรู้ ประเมินผลตามสภาพจริง จากกระบวนการปฏิบัติงานและผลการเรียนตามแนวทางกระทรวงศึกษาธิการ รวมถึงนำผลที่ได้ จากการประเมินหรือการทำวิจัยในชั้นเรียนมาแก้ไขปัญหาของผู้เรียนให้มีด้านความรู้ ทักษะ คุณลักษณะตามมาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2561 และมีการติดตามผล ด้วยกระบวนการบริหารคุณภาพ PDCA ให้ข้อมูลสะท้อนกลับเพื่อพัฒนา ปรับปรุงเครื่องมือ ที่ใช้ในการวัดประเมินผลและการนำผลการวิจัยมาพัฒนาเป็นนวัตกรรมแก้ไขปัญหาของผู้เรียน ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

แนวคิดเกี่ยวกับคุณภาพผู้เรียน

ความหมายของคุณภาพผู้เรียน

นิตยา เงินประเสริฐ (2557, น. 3) กล่าวว่า คุณภาพ หมายถึง สิ่งที่ดีกว่า (superiority) สิ่งที่ดีเลิศ (Excellence) การผลิตหรือให้บริการที่ไม่มีข้อบกพร่อง

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (2560, น. 15) กล่าวว่า คุณภาพผู้เรียน หมายถึง ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ทำให้ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะ คุณลักษณะ ตามมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดของสาระการเรียนรู้ มีสมรรถนะที่สำคัญและคุณลักษณะ อันพึงประสงค์ตามหลักสูตร

สำนักทดสอบทางการศึกษา (2561, น. 27) กล่าวว่า คุณภาพผู้เรียน หมายถึง ผลการเรียนรู้ที่เป็นคุณภาพของผู้เรียนทั้งด้านผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการ ประกอบด้วย ความสามารถในการอ่าน การเขียน การสื่อสาร การคิดคำนวณ การคิดประเภทต่าง ๆ การสร้างนวัตกรรม การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตร การมีความรู้ ทักษะพื้นฐานและเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพ และด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่เป็นค่านิยมที่ดี ตามที่สถานศึกษากำหนด ความภูมิใจในท้องถิ่นและความเป็นไทย การยอมรับที่จะอยู่ร่วมกัน บนความแตกต่าง และหลากหลาย รวมทั้งสุขภาวะทางร่างกายและจิตสังคม

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2562, น. 3) คุณภาพผู้เรียน หมายถึง ผลลัพธ์ที่ผู้เรียนมีความสุข มีทักษะการเรียนรู้ตามที่หลักสูตรกำหนด มีทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษ

ที่ 21 มีทักษะการคิดขั้นสูง มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ มีทักษะชีวิตและการทำงาน มีสุขนิสัย และสุขภาพที่พึงประสงค์และมีความสามารถในการแข่งขันนานาชาติ

สรุปได้ว่า คุณภาพผู้เรียน หมายถึง ผลลัพธ์จากการศึกษาของผู้เรียนทั้งด้านผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการรวมถึงคุณลักษณะตามมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดของสาระการเรียนรู้ มีสมรรถนะที่สำคัญและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตร

เกณฑ์การประเมินคุณภาพผู้เรียน

เกณฑ์การประเมินคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2561 มีจำนวน 3 มาตรฐาน ได้แก่มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ และมาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ แต่ละมาตรฐานมีรายละเอียด ดังนี้

มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน

1. ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน

1.1 มีความสามารถในการอ่าน การเขียน การสื่อสาร และการคิดคำนวณ

1.2 มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ อภิปรายแลกเปลี่ยน

ความคิดเห็น และแก้ปัญหา

1.3 มีความสามารถในการสร้างนวัตกรรม

1.4 มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

1.5 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตรสถานศึกษา

1.6 มีความรู้ ทักษะพื้นฐาน และเจตคติที่ดีต่องานอาชีพ

2. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน

2.1 การมีคุณลักษณะและค่านิยมที่ดีตามที่สถานศึกษากำหนด

2.2 ความภูมิใจในท้องถิ่นและความเป็นไทย

2.3 การยอมรับที่จะอยู่ร่วมกันบนความแตกต่างและหลากหลาย

2.4 สุขภาวะทางร่างกายและจิตสังคม

มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ

1. มีเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจที่สถานศึกษากำหนดชัดเจน

2. มีระบบบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษา

3. ดำเนินงานพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้าน ตามหลักสูตรสถานศึกษาและ

ทุกกลุ่มเป้าหมาย

4. พัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ

5. จัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ

6. จัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้
มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

1. จัดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริง และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตได้
2. ใช้สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศและแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้
3. มีการบริหารจัดการชั้นเรียนเชิงบวก
4. ตรวจสอบและประเมินผู้เรียนอย่างเป็นระบบและนำผลมาพัฒนาผู้เรียน
5. มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และให้ข้อมูลสะท้อนกลับเพื่อพัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนรู้

จากมาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2561 ผู้วิจัยได้เลือกมาตรฐานที่ 1
คุณภาพของผู้เรียน มาเป็นเกณฑ์การประเมินคุณภาพผู้เรียน เพราะการประเมินคุณภาพผู้เรียน
สามารถประเมินได้จากผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ดังนี้

มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน

ประเด็นในการพิจารณาเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา

1. ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน
 - 1.1 มีความสามารถในการอ่าน การเขียน การสื่อสาร และการคิดคำนวณ
 - 1.2 มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ อภิปรายแลกเปลี่ยน
ความคิดเห็น และแก้ปัญหา
 - 1.3 มีความสามารถในการสร้างนวัตกรรม
 - 1.4 มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
 - 1.5 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตรสถานศึกษา
 - 1.6 มีความรู้ ทักษะพื้นฐาน และเจตคติที่ดีต่องานอาชีพ
2. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน
 - 2.1 การมีคุณลักษณะและค่านิยมที่ดีตามที่สถานศึกษากำหนด
 - 2.2 ความภูมิใจในท้องถิ่นและความเป็นไทย
 - 2.3 การยอมรับที่จะอยู่ร่วมกันบนความแตกต่างและหลากหลาย
 - 2.4 สุขภาวะทางร่างกาย และจิตสังคม

ระดับคุณภาพ ระดับ 1 กำลังพัฒนา โดยประเมินคุณภาพจาก

1. ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน
 - 1.1 ผู้เรียนมีความสามารถในการอ่าน การเขียน การสื่อสาร และการคิดคำนวณ
ต่ำกว่าเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด
 - 1.2 ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตรสถานศึกษาต่ำกว่าเป้าหมาย
ที่สถานศึกษากำหนด

2. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน

2.1 ผู้เรียนมีคุณลักษณะและค่านิยมที่ดีต่ำกว่าเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด

2.2 ผู้เรียนมีสุขภาวะทางร่างกายและจิตสังคมต่ำกว่าเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด

ระดับคุณภาพ ระดับ 2 ปานกลาง โดยประเมินคุณภาพจาก

1. ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน

1.1 ผู้เรียนมีความสามารถในการอ่าน การเขียน การสื่อสาร และการคิดคำนวณ เป็นไปตามเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด

1.2 ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตรสถานศึกษาเป็นไปตามเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด

2. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน

2.1 ผู้เรียนมีคุณลักษณะและค่านิยมที่ดีเป็นไปตามเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด

2.2 ผู้เรียนมีสุขภาวะทางร่างกายและจิตสังคมเป็นไปตามกว่าเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด ระดับคุณภาพ ระดับ 3 ดี โดยประเมินคุณภาพจาก

1. ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน

1.1 ผู้เรียนมีความสามารถในการอ่าน การเขียน การสื่อสาร และการคิดคำนวณ เป็นไปตามเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด

1.2 ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตรสถานศึกษาเป็นไปตามเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด

1.3 ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ อภิปราย แลกเปลี่ยนความคิดเห็น และแก้ปัญหาได้

1.4 ผู้เรียนมีความรู้ และทักษะพื้นฐานในการสร้างนวัตกรรม

1.5 ผู้เรียนมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อพัฒนาตนเองได้อย่างเหมาะสมปลอดภัย

1.6 ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะพื้นฐาน และเจตคติที่ดีต่องานอาชีพ

2. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน

ผู้เรียนมีคุณลักษณะและค่านิยมที่ดีเป็นไปตามเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด ระดับคุณภาพ ระดับ 4 ดีเลิศ

1. ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน

1.1 ผู้เรียนมีความสามารถในการอ่าน การเขียน การสื่อสาร และการคิดคำนวณ สูงกว่าเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด

1.2 ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตรสถานศึกษาสูงกว่าเป้าหมาย
ที่สถานศึกษากำหนด

1.3 ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดอย่างมีวิจารณ์ญาณอภิปราย
แลกเปลี่ยนความคิดเห็น โดยใช้เหตุผลประกอบการตัดสินใจและแก้ปัญหาได้

1.4 ผู้เรียนมีความรู้และทักษะพื้นฐานในการสร้างนวัตกรรม

1.5 ผู้เรียนมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อพัฒนา
ตนเองและสังคม ในด้านการเรียนรู้ การสื่อสาร การทำงาน

1.6 ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะพื้นฐาน และเจตคติที่ดีพร้อมที่จะศึกษาต่อในระดับชั้น
ที่สูงขึ้นและการทำงาน หรืองานอาชีพ

2. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน

ผู้เรียนมีคุณลักษณะและค่านิยมที่ดีสูงกว่าเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด ระดับคุณภาพ
ระดับ 5 ยอดเยี่ยม

1. ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน

1.1 ผู้เรียนมีความสามารถในการอ่าน การเขียน การสื่อสาร และการคิดคำนวณ
สูงกว่าเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด

1.2 ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตรสถานศึกษาสูงกว่าเป้าหมาย
ที่สถานศึกษากำหนด

1.3 ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดอย่างมีวิจารณ์ญาณ อภิปราย
แลกเปลี่ยนความคิดเห็น โดยใช้เหตุผลประกอบการตัดสินใจ และแก้ปัญหาได้

1.4 ผู้เรียนมีความรู้ และทักษะพื้นฐานในการสร้างนวัตกรรม และนำไปใช้เผยแพร่

1.5 ผู้เรียนมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อพัฒนา
ตนเองและสังคมในด้านการเรียนรู้ การสื่อสาร การทำงาน อย่างสร้างสรรค์และมีคุณธรรม

1.6 ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะพื้นฐาน และเจตคติที่ดีพร้อมที่จะศึกษาต่อในระดับชั้น
ที่สูงขึ้นและการทำงานหรืองานอาชีพ

2. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน

2.1 ผู้เรียนมีคุณลักษณะและค่านิยมที่ดีสูงกว่าเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด
เป็นแบบอย่างได้

2.2 ผู้เรียนมีความภูมิใจในท้องถิ่น เห็นคุณค่าของความเป็นไทย มีส่วนร่วม
ในการอนุรักษ์วัฒนธรรม ประเพณี และภูมิปัญญาไทย

2.3 ผู้เรียนสามารถอยู่ร่วมกันบนความแตกต่างและหลากหลาย

2.4 ผู้เรียนมีสุขภาพทางร่างกายและจิตสังคมสูงกว่าเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด

สรุปได้ว่า คุณภาพผู้เรียน หมายถึง ผลการเรียนรู้ที่เป็นคุณภาพของผู้เรียน ทั้งด้านผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการและด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่เป็นค่านิยมที่ดีตามที่สถานศึกษา กำหนด ผู้วิจัยจึงเลือกระดับคุณภาพในระดับ 5 ยอดเยี่ยมตามมาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษา ขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2561 มาเป็นเกณฑ์เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของผู้เรียน ดังนี้

ระดับคุณภาพ ระดับ 5 ยอดเยี่ยม

1. ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน

1.1 ผู้เรียนมีความสามารถในการอ่าน การเขียน การสื่อสาร และการคิดคำนวณ สูงกว่าเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด หมายถึง ผู้เรียนมีทักษะในการอ่าน การเขียน การสื่อสาร และการคิดคำนวณตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนดในแต่ละระดับชั้นสูงกว่าเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด

1.2 ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตรสถานศึกษาสูงกว่าเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด หมายถึง ผู้เรียนบรรลุและมีความก้าวหน้าในการเรียนรู้ตามหลักสูตรสถานศึกษาจากพื้นฐานเดิมในด้านความรู้ ความเข้าใจ ทักษะ กระบวนการต่าง ๆ รวมทั้งมีความก้าวหน้าในผลการทดสอบระดับชาติ หรือผลการทดสอบอื่น ๆ สูงกว่าเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด

1.3 ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ อภิปราย แลกเปลี่ยนความคิดเห็น โดยใช้เหตุผลประกอบการตัดสินใจ และแก้ปัญหาได้ หมายถึง ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดจำแนก แยกแยะ ไคร่ครวญไตร่ตรอง พิจารณาอย่างรอบคอบ โดยใช้เหตุผลประกอบการตัดสินใจ มีการอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และแก้ปัญหาอย่างมีเหตุผล

1.4 ผู้เรียนมีความรู้ และทักษะพื้นฐานในการสร้างนวัตกรรม มีการนำไปใช้ และเผยแพร่ หมายถึง ผู้เรียนมีความสามารถในการรวบรวมความรู้ได้ทั้งด้วยตัวเองและการทำงานเป็นทีม เชื่อมโยงองค์ความรู้และประสบการณ์ มาใช้ในการสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ อาจเป็นแนวความคิด โครงการ โครงการงาน ชิ้นงาน ผลผลิต โดยมีการนำไปใช้และเผยแพร่

1.5 ผู้เรียนมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อพัฒนาตนเองและสังคมในด้านการเรียนรู้ การสื่อสาร การทำงานอย่างสร้างสรรค์และมีคุณธรรม หมายถึง ผู้เรียนมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เพื่อการพัฒนาตนเองและสังคมในด้านการเรียนรู้ การสื่อสาร การทำงานอย่างสร้างสรรค์และมีคุณธรรม

1.6 ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะพื้นฐาน และเจตคติที่ดีพร้อมที่จะศึกษาต่อในระดับชั้นที่สูงขึ้น และการทำงานหรืองานอาชีพ หมายถึง ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะพื้นฐานในการจัดการเจตคติ ที่ดีพร้อมที่จะศึกษาต่อในระดับชั้นที่สูงขึ้น และการทำงานหรืองานอาชีพ

2. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน

2.1 ผู้เรียนมีคุณลักษณะและค่านิยมที่ดีสูงกว่าเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด เป็นแบบอย่างได้ หมายถึง ผู้เรียนมีพฤติกรรมเป็นผู้ที่มีคุณธรรม จริยธรรม เคารพในกฎกติกา มีค่านิยมและจิตสำนึกตามที่สถานศึกษากำหนด โดยไม่ขัดกับกฎหมายและวัฒนธรรมอันดีของสังคม สูงกว่าเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนดและเป็นแบบอย่างได้

2.2 ผู้เรียนมีความภูมิใจในท้องถิ่น เห็นคุณค่าของความเป็นไทย มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์วัฒนธรรม ประเพณีและภูมิปัญญาไทย หมายถึง ผู้เรียนมีความภูมิใจในท้องถิ่น เห็นคุณค่าของความเป็นไทย มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและประเพณีไทย รวมทั้งภูมิปัญญาไทย

2.3 ผู้เรียนสามารถอยู่ร่วมกันบนความแตกต่างและหลากหลาย หมายถึง ผู้เรียนยอมรับและอยู่ร่วมกันบนความแตกต่าง ระหว่างบุคคลในด้านเพศ วัย เชื้อชาติ ศาสนา ภาษาวัฒนธรรม และ ประเพณี

2.4 ผู้เรียนมีสุขภาพทางร่างกาย และจิตสังคมสูงกว่าเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด หมายถึง ผู้เรียนมีการรักษาสุขภาพกาย สุขภาพจิต อารมณ์ และสังคม และแสดงออกอย่างเหมาะสมในแต่ละช่วงวัย สามารถอยู่ร่วมกับคนอื่นอย่างมีความสุข เข้าใจผู้อื่น ไม่มีความขัดแย้งกับผู้อื่นสูงกว่าเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด

บริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 เป็นหน่วยงานทางการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พุทธศักราช 2546 มีภารกิจหลักในด้านการส่งเสริม สนับสนุนและบริหารจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในพื้นที่รับผิดชอบ 2 อำเภอ ประกอบด้วย อำเภอเมืองพิษณุโลก และอำเภอบางระกำ มีหมู่บ้านจำนวน 297 หมู่บ้าน มีพื้นที่ประมาณ 1,686.85 ตารางกิโลเมตร คิดเป็นร้อยละ 15.60 ของพื้นที่จังหวัดพิษณุโลกทั้งหมด (10,815.85 ตารางกิโลเมตร) มีอาณาเขตติดต่อดังนี้

ทิศตะวันออก	ติดต่อกับอำเภอวังทอง จังหวัดพิษณุโลก
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับอำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร และอำเภอกงไกรลาศ จังหวัดสุโขทัย
ทิศเหนือ	ติดต่อกับอำเภอพรมพิราม อำเภอวัดโบสถ์ จังหวัดพิษณุโลก
ทิศใต้	ติดต่อกับอำเภอบางกระทุ่ม จังหวัดพิษณุโลก และอำเภอเมืองพิจิตร อำเภอวชิรบำรุง จังหวัดพิจิตร

และมีขอบข่ายภารกิจ ข้อมูลสารสนเทศ ปริมาณงานในความรับผิดชอบ ดังนี้

ภารกิจอำนาจหน้าที่ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

1. จัดทำนโยบาย แผนพัฒนาและมาตรฐานการศึกษา ของเขตพื้นที่การศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบาย มาตรฐานการศึกษา แผนการศึกษา แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐานและความต้องการของท้องถิ่น
2. วิเคราะห์การจัดตั้งงบประมาณเงินอุดหนุนทั่วไปของสถานศึกษาและหน่วยงานในเขตพื้นที่การศึกษา และแจ้งจัดสรรงบประมาณที่ได้รับให้หน่วยงานข้างต้นรับทราบและกำกับตรวจสอบ ติดตามการใช้จ่ายงบประมาณของหน่วยงานดังกล่าว
3. ประสาน ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาหลักสูตรร่วมกับสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา
4. กำกับ ดูแล ติดตาม และประเมินผลสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตพื้นที่การศึกษา
5. ศึกษา วิเคราะห์ วิจัยและรวบรวมข้อมูลสารสนเทศด้านการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา
6. ประสาน การระดมทรัพยากรด้านต่างๆ รวมทั้งทรัพยากรบุคคลเพื่อส่งเสริมสนับสนุนการจัดและพัฒนาการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา
7. จัดระบบการประกันคุณภาพการศึกษาและประเมินผลสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา
8. ประสาน ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาของสถานศึกษาเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งบุคคล องค์กรชุมชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันอื่นที่จัดรูปแบบที่หลากหลายในเขตพื้นที่การศึกษา
9. ดำเนินการและประสาน ส่งเสริม สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา
10. ประสาน ส่งเสริมการดำเนินงานของคณะกรรมการและคณะทำงานด้านการศึกษา
11. ประสานการปฏิบัติราชการทั่วไปกับองค์กร หน่วยงานภาครัฐ เอกชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในฐานะสำนักงานผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการ ในเขตพื้นที่การศึกษา
12. ปฏิบัติหน้าที่อื่นเกี่ยวกับกิจการภายในเขตพื้นที่การศึกษาที่มีได้ระบุให้เป็นหน้าที่ของผู้ใดโดยเฉพาะหรือปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

นโยบายสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 มีภารกิจหลักในการจัดและส่งเสริม การศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้กำหนดนโยบายเพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ไปในทิศทางที่ความสอดคล้องของแผนในระดับต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับภารกิจของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ได้แก่ แผนระดับที่ 1 ยุทธศาสตร์ชาติ ที่เป็นเป้าหมายการพัฒนาประเทศ อย่างยั่งยืน โดยมียุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องหลักในด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากร ส่วนแผนระดับที่ 2 ซึ่งเป็นแนวทางการขับเคลื่อนประเทศในมิติต่างๆ เพื่อบรรลุตามเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ ซึ่งประกอบไปด้วย แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บท

เฉพาะกิจภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ อันเป็นผลมาจากสถานการณ์โควิด - 19 พ.ศ. 2564 -2565 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนการปฏิรูปประเทศ กิจกรรมปฏิรูปที่จะส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ (Big Rock) ในแผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง)และนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ

ซึ่งแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ได้เชื่อมโยงการพัฒนาของแผนระดับที่ 1 และ 2 ไปสู่การปฏิบัติ โดยมีส่วนที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้แก่ แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 - 2579 แผนปฏิบัติการด้านการจัดการศึกษาปฐมวัย ของกระทรวงศึกษาธิการ (พ.ศ. 2563 - 2565) แผนปฏิบัติราชการระยะ 3 ปี (พ.ศ. 2563 - 2565) ของกระทรวงศึกษาธิการ แผนปฏิบัติราชการระยะ 3 ปี (พ.ศ. 2563 - 2565) ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน (พ.ศ. 2564 - 2565) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน แผนปฏิบัติราชการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน นอกจากนี้ ยังพิจารณานโยบายรัฐบาล พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นโยบายการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 - 2565 และนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2554 - 2565 และบริบทเขตพื้นที่การศึกษาที่เกี่ยวข้อง ในการจัดทำแผนปฏิบัติการดังกล่าว โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัดพิษณุโลก ประกอบด้วย วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย นโยบาย กลยุทธ์ จุดเน้น โครงการและกิจกรรม ดังนี้

วิสัยทัศน์

สพป.พิษณุโลก เขต 1 องค์กรนวัตกรรม วิถีใหม่ วิถีคุณภาพ โรงเรียนเป็นฐาน
สร้างการเรียนรู้ สู่คุณภาพผู้เรียน

พันธกิจ

1. พัฒนาองค์กรให้มีนวัตกรรมการบริหารจัดการสู่วิถีนาคต (Next Normal)
2. ส่งเสริมสถานศึกษาให้มีนวัตกรรมการบริหารจัดการสู่วิถีนาคต (t Normal)
3. พัฒนาศักยภาพครูให้มีนวัตกรรมจัดการเรียนรู้สู่วิถีนาคต (Next Normal)
4. ยกกระดับคุณภาพผู้เรียนให้มีสมรรถนะสู่วิถีนาคต (Next Normal)

เป้าประสงค์

1. องค์กรมีนวัตกรรมการบริหารจัดการสู่วิถีนาคต (Next Normal)
2. สถานศึกษามีนวัตกรรมการบริหารจัดการสู่วิถีนาคต (Next Normal)
3. ครูมีนวัตกรรมจัดการเรียนรู้สู่วิถีนาคต (Next Normal)
4. ผู้เรียนมีสมรรถนะสู่วิถีนาคต (Next Normal)

วัฒนธรรมองค์กร

“เปิดใจ ยิ้มไหว้ ให้บริการ ประสานสามัคคี ทำงานเป็นทีม”

ค่านิยมองค์กร

“เหนือกว่าหน้าที่ คือ ความรับผิดชอบ”

อุดมการณ์

“เราจะสร้างเด็กดี เด็กเก่ง สู่อสังคมนไทยและสังคมนโลก”

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

กัมพล ชันทะวงษ์ (2555) ได้ทำการวิจัยเรื่อง แนวทางการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สหวิทยาเขตปราสาทพญาไผ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ผลการวิจัยพบว่า 1. สภาพปัจจุบันในการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สหวิทยาเขตปราสาทพญาไผ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 25 ภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ การวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยสุด คือ การนิเทศการศึกษา 2. ปัญหาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สหวิทยาเขตปราสาทพญาไผ่ ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยสุด คือ การวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน

สนธิ สถาพร (2559) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 ผลการวิจัยพบว่า 1. การบริหารงานวิชาการ อยู่ระดับมาก ทั้งในภาพรวมและรายด้าน 2. ประสิทธิภาพของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ อยู่ระดับมากทั้งในภาพรวมและรายด้าน 3. การบริหารงานวิชาการ ด้านการนิเทศการศึกษา การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา การพัฒนาระบบ การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ การแนะแนวการศึกษาและการพัฒนา หลักสูตรสถานศึกษา เป็นปัจจัยส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลของการจัดการเรียน การสอนที่เน้นผู้เรียน เป็นสำคัญของสถานศึกษา โดยร่วมกันทำนายได้ร้อยละ 78.70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

พิมสาย อัครพิทยาอำพน (2560) ได้ทำการวิจัยเรื่อง แนวทางการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนดีใกล้บ้าน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า สภาพที่พึงประสงค์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด เนื่องจากปัจจุบันสื่อและเทคโนโลยี มีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งในการจัดการเรียนการสอน ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน

ควรให้การสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและสร้างแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน เพื่อให้การจัดการเรียนรู้มีประสิทธิภาพสูงสุด

อนุพงษ์ คล้องการ และคณะ (2563) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาเพื่อการพัฒนาทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมของนักเรียน ผลการวิจัยพบว่า ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษามุ่งสู่การพัฒนาทักษะการคิดเชิงนวัตกรรม จำแนกตามการบริหารวิชาการในภาพรวมพบว่า ด้านการพัฒนาหลักสูตร มีลำดับความต้องการจำเป็นสูงสุด ($PNI_{\text{modified}} = 0.286$) รองลงมา คือ การจัดการเรียนการสอน ($PNI_{\text{modified}} = 0.276$) และด้านการวัดและประเมิน ($PNI_{\text{modified}} = 0.270$) ตามลำดับ

จิรวัดน์ ภูอาบทอง และคณะ (2564) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนเอกชนในจังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า 1. การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนในจังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าทุกด้านมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก 2. คุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนเอกชนในจังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านมีคุณภาพผู้เรียนอยู่ในระดับมาก 3. การบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนเอกชนในจังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า การบริหารงานวิชาการ ด้านการนิเทศการศึกษา (X6) เป็นตัวแปรพยากรณ์ที่ดีที่สุด รองลงมา คือ ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ (X2) ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา (X4) และด้านการบริหารและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา (X1) ตามลำดับ โดยสามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนเอกชนในจังหวัดร้อยเอ็ด ได้เท่ากับ ร้อยละ 57.80 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

พรประภา ศิลารักษ์ และสิทธิพร เชาว์นชัย (2564) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความต้องการจำเป็นและแนวทางการบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านการเขียนของผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า ความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านการเขียนของผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 ในภาพรวมเท่ากับ 0.261 โดยด้านการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ มีดัชนีความต้องการจำเป็นมากที่สุด ($PNI_{\text{modified}} = 0.293$) และแนวทางการบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านการเขียนของผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 ประกอบด้วย 6 ด้าน 29 แนวทาง

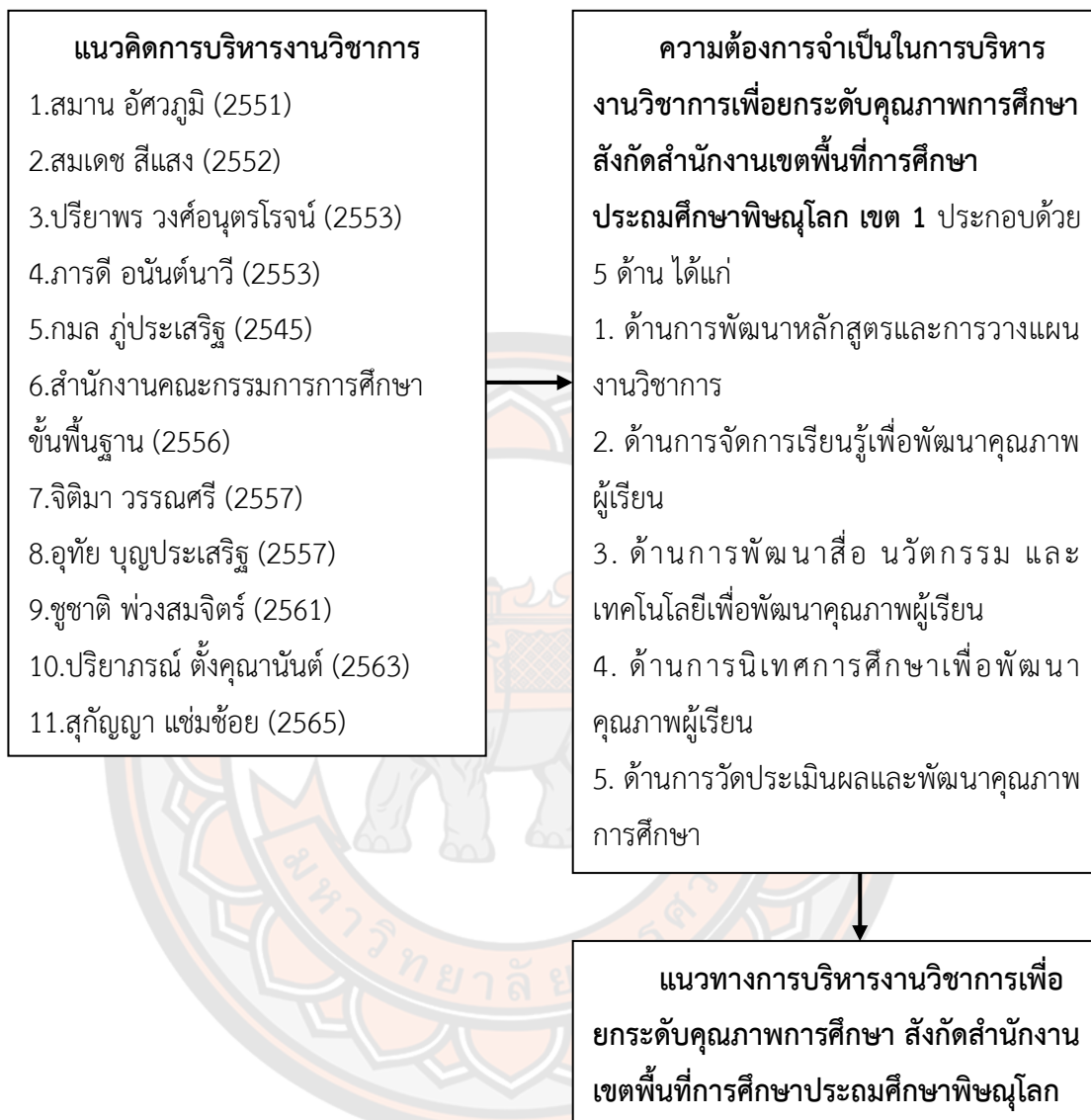
มนต์รัตน์ แก้วเกิด และคณะ (2564) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาตามแนวคิดความเป็นพลเมืองดิจิทัล ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมค่าดัชนีความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาตามแนวคิดความเป็นพลเมืองดิจิทัลที่มีลำดับความต้องการจำเป็นสูงสุด คือ การวัดและประเมินผล รองลงมา คือ การพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ ตามลำดับ เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ข้อที่มีความจำเป็นสูงสุด 1. ด้านการพัฒนาหลักสูตร ลำดับความต้องการจำเป็นสูงสุด คือ การกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความปลอดภัยดิจิทัล ในเรื่องสุขภาพและความผาสุกดิจิทัล และการจัดการกับการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ต 2. ด้านการจัดการเรียนรู้ลำดับความต้องการจำเป็นสูงสุด คือ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความปลอดภัยดิจิทัล ในเรื่องสุขภาพและความผาสุกดิจิทัล 3. ด้านการวัดผลประเมินผล คือ การวัดและประเมินผลผู้เรียนตามสภาพจริงด้านความปลอดภัยดิจิทัลในเรื่องสุขภาพและความผาสุกดิจิทัล

ศิริวัฒน์ บุญโตนด และคณะ (2565) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความต้องการจำเป็นและแนวทางการส่งเสริมการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพิจิตร ผลการวิจัยพบว่า ในภาพรวมเท่ากับ 0.399 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีดัชนีความต้องการจำเป็นและแนวทางการส่งเสริมการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนมัธยมศึกษา คือ ด้านการบริหารและการพัฒนาหลักสูตร รองลงมา คือ ด้านการจัดและพัฒนาการเรียนรู้และด้านการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ตามลำดับ

Hernandez Tutop & Jeanne Elizabeth (2001) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนในชั้นเรียน ผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบที่สามารถค้นพบการสอนในชั้นเรียน คือ ความตระหนักในวิธีการสอนความรู้สึที่มีผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครู การวิเคราะห์การปรับปรุงวิธีการสอน เพื่อใช้พัฒนาครูสู่มืออาชีพที่ยกระดับคุณภาพการศึกษา

Kenneth (2010: 309-330) ได้ทำการวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนางานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษาเพื่อเพิ่มคะแนนผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนในประเทศสหรัฐอเมริกา ผลการวิจัยพบว่า การออกแบบการพัฒนาวิชาการที่เป็นระบบและการดำเนินตามและการพัฒนาการบริหารงานวิชาการเป็นประจําอยู่เสมอ ย่อมส่งผล ต่อคะแนนผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนสูงขึ้นเป็นลำดับ

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ความต้องการจำเป็นและแนวทางการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ผู้วิจัยดำเนินการวิจัย โดยแบ่งเป็น 2 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 1 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 113 โรงเรียน จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา 95 คน และครู 1,163 คน รวมทั้งสิ้น 1,258 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 จำนวน 208 คน โดยแบ่งเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 95 คน และครูหัวหน้างานวิชาการจาก 113 โรงเรียน ซึ่งได้มาด้วยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้ (แบบสอบถามอยู่ในภาคผนวก ข หน้า 108)

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ ตำแหน่ง และประสบการณ์ในการทำงาน ลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ประกอบด้วย 5 ด้าน รวมทั้งสิ้น 40 ข้อ

1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรและการวางแผนงานวิชาการ	จำนวน 8 ข้อ
2. ด้านการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน	จำนวน 7 ข้อ
3. ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน	จำนวน 8 ข้อ
4. ด้านการนิเทศการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน	จำนวน 10 ข้อ
5. ด้านการวัดประเมินผลและพัฒนาคุณภาพการศึกษา	จำนวน 7 ข้อ

มีลักษณะเป็นมาตราประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยมีเกณฑ์ในการเลือกตอบในส่วนของสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ในการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา ใช้วิธีการให้คะแนนตามน้ำหนักของตัวเลือก ดังนี้

- 5 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับน้อยที่สุด

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยสร้างและหาคุณภาพของแบบสอบถามความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 มีขั้นตอนในการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ ดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา
2. กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยแบ่งออกเป็น 5 ด้าน คือ 1) ด้านการพัฒนาหลักสูตรและการวางแผนงานวิชาการ 2) ด้านการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน 3) ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน 4) ด้านการนิเทศการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน 5) ด้านการวัดประเมินผลและพัฒนาคุณภาพการศึกษา
3. กำหนดนิยามศัพท์เฉพาะ เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม
4. สร้างแบบสอบถามฉบับร่างตามนิยามศัพท์เฉพาะแล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาและปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา
5. ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยนำแบบสอบถามเสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างนิยามศัพท์เฉพาะกับข้อความและหาค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถาม (Index of Item Objective Congruence: IOC) และความเหมาะสมของแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีรายนามผู้เชี่ยวชาญ ดังนี้

1. รองศาสตราจารย์ ดร.จิติมา วรณศรี อาจารย์ประจำภาควิชาบริหาร วิจัยและพัฒนา นวัตกรรมทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สถิรพร เชาวน์ชัย อาจารย์ประจำภาควิชาบริหาร วิจัยและพัฒนานวัตกรรมทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์

3. ดร.อรนิตย์ ภูเขียว ครูโรงเรียนอนุบาลพิษณุโลก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพิษณุโลก วิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษ

โดยเกณฑ์ในการพิจารณาความสอดคล้อง มีดังนี้

- +1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ตามเนื้อหา/นิยามศัพท์เฉพาะ
- 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ตามเนื้อหา/นิยามศัพท์เฉพาะ
- 1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามวัดไม่ได้ตรงตามเนื้อหา/นิยามศัพท์เฉพาะ

นำผลที่ได้จากการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของผู้เชี่ยวชาญไปหาค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถาม (Index of Item Objective Congruence: IOC) (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2558, น. 72) โดยใช้สูตร ดังนี้

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC คือ ดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถาม

$\sum R$ คือ ผลรวมของคะแนนผลการตัดสินข้อคำถามของผู้เชี่ยวชาญ

N คือ จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

เกณฑ์การตัดสินความสอดคล้อง ของข้อคำถามกับเนื้อหา ดังนี้

ถ้า $IOC \geq 0.5$ ถือว่า ข้อคำถามนั้นวัดได้สอดคล้องกับเนื้อหา

ถ้า $IOC < 0.5$ ถือว่า ข้อคำถามนั้นวัดได้ไม่สอดคล้องกับเนื้อหา

ปรากฏว่าได้ค่า IOC ระหว่าง 0.67 – 1.00 (ผลการหาคุณภาพเครื่องมืออยู่ในภาคผนวก ค หน้า 106)

6. ปรับปรุงแบบสอบถามให้มีความเหมาะสมตามค่า IOC และข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ โดยผ่านความเห็นชอบของอาจารย์ที่ปรึกษา

7. นำแบบสอบถามไปทดลอง (try-out) กับครูในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 จำนวน 30 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยเพื่อหาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามด้วยการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha- Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) พบว่า อยู่ที่ระดับ 0.97 (ผลการหาคุณภาพเครื่องมืออยู่ในภาคผนวก ง หน้า 128)

8. นำข้อมูลจากการทดลองมาปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ แล้วนำไปเสนออาจารย์ที่ปรึกษา ตรวจสอบอีกครั้งหนึ่ง เพื่อจัดพิมพ์เป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ และนำไปใช้ในการเก็บรวบรวม ข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. ติดต่อขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร ถึงผู้อำนวยการโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 เพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหารสถานศึกษาและครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1

2. ผู้วิจัยส่งหนังสือขอเก็บข้อมูล พร้อมส่งแบบสอบถามหรือ google form ถึงผู้บริหารสถานศึกษาและครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ที่เป็นกลุ่มผู้ให้ข้อมูล โดยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

3. ผู้วิจัยตรวจสอบความสมบูรณ์และความถูกต้องของแบบสอบถามที่ได้รับคืนจากกลุ่มผู้ให้ข้อมูล จำนวน 208 ฉบับ สามารถนำไปวิเคราะห์ข้อมูลและหาค่าทางสถิติได้ทั้งหมด 208 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามและนำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์มาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ โดยดำเนินการ ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ

2. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 โดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

3. แปลความหมายของความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ลักษณะเป็นมาตราประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ (บุญชม ศรีสะอาด, 2560, น. 121) โดยมีเกณฑ์

4.51 - 5.00 หมายถึง สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด

3.51 - 4.50 หมายถึง สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา อยู่ในระดับมาก

2.51 - 3.50 หมายถึง สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง

1.51 - 2.50 หมายถึง สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา อยู่ในระดับน้อย

1.00 - 1.50 หมายถึง สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในการบริหารงานวิชาการ เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา อยู่ในระดับน้อยที่สุด

4. วิเคราะห์ข้อมูลความต้องการจำเป็นสำหรับการบริหารงานวิชาการในการบริหารงาน วิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 โดยวิธี Priority Needs Index แบบปรับปรุง (PNI_{modified}) (สุวิมล ว่องวานิช, 2562, น. 279) ซึ่งเป็นการหาผลต่างระหว่างสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์โดยมีสูตรในการคิดคำนวณ ดังนี้

$$PNI_{\text{modified}} = \frac{I-D}{D}$$

PNI_{modified} หมายถึง ดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น

I หมายถึง ค่าเฉลี่ยของสภาพที่พึงประสงค์ (Importance)

D หมายถึง สภาพปัจจุบันในปัจจุบัน (Degree of success)

โดยข้อที่มีค่าดัชนี PNI_{modified} สูง แสดงว่ามีความต้องการจำเป็นระดับสูง มากกว่า ข้อรายการที่มีค่าดัชนี PNI_{modified} ต่ำ ซึ่งข้อที่มีความต้องการจำเป็นอยู่ในระดับสูงจะต้องให้ความสำคัญและต้องได้รับการแก้ไขก่อนตามลำดับซึ่งเป็นข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามแบบตอบสนองคู่ (Dual response)

5. จัดลำดับความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1

ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาแนวทางการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลจากการศึกษาความต้องการจำเป็นสำหรับการบริหารงานวิชาการ เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ในขั้นตอนที่ 1 โดยการเลือกจากข้อที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็น (PNI_{modified}) ที่มีค่าสูงที่สุดในแต่ละด้านมาเป็นกรอบในศึกษาแนวทางการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 โดยมีวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 คน ซึ่งได้มาด้วยวิธีการเลือกเจาะจง (Purposive sampling) โดยกำหนดคุณสมบัติ ดังนี้

1. เป็นศึกษานิเทศก์ ผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญในด้านการบริหารงานวิชาการ มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโทด้านบริหารการศึกษาและมีประสบการณ์การทำงานไม่ต่ำกว่า 5 ปี จำนวน 2 คน

2. เป็นครู อาจารย์มหาวิทยาลัย นักวิชาการศึกษาหรือผู้อำนวยการสถาบัน ผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญในด้านการบริหารงานวิชาการ มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโทด้านบริหารการศึกษา และมีประสบการณ์การทำงานไม่ต่ำกว่า 5 ปี จำนวน 1 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาแนวทางการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ผู้วิจัยใช้แบบสัมภาษณ์แนวทางการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 โดยการเลือกจากข้อที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็น (PNI_{modified}) ที่มีค่าสูงที่สุดในแต่ละด้าน มาเป็นกรอบในการสร้างแบบสัมภาษณ์ แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้ (แบบสัมภาษณ์อยู่ในภาคผนวก ข หน้า 117)

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์ ลักษณะเป็นแบบเติมคำตอบ

ตอนที่ 2 แบบสัมภาษณ์แนวทางการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 มีลักษณะเป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้มาจากการวิเคราะห์และจัดลำดับความต้องการจำเป็นสูงสุดในขั้นตอนที่ 1

1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรและการวางแผนงานวิชาการ	จำนวน 1 ข้อ
2. ด้านการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน	จำนวน 1 ข้อ
3. ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน	จำนวน 1 ข้อ
4. ด้านการนิเทศการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน	จำนวน 1 ข้อ
5. ด้านการวัดประเมินผลและพัฒนาคุณภาพการศึกษา	จำนวน 1 ข้อ

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ศึกษาเอกสาร หลักการสัมภาษณ์การสร้างคำถาม เพื่อนำมาเป็นกรอบแนวคิดในการสร้างเครื่องมือให้ครอบคลุมขอบเขตด้านเนื้อหาตามที่กำหนด

2. สร้างคำถามในการสัมภาษณ์ โดยนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเอกสารและข้อมูลจากแบบสอบถามความต้องการจำเป็นสำหรับการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 มาเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย และสร้างข้อคำถามให้ครอบคลุมจากการศึกษาในชั้นตอนที่ 1

3. นำแบบสัมภาษณ์มาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา
4. จัดพิมพ์แบบสัมภาษณ์ที่สมบูรณ์ และเตรียมนำไปเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. ขอนหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยนเรศวร เพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์
2. ผู้วิจัยติดต่อบุคคลผู้ทรงคุณวุฒิที่ให้สัมภาษณ์เป็นรายบุคคล นัดวัน เวลาและสถานที่ในการสัมภาษณ์
3. ดำเนินการสัมภาษณ์ตามแนวประเด็นที่กำหนดไว้ในแบบสัมภาษณ์ในระหว่างวันที่ 14 ธันวาคม 2565 – 28 ธันวาคม 2565 โดยมีรายละเอียด ดังตาราง

ตาราง 2 แสดงวันเวลาในการเก็บข้อมูลแนวทางการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพ การศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 โดยการสัมภาษณ์ ผู้ทรงคุณวุฒิ

ที่	ชื่อ-นามสกุล	วันเดือนปี ที่สัมภาษณ์	เวลาที่สัมภาษณ์	สถานที่สัมภาษณ์
1	ดร.ปิยธิดา รอดซุง	14 ธันวาคม 2565	17.30 -18.30	วิทยาลัยเทคนิคพิษณุโลก
2	ดร.อุมาพร ป้านโท	21 ธันวาคม 2565	18.00 – 19.00	Online
3	ดร.กฤษฎา พรหมอินทร์	28 ธันวาคม 2565	10.00 – 11.00	สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา พิษณุโลก เขต 1

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ดังนี้

1. นำข้อมูลที่ได้จากวิธีการจดบันทึกและการบันทึกวิดีโอ มาจัดพิมพ์เป็นข้อมูล
2. วิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลเป็นความเรียงแบบพรรณนา แล้วสรุปประเด็นเนื้อหาตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

บทที่ 4

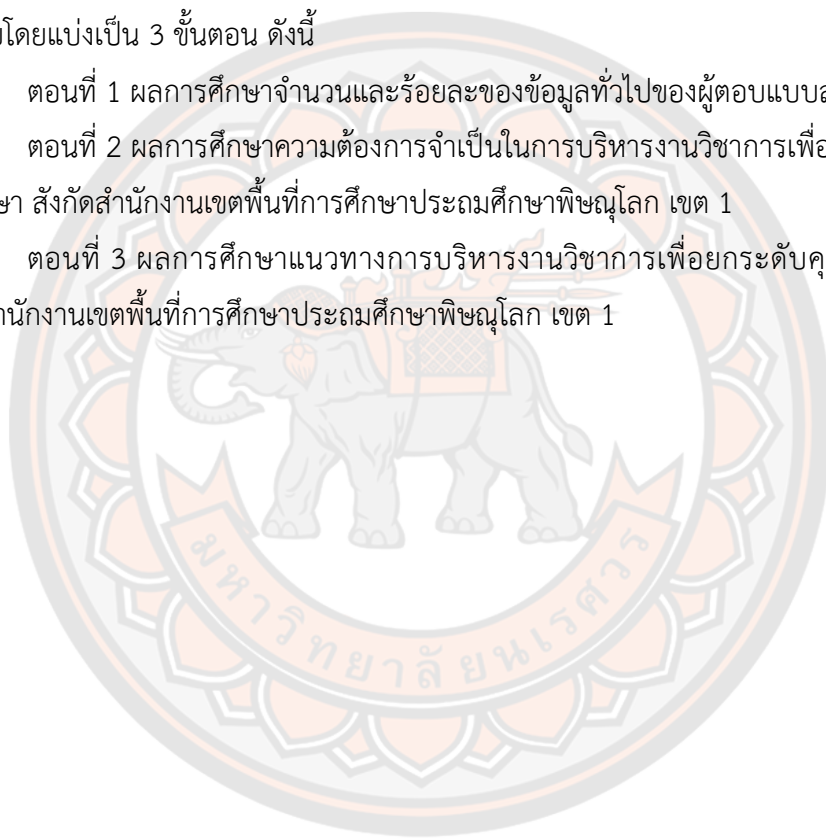
ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ความต้องการจำเป็นและแนวทางการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยโดยแบ่งเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาจำนวนและร้อยละของข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1

ตอนที่ 3 ผลการศึกษาแนวทางการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1

ตาราง 3 แสดงจำนวนและร้อยละของข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไป	กลุ่มตัวอย่าง (n = 208)	
	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
1.1 ชาย	83	39.90
1.2 หญิง	125	60.10
2. ตำแหน่ง		
2.1 ผู้บริหารสถานศึกษา	95	45.70
2.2 ครูหัวหน้าวิชาการ	113	54.30
3. วุฒิการศึกษา		
3.1 ปริญญาตรี	61	29.30
3.2 ปริญญาโท	142	68.30
3.3 ปริญญาเอก	5	2.40
4. ประสบการณ์ในการทำงาน		
4.1 น้อยกว่า 5 ปี	30	14.40
4.2 5 – 10 ปี	48	23.10
4.3 11 – 20 ปี	68	32.70
4.1 มากกว่า 20 ปี	62	29.80

จากตาราง 3 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศชาย จำนวน 83 คน คิดเป็นร้อยละ 39.90 และเป็นเพศหญิง จำนวน 125 คน คิดเป็นร้อยละ 60.10 ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 95 คน คิดเป็นร้อยละ 45.70 และเป็นครูหัวหน้าวิชาการ จำนวน 113 คน คิดเป็นร้อยละ 54.30 ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 29.30 วุฒิการศึกษาระดับปริญญาโท จำนวน 142 คน คิดเป็นร้อยละ 68.30 และวุฒิการศึกษาระดับปริญญาเอก

จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 2.40 ผู้ตอบแบบสอบถามมีประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 5 ปี จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 14.40 ประสบการณ์ในการทำงาน 5 – 10 ปี จำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 23.10 ประสบการณ์ในการทำงาน 11 – 20 ปี จำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 32.70 และประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 20 ปี จำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 29.80

ตาราง 4 แสดงสภาพปัจจุบันและสภาพอันพึงประสงค์ และดัชนีความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ในภาพรวม

ที่	รายการ	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI _{modified}	อันดับ
		\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ		
1	ด้านการพัฒนาหลักสูตรและการวางแผนงานวิชาการ	3.59	0.73	มาก	4.69	0.48	มากที่สุด	0.308	2
2	ด้านการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน	3.57	0.76	มาก	4.65	0.47	มากที่สุด	0.301	4
3	ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน	3.51	0.77	มาก	4.63	0.48	มากที่สุด	0.318	1
4	ด้านส่งเสริมและสนับสนุน นิเทศการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน	3.54	0.76	มาก	4.60	0.48	มากที่สุด	0.301	4
5	ด้านการวัดประเมินผลและ พัฒนาคุณภาพการศึกษา	3.52	0.76	มาก	4.59	0.49	มากที่สุด	0.305	3
	รวม	3.54	0.76	มาก	4.63	0.48	มากที่สุด	0.307	-

จากตาราง 4 พบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.54$) เมื่อพิจารณาในรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรและการวางแผนงานวิชาการ อยู่ระดับมาก ($\bar{X} = 3.59$) รองลงมาคือ ด้านการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน อยู่ระดับมาก ($\bar{X} = 3.57$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ย

ต่ำสุด คือ ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน อยู่ระดับมาก ($\bar{X} = 3.51$)

สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.63$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตร และการวางแผนงานวิชาการ อยู่ระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.69$) รองลงมา คือ ด้านการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.65$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการวัดประเมินผลและพัฒนาคุณภาพการศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.59$)

ส่วนการประเมินความต้องการจำเป็น พบว่า มีดัชนีความต้องการจำเป็น (PNI_{modified}) ของการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ในภาพรวมเท่ากับ 0.307 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีดัชนีความต้องการจำเป็นสูงสุด คือ ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ($PNI_{\text{modified}} = 0.318$) รองลงมา คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตร และการวางแผนงานวิชาการ ($PNI_{\text{modified}} = 0.308$) ด้านที่มีดัชนีความต้องการจำเป็นต่ำสุด คือ ด้านการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน และด้านส่งเสริมและสนับสนุนนิเทศการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ($PNI_{\text{modified}} = 0.301$)

ตาราง 5 แสดงสภาพปัจจุบันและสภาพอันพึงประสงค์ และดัชนีความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ด้านการพัฒนาหลักสูตรและการวางแผนงานวิชาการ

ที่	รายการ	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI _{modified}	อันดับ
		\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ		
1	ผู้บริหารสถานศึกษาและครูร่วมกันวางแผนหลักสูตรสถานศึกษา	3.75	0.69	มาก	4.71	0.48	มากที่สุด	0.256	7
2	ผู้บริหารสถานศึกษาและครูร่วมกันวิเคราะห์หลักสูตรสภาพแวดล้อมสถานศึกษาที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา	3.73	0.71	มาก	4.68	0.47	มากที่สุด	0.255	8
3	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมสนับสนุนให้ครูมีความรู้ในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่เน้นให้ผู้เรียนพัฒนาด้านความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะตามมาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2561	3.62	0.81	มาก	4.70	0.45	มากที่สุด	0.298	5
4	ผู้บริหารสถานศึกษาและครูร่วมกันพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงด้านเศรษฐกิจและสังคมโลก	3.45	0.73	ปานกลาง	4.64	0.54	มากที่สุด	0.345	2

ตาราง 5 (ต่อ)

ที่	รายการ	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI _{modified}	อันดับ
		\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ		
5	ผู้บริหารสถานศึกษา ส่งเสริมสนับสนุนการจัดทำหลักสูตรให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตามความมุ่งหมายของสถานศึกษาที่กำหนดไว้	3.39	0.77	ปานกลาง	4.69	0.47	มากที่สุด	0.383	1
6	ผู้บริหารสถานศึกษาจัดให้มีระบบการควบคุมคุณภาพ PDCA ในการบริหารหลักสูตร	3.68	0.68	มาก	4.68	0.51	มากที่สุด	0.272	6
7	ผู้บริหารสถานศึกษามีการนิเทศติดตามประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษาด้วยกระบวนการบริหารคุณภาพ PDCA	3.56	0.72	มาก	4.73	0.46	มากที่สุด	0.329	4
8	ผู้บริหารสถานศึกษานำผลการประเมินเรื่องพัฒนาหลักสูตรและการวางแผนงานวิชาการด้วยกระบวนการบริหารคุณภาพ PDCA ของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง	3.51	0.72	มาก	4.69	0.49	มากที่สุด	0.336	3
	รวม	3.59	0.73	มาก	4.69	0.48	มากที่สุด	0.308	-

จากตาราง 5 พบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ด้านการพัฒนาหลักสูตรและการวางแผนงานวิชาการ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.59$) เมื่อพิจารณารายชื่อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูร่วมกันวางแผนหลักสูตรสถานศึกษา อยู่ระดับมาก ($\bar{X} = 3.75$) รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูร่วมกันวิเคราะห์หลักสูตร

สภาพแวดล้อมสถานศึกษาที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา อยู่ระดับมาก ($\bar{X} = 3.73$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมสนับสนุนการจัดทำหลักสูตรให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตามความมุ่งหมายของสถานศึกษาที่กำหนดไว้ อยู่ระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.39$)

สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ด้านการพัฒนาหลักสูตร และการวางแผนงานวิชาการ ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.69$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการนิเทศติดตามประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษา ด้วยกระบวนการบริหารคุณภาพ PDCA อยู่ระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.73$) รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูร่วมกันวางแผนหลักสูตรสถานศึกษา อยู่ระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.71$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมสนับสนุนให้ครูมีความรู้ในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่เน้นให้ผู้เรียนพัฒนาด้านความรู้ ทักษะและคุณลักษณะตามมาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2561 อยู่ระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.70$)

ส่วนการประเมินความต้องการจำเป็น (PNI_{modified}) ในการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ด้านการพัฒนาหลักสูตรและการวางแผนงานวิชาการ ในภาพรวมเท่ากับ 0.308 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีดัชนีความต้องการจำเป็นสูงสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมสนับสนุนการจัดทำหลักสูตรให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตามความมุ่งหมายของสถานศึกษาที่กำหนดไว้ (PNI_{modified} = 0.383) รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูร่วมกันพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงด้านเศรษฐกิจและสังคมโลก (PNI_{modified} = 0.345) และข้อที่มีดัชนีความต้องการจำเป็นต่ำสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูร่วมกันวิเคราะห์หลักสูตรสภาพแวดล้อมสถานศึกษาที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา (PNI_{modified} = 0.255)

ตาราง 6 แสดงสภาพปัจจุบันและสภาพอันพึงประสงค์ และดัชนีความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ด้านการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

ที่	รายการ	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI _{modified}	อันดับ
		\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ		
1	ผู้บริหารสถานศึกษา ส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษา	3.61	0.78	มาก	4.65	0.46	มากที่สุด	0.288	6
2	ผู้บริหารสถานศึกษา ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูมีการจัดการเรียนการสอนที่เน้นความสำคัญกับความถนัด ความต้องการของผู้เรียนเป็นหลัก	3.55	0.81	มาก	4.61	0.48	มากที่สุด	0.299	4
3	ผู้บริหารสถานศึกษา ส่งเสริมให้ครูมีการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลายให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางและมาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2561	3.58	0.73	มาก	4.64	0.46	มากที่สุด	0.296	5
4	ผู้บริหารสถานศึกษา ส่งเสริมให้ครูมีการวัดประเมินการเรียนรู้ที่หลากหลายให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางและมาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2561	3.72	0.75	มาก	4.67	0.44	มากที่สุด	0.255	7

ตาราง 6 (ต่อ)

ที่	รายการ	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI _{modified}	อันดับ
		\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ		
5	ผู้บริหารสถานศึกษามีการติดตาม ตรวจสอบการ จัด การ เร็ ย น รู้ ด้วย ภาระบว น การ บริหาร คุณภาพ PDCA	3.42	0.77	ปานกลาง	4.61	0.50	มากที่สุด	0.348	1
6	ผู้บริหารสถานศึกษา ส่งเสริมให้ครูนำผลการ ประเมินมาปรับปรุงและ พัฒนาการจัดการเรียนรู้ เพื่อ พัฒนา ให้ เกิด ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และ คุณ ลั ก ษณะ ของ ผู้เรียนสูงขึ้น	3.55	0.74	มาก	4.65	0.47	มากที่สุด	0.310	3
7	สถานศึกษาจัดการเรียนรู้ ให้ผู้เรียนมีคุณภาพตรง ตามเป้าหมายหลักสูตร สถานศึกษา	3.58	0.71	มาก	4.71	0.46	มากที่สุด	0.316	2
	รวม	3.57	0.76	มาก	4.65	0.47	มากที่สุด	0.301	-

จากตาราง 6 พบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพ การศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ด้านการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.57$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูมีการวัดประเมินการเรียนรู้ที่หลากหลาย ให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางและมาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2561 อยู่ระดับมาก ($\bar{X} = 3.72$) รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูจัดทำแผน การจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษา อยู่ระดับมาก ($\bar{X} = 3.61$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการติดตาม ตรวจสอบการจัดการเรียนรู้ ด้วยกระบวนการบริหารคุณภาพ PDCA อยู่ระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.42$)

สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ด้านการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.65$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สถานศึกษาจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีคุณภาพตรงตามเป้าหมายหลักสูตร สถานศึกษา อยู่ระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.71$) รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครู มีการวัดประเมินการเรียนรู้ที่หลากหลายให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางและมาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2561 อยู่ระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.67$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษา และผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูนำผลการประเมินมาปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาให้เกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและคุณลักษณะของผู้เรียนสูงขึ้น อยู่ระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.65$)

ส่วนการประเมินความต้องการจำเป็น (PNI_{modified}) ในการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ด้านการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ในภาพรวมเท่ากับ 0.301 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีดัชนีความต้องการจำเป็นสูงสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการติดตาม ตรวจสอบ การจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการบริหารคุณภาพ PDCA (PNI_{modified} = 0.348) รองลงมา คือ สถานศึกษาจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีคุณภาพตรงตามเป้าหมายหลักสูตรสถานศึกษา (PNI_{modified} = 0.316) และข้อที่มีดัชนีความต้องการจำเป็นต่ำสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูมีการวัดประเมินการเรียนรู้ที่หลากหลายให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางและมาตรฐาน การศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2561 (PNI_{modified} = 0.255)

ตาราง 7 แสดงสภาพปัจจุบันและสภาพอันพึงประสงค์ และดัชนีความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

ที่	รายการ	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI _{modified}	อันดับ
		\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ		
1	ผู้บริหารสถานศึกษา ส่งเสริมให้ครูวิเคราะห์ความจำเป็นในการใช้สื่อให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	3.50	0.80	ปานกลาง	4.59	0.50	มากที่สุด	0.311	5
2	ผู้บริหารสถานศึกษา ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูผลิตหรือพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางและมาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2561	3.49	0.82	ปานกลาง	4.65	0.47	มากที่สุด	0.332	3
3	ผู้บริหารสถานศึกษา อำนวยความสะดวกให้ครู และผู้เรียนได้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี	3.62	0.76	มาก	4.69	0.46	มากที่สุด	0.296	7
4	ผู้บริหารสถานศึกษา ส่งเสริมสนับสนุนให้มีวัสดุอุปกรณ์อย่างเพียงพอในพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี เพื่อพัฒนาการเรียนรู้อ	3.50	0.76	ปานกลาง	4.60	0.46	มากที่สุด	0.314	4

ตาราง 7 (ต่อ)

ที่	รายการ	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI _{modified}	อันดับ
		\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ		
5	ผู้บริหารสถานศึกษา ส่งเสริมให้ครูจัดเตรียม แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย ในการจัดการเรียนรู้	3.38	0.73	ปานกลาง	4.60	0.47	มากที่สุด	0.361	1
6	ผู้บริหารสถานศึกษามีการ ติดตามประเมิน ผลการใช้สื่อ นวัตกรรม และ เทคโนโลยี ด้วย กระบวนการบริหาร คุณภาพ PDCA	3.61	0.72	มาก	4.64	0.50	มากที่สุด	0.285	8
7	ผู้บริหารสถานศึกษา ส่งเสริมให้ครูนำผลการ ประเมินมาสร้างสื่อ เพื่อให้ ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะและ คุณลักษณะตามมาตรฐาน การศึกษาระดับการศึกษา ขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2561	3.52	0.76	มาก	4.61	0.48	มากที่สุด	0.310	6
8	ผู้บริหารสถานศึกษา ส่งเสริมให้ครูนำผลการ ประเมินมาปรับปรุงสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี ให้มีคุณภาพตรงตาม เป้าหมายหลักสูตร	3.45	0.76	ปานกลาง	4.63	0.47	มากที่สุด	0.342	2
	รวม	3.51	0.77	มาก	4.63	0.48	มากที่สุด	0.318	-

จากตาราง 7 พบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพ การศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.51$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาอำนวยความสะดวก ให้ครูและผู้เรียนได้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี อยู่ระดับมาก

($\bar{X} = 3.62$) รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการติดตามประเมินผลการใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีด้วยกระบวนการบริหารคุณภาพ PDCA อยู่ระดับมาก ($\bar{X} = 3.61$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูจัดเตรียมแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายในการจัดการเรียนรู้ อยู่ระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.38$)

สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.63$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมสนับสนุนให้ครูผลิตหรือพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางและมาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2561 อยู่ระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.65$) รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการติดตาม ประเมิน ผลการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีด้วยกระบวนการบริหารคุณภาพ PDCA อยู่ระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.64$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูวิเคราะห์ความจำเป็นในการใช้สื่อให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ อยู่ระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.59$)

ส่วนการประเมินความต้องการจำเป็น (PNI_{modified}) ในการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ในภาพรวมเท่ากับ 0.318 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีดัชนีความต้องการจำเป็นสูงสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษา ส่งเสริมให้ครูจัดเตรียมแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายในการจัดการเรียนรู้ ($PNI_{\text{modified}} = 0.361$) รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูนำผลการประเมินมาปรับปรุงสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีให้มีคุณภาพตรงตามเป้าหมายหลักสูตร ($PNI_{\text{modified}} = 0.342$) และข้อที่มีดัชนีความต้องการจำเป็นต่ำสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการติดตามประเมิน ผลการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี ด้วยกระบวนการบริหารคุณภาพ PDCA ($PNI_{\text{modified}} = 0.285$)

ตาราง 8 แสดงสภาพปัจจุบันและสภาพอันพึงประสงค์ และดัชนีความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ด้านส่งเสริมและสนับสนุนนิเทศการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

ที่	รายการ	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI _{modified}	อันดับ
		\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ		
1	ผู้บริหารสถานศึกษาและครูร่วมกันวางแผนการส่งเสริมและสนับสนุนนิเทศการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน	3.59	0.74	มาก	4.59	0.46	มากที่สุด	0.279	6
2	ผู้บริหารสถานศึกษา กำหนดแนวทางในการส่งเสริมและสนับสนุนนิเทศการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน	3.70	0.70	มาก	4.54	0.50	มากที่สุด	0.227	7
3	ผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดระบบงานนิเทศในสถานศึกษา	3.52	0.72	มาก	4.57	0.50	มากที่สุด	0.298	5
4	ผู้บริหารสถานศึกษาให้ความช่วยเหลือครูในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน	3.46	0.74	ปานกลาง	4.54	0.46	มากที่สุด	0.312	3
5	ผู้บริหารสถานศึกษามีการส่งเสริมสนับสนุนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และประสบการณ์ทางวิชาการทั้งในและนอกสถานศึกษา	3.40	0.82	ปานกลาง	4.63	0.49	มากที่สุด	0.362	1
6	ผู้บริหารสถานศึกษามีการแนะนำการปฏิบัติงานและการจัดการเรียนรู้ของครูอย่างเป็นกัลยามิตร	3.58	0.68	มาก	4.69	0.43	มากที่สุด	0.310	4

ตาราง 8 (ต่อ)

ที่	รายการ	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI _{modified}	อันดับ
		\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ		
7	ผู้บริหารสถานศึกษา ส่งเสริมและสนับสนุนการ พัฒนาวิชาการร่วมกับ ชุมชนและองค์กรอื่นๆ	3.63	0.77	มาก	4.63	0.49	มากที่สุด	0.275	
8	ผู้บริหารสถานศึกษา ส่งเสริมสนับสนุนครูให้ พัฒนาการจัดการเรียนรู้มี คุณภาพตามจุดมุ่งหมาย ของสถานศึกษา	3.39	0.88	ปานกลาง	4.58	0.51	มากที่สุด	0.351	2
9	ผู้บริหารสถานศึกษามี การติดตาม ปรับปรุงการ นิเทศด้วยกระบวนการ บริหารคุณภาพ PDCA ให้มีประสิทธิภาพ	3.52	0.74	มาก	4.61	0.47	มากที่สุด	0.310	4
10	ผู้บริหารสถานศึกษา ส่งเสริมสนับสนุนครูนำ ผลการนิเทศการศึกษา มา ปรับปรุงและพัฒนา เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะและคุณลักษณะ ตามมาตรฐานการศึกษา ระดับ การศึกษา ชั้น พื้นฐาน พ.ศ.2561	3.56	0.81	มาก	4.62	0.48	มากที่สุด	0.298	5
	รวม	3.54	0.76	มาก	4.60	0.48	มากที่สุด	0.301	-

จากตาราง 8 พบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพ การศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 ด้านส่งเสริมและ สนับสนุนนิเทศการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.54$) เมื่อ พิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดแนวทางในการส่งเสริม และสนับสนุนนิเทศการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน อยู่ระดับมาก ($\bar{X} = 3.70$) รองลงมา คือ

ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาวิชาการร่วมกับชุมชนและองค์กรอื่นๆ อยู่ระดับมาก ($\bar{X} = 3.63$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมสนับสนุนครูให้พัฒนาการจัดการเรียนรู้มีคุณภาพตามจุดมุ่งหมายของสถานศึกษา อยู่ระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.39$)

สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ด้านส่งเสริมและสนับสนุนนิเทศการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ในภาพรวมอยู่ระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.60$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการแนะนำการปฏิบัติงานและการจัดการเรียนรู้ของครูอย่างเป็นกัลยามิตร อยู่ระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.69$) รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการส่งเสริมสนับสนุนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และประสบการณ์ทางวิชาการทั้งในและนอกสถานศึกษา และผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาวิชาการร่วมกับชุมชนและองค์กรอื่นๆ อยู่ระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.63$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดแนวทางในการส่งเสริมและสนับสนุนนิเทศการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน และผู้บริหารสถานศึกษาให้ความช่วยเหลือครูในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน อยู่ระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.54$)

ส่วนการประเมินความต้องการจำเป็น (PNI_{modified}) ในการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ด้านส่งเสริมและสนับสนุนนิเทศการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ในภาพรวมเท่ากับ 0.301 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีดัชนีความต้องการจำเป็นสูงสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการส่งเสริมสนับสนุนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และประสบการณ์ทางวิชาการทั้งในและนอกสถานศึกษา ($PNI_{\text{modified}} = 0.362$) รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมสนับสนุนครูให้พัฒนาการจัดการเรียนรู้มีคุณภาพตามจุดมุ่งหมายของสถานศึกษา ($PNI_{\text{modified}} = 0.351$) และข้อที่มีดัชนีความต้องการจำเป็นต่ำสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดแนวทางในการส่งเสริมและสนับสนุนนิเทศการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ($PNI_{\text{modified}} = 0.277$)

ตาราง 9 แสดงสภาพปัจจุบันและสภาพอันพึงประสงค์ และดัชนีความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ด้านการวัดประเมินผลและพัฒนาคุณภาพการศึกษา

ที่	รายการ	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI _{modified}	อันดับ
		\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ		
1	ผู้บริหารสถานศึกษาและครูกำหนดระเบียบ วิธีการ และเครื่องมือที่ใช้ในการวัดประเมินผลให้มีคุณภาพ สอดคล้องกับมาตรฐาน การศึกษาสาระการเรียนรู้	3.49	0.72	ปานกลาง	4.62	0.48	มากที่สุด	0.324	2
2	ผู้บริหารสถานศึกษา ส่งเสริมสนับสนุนให้ครู ประเมินผลตามสภาพจริง จากกระบวนการ ปฏิบัติงานและผลการ เรียน ตาม แนวทาง กระทรวงศึกษาธิการ	3.68	0.73	ปานกลาง	4.63	0.48	มากที่สุด	0.258	6
3	ผู้บริหารสถานศึกษา ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูนำ ผลที่ได้จากการประเมินมา ทำวิจัยในชั้นเรียน เพื่อ พัฒนาคุณภาพการศึกษา	3.50	0.81	ปานกลาง	4.55	0.51	มากที่สุด	0.300	4
4	ผู้บริหารสถานศึกษา ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูทำ วิจัย เพื่อแก้ไขปัญหาของ ผู้เรียนให้มีความรู้ ทักษะ และ คุณลักษณะ ตาม มาตรฐานการศึกษา ระดับ การศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2561	3.41	0.81	ปานกลาง	4.59	0.50	มากที่สุด	0.346	1

ตาราง 9 (ต่อ)

ที่	รายการ	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI _{modified}	อันดับ
		\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ		
5	ผู้บริหารสถานศึกษามีการติดตามการวัดประเมินผลและการพัฒนาคุณภาพการศึกษา	3.57	0.76	มาก	4.60	0.47	มากที่สุด	0.289	5
6	ผู้บริหารสถานศึกษาสะท้อนผลการประเมินเพื่อพัฒนาปรับปรุงเครื่องมือที่ใช้ในการวัดประเมินผลให้มีคุณภาพตรงตามหลักสูตรแกนกลางและมาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2561	3.53	0.71	มาก	4.59	0.51	มากที่สุด	0.300	4
7	ผู้บริหารสถานศึกษานำผลการวิจัยมาพัฒนาเป็นนวัตกรรมพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพมากขึ้น	3.45	0.77	ปานกลาง	4.56	0.50	มากที่สุด	0.322	3
	รวม	3.52	0.76	มาก	4.59	0.49	มากที่สุด	0.305	-

จากตาราง 9 พบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ด้านการวัดประเมินผล และพัฒนาคุณภาพการศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.52$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมสนับสนุนให้ครูประเมินผลตามสภาพจริง จากกระบวนการปฏิบัติงานและผลการเรียนตามแนวทางกระทรวงศึกษาธิการ อยู่ระดับมาก ($\bar{X} = 3.68$) รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการติดตามการวัดประเมินผลและการพัฒนาคุณภาพการศึกษา อยู่ระดับมาก ($\bar{X} = 3.57$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมสนับสนุนให้ครูท้าววิจัย เพื่อแก้ไขปัญหาของผู้เรียนให้มีความรู้ ทักษะและคุณลักษณะตามมาตรฐาน การศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2561 อยู่ระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.41$)

สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ด้านการวัดประเมินผล และพัฒนาคุณภาพการศึกษา ในภาพรวมอยู่ระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.59$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมสนับสนุนให้ครูประเมินผลตามสภาพจริง จากกระบวนการปฏิบัติงานและผลการเรียนตามแนวทางกระทรวงศึกษาธิการ อยู่ระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.63$) รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูกำหนดระเบียบ วิธีการและเครื่องมือที่ใช้ในการวัดประเมินผลให้มีคุณภาพสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาสาระการเรียนรู้ อยู่ระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.62$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมสนับสนุนให้ครูนำผลที่ได้จากการประเมินมาทำวิจัยในชั้นเรียน เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา อยู่ระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.55$)

ส่วนการประเมินความต้องการจำเป็น (PNI_{modified}) ในการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ด้านการวัดประเมินผลและพัฒนาคุณภาพการศึกษา ในภาพรวมเท่ากับ 0.305 เมื่อพิจารณาเป็นราย ข้อพบว่า ข้อที่มีดัชนีความต้องการจำเป็นสูงสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมสนับสนุนให้ครูทำวิจัย เพื่อแก้ไขปัญหาของผู้เรียนให้มีความรู้ ทักษะและคุณลักษณะตามมาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2561 ($PNI_{\text{modified}} = 0.346$) รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูกำหนดระเบียบ วิธีการและเครื่องมือที่ใช้ในการวัดประเมินผลให้มีคุณภาพสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาสาระการเรียนรู้ ($PNI_{\text{modified}} = 0.324$) และข้อที่มีดัชนีความต้องการจำเป็นต่ำสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมสนับสนุนให้ครูประเมินผลตามสภาพจริง จากกระบวนการปฏิบัติงานและผลการเรียนตามแนวทางกระทรวงศึกษาธิการ ($PNI_{\text{modified}} = 0.258$)

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาแนวทางการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1

ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวทางการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการพัฒนาหลักสูตรและการวางแผนงานวิชาการ 2) ด้านการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน 3) ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน 4) ด้านส่งเสริมและสนับสนุนนิเทศการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน 5) ด้านการวัดประเมินผลและพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 คน โดยนำผลจากการศึกษาความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ในขั้นตอนที่ 1 มาเป็นกรอบในการสัมภาษณ์ ผลการศึกษาแนวทางการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 สามารถสรุปผลการสัมภาษณ์ได้ดังตารางต่อไปนี้

1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรและการวางแผนงานวิชาการ

ประเด็นการสัมภาษณ์เกี่ยวกับวิธีการในการส่งเสริมสนับสนุนการจัดทำหลักสูตรให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตามความมุ่งหมายของสถานศึกษาที่กำหนดไว้ เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2561 ด้านคุณภาพผู้เรียนในระดับยอดเยี่ยม คำตอบจากการสัมภาษณ์แนวทางการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาตามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ มีดังต่อไปนี้

... มีการประเมินการใช้หลักสูตรที่ใช้ในปัจจุบันทุกปีการศึกษา โดยดำเนินการอย่างเป็นระบบ มีองค์คณะ และแจ้งผลให้ทุกฝ่ายในสถานศึกษาได้รับทราบและตระหนักร่วมกัน มีการตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตรสถานศึกษาด้วยกระบวนการบริหารวงจรคุณภาพ PDCA มีค่านึงถึงการนำไปใช้ในสภาพที่สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1, 14 ธันวาคม 2565)

... ส่งเสริมครูให้เห็นความสำคัญของหลักสูตร สร้างความตระหนักในการพัฒนาและวางแผนงานวิชาการไปสู่เป้าหมายของสถานศึกษา วิเคราะห์บริบทของสถานศึกษา ชุมชนและความต้องการเป็นสำคัญในการพัฒนาหลักสูตร เข้าใจความต้องการของชุมชนและทุกภาคส่วนควรมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรและการวางแผนงานวิชาการ

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2, 21 ธันวาคม 2565)

... ใช้การบริหารหลักสูตรสถานศึกษา โดยให้สอดคล้องกับการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ตามลักษณะธรรมชาติของการเรียนรู้และตอบสนองตามเจตนารมณ์ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานและหลักสูตรสถานศึกษา มีการเตรียมความพร้อมผู้สอนและบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการใช้หลักสูตรสถานศึกษา เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจและเจตคติที่ดี ใช้การบริหารหลักสูตรสถานศึกษาในลักษณะของคณะกรรมการ เพื่อช่วยในการกำกับมาตรฐานและการเรียนรู้ มีการปรับปรุงและพัฒนาให้มีคุณภาพอย่างต่อเนื่องและกำหนดวิธีการวัดประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนในหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับความรู้เดิมของผู้เรียน โดยเน้นความเป็นเลิศทางวิชาการ สมรรถนะและการนำความรู้ไปใช้ได้จริงของผู้เรียนเป็นหลัก

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3, 28 ธันวาคม 2565)

สรุป แนวทางการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 ด้านการพัฒนาหลักสูตรและการวางแผนงานวิชาการ ดังนี้

1. ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริม สนับสนุนและสร้างความตระหนักให้ครูหรือบุคลากรทางการศึกษาเล็งเห็นความสำคัญต่อการพัฒนาหลักสูตรและการวางแผนงานวิชาการให้มีความทันสมัย ตรงตามความต้องการของสังคมในปัจจุบัน
2. ผู้บริหารสถานศึกษามีการตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตรสถานศึกษาด้วยกระบวนการบริหารวงจรคุณภาพ PDCA เพื่อช่วยในการกำกับมาตรฐานและการเรียนรู้ มีการปรับปรุงและพัฒนาให้มีคุณภาพอย่างต่อเนื่อง
3. ผู้บริหารสถานศึกษาควรวิเคราะห์บริบทร่วมกับทุกภาคส่วน เพื่อช่วยกันพัฒนาหลักสูตรและการวางแผนงานวิชาการให้ครอบคลุมกับชุมชนและความต้องการของชุมชนเป็นสำคัญ
4. ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนควรร่วมกันกำหนดวิธีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนในหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับความรู้เดิมและความถนัดของผู้เรียน โดยเน้นความเป็นเลิศทางวิชาการ สมรรถนะและการนำความรู้ไปใช้ได้จริง

2. ด้านการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

ประเด็นการสัมภาษณ์เกี่ยวกับวิธีการในการติดตาม ตรวจสอบการจัดการเรียนรู้ของครูเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2561 ให้สูงขึ้นกว่าค่าเป้าหมายของสถานศึกษายกระดับคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2561 ด้านคุณภาพผู้เรียน ในระดับยอดเยี่ยม คำตอบจากการสัมภาษณ์

แนวทางการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาตามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ มีดังต่อไปนี้

... มีการนิเทศอย่างเป็นระบบโดยการตรวจสอบเอกสารการจัดการเรียนรู้ การตรวจสอบการสอนของครูผู้สอน การแจ้งข้อมูลสะท้อนกลับให้ผู้สอนได้ทราบ รวมไปถึงการนำผลการนิเทศการจัดการเรียนรู้ไปใช้ในการประเมินการปฏิบัติงาน การเยี่ยมเยียนอย่างไม่เป็นทางการโดยการเดินเยี่ยมเยียนตามห้องเรียนทุกห้อง เพื่อพูดคุยรับทราบข้อมูลจากครูทุกคนอย่างทั่วถึง ผู้บริหารต้องพิจารณาข้อมูลในหลายประเด็น เช่น ประเด็นที่ต้องพัฒนาครู ประเด็นที่ต้องชื่นชม ประเด็นที่ต้องให้ความช่วยเหลือ เป็นต้น และควรดำเนินการอย่างต่อเนื่อง สม่ำเสมอ

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1, 14 ธันวาคม 2565)

... มีการกำหนดปฏิทินการปฏิบัติงานอย่างชัดเจน วางแผนร่วมกันโดยใช้กระบวนการ PLC ส่งเสริมให้ครูผู้สอนจัดกิจกรรมหรือพัฒนากิจกรรมการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) และมีสอดคล้องกับหลักการ KSAC ได้แก่ ความรู้ (Knowledge) ทักษะ (Skills) ทศนคติ (Attitudes & Values) และสมรรถนะ (Competency) และส่งเสริมให้ครูผู้สอนปรับปรุงคำอธิบายรายวิชาและตัวชี้วัดให้เหมาะสมกับผู้เรียนมากยิ่งขึ้น โดยเน้นการบูรณาการในระดับหลักสูตร (Curriculum Integration) ไปจนถึงบูรณาการการเรียนการสอน (Instructional Integration)

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2, 21 ธันวาคม 2565)

... มีการจัดสร้างหรือพัฒนาเครื่องมือสำหรับนำไปใช้ในการติดตามตรวจสอบนวัตกรรมในการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน มีการนิเทศ กำกับ ติดตามการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนโดยใช้การประเมินแบบกัลยาณมิตร ร่วมกันสะท้อนผลจากการติดตาม ตรวจสอบ เพื่อนำมาแก้ไขปรับปรุงและพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น นำความรู้ที่ได้มาสร้างสรรค์เป็นนวัตกรรมในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการและคุณลักษณะอันพึงประสงค์สูงกว่าค่าเป้าหมายตามที่สถานศึกษากำหนด ปรับแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาและแผนปฏิบัติการสถานศึกษาให้สอดคล้องกับแนวทางการจัดการเรียนรู้เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของผู้เรียน

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3, 28 ธันวาคม 2565)

สรุป แนวทางการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ด้านการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ดังนี้

1. ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนดปฏิทินการปฏิบัติงานอย่างชัดเจน เป็นระบบ
2. ผู้บริหารสถานศึกษามีการนิเทศ กำกับ ติดตาม การจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอน โดยการเยี่ยมชมบรรยากาศในการจัดการเรียนรู้หรือการประเมินแบบกัลยาณมิตร เพื่อร่วมกันสะท้อนผล นำมาแก้ไขปรับปรุง และพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น
3. ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูผู้สอนจัดกิจกรรมหรือพัฒนากิจกรรมการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยให้สอดคล้องกับหลัก KSAC ได้แก่ ความรู้ (Knowledge) ทักษะ (Skills) ทศคติ (Attitudes & Values) และสมรรถนะ (Competency)
4. ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนร่วมกันปรับปรุง แก้ไขคำอธิบายรายวิชาและตัวชี้วัดให้เหมาะสมกับผู้เรียน โดยเน้นการบูรณาการในระดับหลักสูตร (Curriculum Integration) ไปจนถึงบูรณาการการเรียนการสอน (Instructional Integration)
5. ผู้บริหารสถานศึกษาควรเน้นกระบวนการ PLC ในการสะท้อนปัญหา วางแผนจัดการเรียนรู้เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาร่วมกับครูผู้สอน นำความรู้ที่ได้มาสร้างสรรค์เป็นนวัตกรรมในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการและคุณลักษณะอันพึงประสงค์สูงกว่าค่าเป้าหมายตามที่สถานศึกษากำหนด
6. ผู้บริหารสถานศึกษาควรปรับแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาและแผนปฏิบัติการของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับแนวทางการจัดการเรียนรู้เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของผู้เรียน โดยมุ่งเน้นความคุ้มค่าและสมรรถนะที่ผู้เรียนได้รับอย่างแท้จริง

3. ด้านการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

ประเด็นการสัมภาษณ์เกี่ยวกับวิธีการในการส่งเสริมให้ครูจัดเตรียมแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายในการจัดการเรียนรู้ เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาในด้านผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการให้สูงขึ้น คำตอบจากการสัมภาษณ์แนวทางการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาตามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ มีดังต่อไปนี้

... มีการสนับสนุนการจัดสรรงบประมาณในการสร้างและพัฒนาสื่อ สนับสนุนการให้ความรู้ จัดอบรม ส่งไปอบรม การสร้างและพัฒนาสื่อการสอน ทั้งในรูปแบบออนไลน์และออนไลน์ สนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการสร้างและพัฒนาสื่อการสอนกันภายในกลุ่มครูผู้สอนในสถานศึกษา ควรให้กำลังใจและชื่นชมต่อครูผู้สอนที่มีการผลิตสื่อมาใช้ในการสอน

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1, 14 ธันวาคม 2565)

... มีการส่งเสริมให้วิเคราะห์แหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา ส่งเสริมให้นำเทคโนโลยีประยุกต์ใช้ในการพัฒนาสื่อ มีประเมินและตรวจสอบความต้องการใช้แหล่งเรียนรู้ เพื่อการจัดการเรียนรู้ วางแผนร่วมกับผู้เรียนและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2, 21 ธันวาคม 2565)

... การสร้างตระหนักรู้ เข้าใจและเห็นคุณค่าของการนำแหล่งเรียนรู้มาใช้ในการจัดการเรียนรู้ มีวิเคราะห์แผนการจัดการเรียนรู้ เพื่อประเมินและตรวจสอบความต้องการใช้แหล่งเรียนรู้ รวมถึงการคัดเลือก คัดสรรแหล่งเรียนรู้ พร้อมจัดระบบการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ เพื่อให้เกิดความคุ้มค่าและเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3, 28 ธันวาคม 2565)

สรุป แนวทางการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ด้านการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ดังนี้

1. ผู้บริหารสถานศึกษาควรสร้างความตระหนักรู้ ความเข้าใจและเห็นคุณค่าของการนำแหล่งเรียนรู้มาใช้ในการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีให้มีความทันสมัยตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียน
2. ผู้บริหารสถานศึกษานับสนุนการจัดสรรงบประมาณในการสร้างและพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีให้กับครูผู้สอน
3. ผู้บริหารสถานศึกษานับสนุนการให้ความรู้ จัดอบรม ในการสร้างและพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทั้งในรูปแบบออนไลน์และออนไซต์
4. ผู้บริหารสถานศึกษามีส่วนร่วมในการคัดเลือกแหล่งเรียนรู้ เพื่อจัดทำและพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีพร้อมจัดระบบการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ให้เกิดความคุ้มค่าและเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

4. ด้านส่งเสริมและสนับสนุนนิเทศการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

ประเด็นการสัมภาษณ์เกี่ยวกับวิธีการในการส่งเสริมสนับสนุนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และประสบการณ์ทางวิชาการทั้งในและนอกสถานศึกษาเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สามารถช่วยในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการ คำตอบจากการสัมภาษณ์แนวทางการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาตามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ มีดังต่อไปนี้

... ควรจัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างครูด้วยกัน ทั้งในระดับชั้นเดียวกัน ในกลุ่มสาระการเรียนรู้เดียวกัน ในกลุ่มงานเดียวกัน การจัดกิจกรรมที่ปรับทัศนคติให้เป็นผู้ที่มีกระบวนการคิดเชิงบวก สามารถเปิดใจรับฟังซึ่งกันและกันได้โดยไม่ถือคติ การสร้างเครือข่ายการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับภายนอกสถาบันการศึกษา การส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรร่วมกันสรุปองค์ความรู้และเผยแพร่กันภายในสถานศึกษา รวมถึงการส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูได้ใช้ช่องทางสื่อสารในการหาความรู้และประสบการณ์ รวมถึงการสร้างเครือข่ายในอาชีพสำหรับการเรียนรู้เพิ่มเติม

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1, 14 ธันวาคม 2565)

... มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้วยกระบวนการ PLC อย่างต่อเนื่อง ทั้งในรูปแบบออนไลน์และออนไลน์ การส่งเสริมครูให้มีการพัฒนาตนเองในวิชาชีพอยู่เสมอ รวมถึงการส่งเสริมสนับสนุนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับบุคลากรภายนอกเป็นประจำ เช่น ผู้ทรงคุณวุฒิ ศึกษานิเทศก์ อาจารย์มหาวิทยาลัย

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2, 21 ธันวาคม 2565)

... การใช้กระบวนการมีส่วนร่วม ตั้งแต่การระบุประเด็นความต้องการที่จะนำมาใช้ในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ร่วมกันวางแผนดำเนินการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และศึกษาแนวทางวิธีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และประสบการณ์ทางวิชาการใหม่ ๆ เพื่อนำมาทดลองใช้

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3, 28 ธันวาคม 2565)

สรุป แนวทางการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ด้านส่งเสริมและสนับสนุนนิเทศการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ดังนี้

1. ผู้บริหารสถานศึกษาควรเป็นผู้นำในส่งเสริมสนับสนุน ให้ความช่วยเหลือและแนะนำครูผู้สอนหรือบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้
2. ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมสนับสนุนการหาความรู้ ประสบการณ์และการสร้างเครือข่ายในอาชีพสำหรับการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ทั้งด้านผลสัมฤทธิ์และด้านคุณลักษณะของผู้เรียนด้วยกระบวนการ PLC “ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ”
3. ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาตนเองในวิชาชีพกับบุคลากรทั้งภายในและภายนอกเป็นประจำ

4. ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับกระบวนการคิดเชิงบวก สามารถเปิดใจรับฟังซึ่งกันและกันได้โดยไม่มีอคติ

5. ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างครูด้วยกัน โดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมหรือกระบวนการ PLC

5. ด้านการวัดประเมินผลและพัฒนาคุณภาพการศึกษา

ประเด็นการสัมภาษณ์เกี่ยวกับวิธีการในการส่งเสริมสนับสนุนให้ครูทำวิจัย เพื่อแก้ไขปัญหาของผู้เรียนให้มีความรู้ ทักษะและคุณลักษณะตามมาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2561 เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา คำตอบจากการสัมภาษณ์แนวทางการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาตามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ มีดังต่อไปนี้

... ควรทราบประเด็นในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของครูสู่การดำเนินการแก้ปัญหา การสนับสนุนให้ครูได้ดำเนินการบันทึกผลที่เกิดขึ้นไว้อย่างต่อเนื่องจนกว่าจะปรากฏผลลัพธ์ ผู้บริหารควรเยี่ยมเยียนคณะครู ให้กำลังใจ และรับทราบข้อมูลอย่างต่อเนื่องและควรส่งเสริมการปรึกษาหารือกัน เพื่อปรับปรุงหรือพัฒนากระบวนการดำเนินการ

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1, 14 ธันวาคม 2565)

... การสร้างความตระหนักรู้ เข้าใจถึงความสำคัญของการจัดทำวิจัยในชั้นเรียน การส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูผู้สอนเข้าร่วมการประชุมวิชาการระดับชาติหรือนานาชาติที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาผลการทดสอบระดับชาติ (O-NET) ของผู้เรียน

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2, 21 ธันวาคม 2565)

... ร่วมกันวิเคราะห์ปัญหาพฤติกรรมหรือปัญหาการเรียนรู้ของผู้เรียน จากบันทึกหลังแผนการจัดการเรียนรู้ เพื่อหาวิธีการแก้ไขหรือการพัฒนาด้วยกระบวนการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน ควรส่งเสริมให้ครูผู้สอนนำปัญหาและสภาพของผู้เรียนมากำหนดเป็นประเด็นท้าทายในการประเมิน PA (Performance Appraisal) เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีผลการทดสอบระดับชาติ (O-NET, NT, RT) สูงกว่าระดับประเทศด้วยกระบวนการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน ส่งเสริมให้มีการจัดอบรม พัฒนาความรู้ และทักษะในกระบวนการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน รวมถึงควรมีที่ปรึกษาคอยดูแล ช่วยเหลือและให้คำแนะนำเป็นระยะ ๆ

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3, 28 ธันวาคม 2565)

สรุป แนวทางการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ด้านการวัดประเมินผลและพัฒนาคุณภาพการศึกษาดังนี้

1. ผู้บริหารสถานศึกษาควรสร้างความตระหนักรู้ ความเข้าใจถึงความสำคัญของกระบวนการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนโดยมีการจัดอบรม พัฒนาความรู้และทักษะที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน

2. ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอนหรือบุคลากรที่เกี่ยวข้องร่วมกันวิเคราะห์ปัญหาพฤติกรรมหรือปัญหาการเรียนรู้ของผู้เรียน จากบันทึกหลังแผนการจัดการเรียนรู้ เพื่อหาวิธีการแก้ไขหรือการพัฒนาด้วยกระบวนการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน

3. ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูผู้สอนนำปัญหาและสภาพของผู้เรียนมากำหนดเป็นประเด็นท้าทายในการประเมิน PA (Performance Appraisal) เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีผลการทดสอบระดับชาติ (O-NET, NT, RT) สูงกว่าระดับประเทศ ด้วยกระบวนการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน

4. ผู้บริหารสถานศึกษาควรเป็นปรีกษา ดูแล ช่วยเหลือและให้คำแนะนำเป็นระยะ เยี่ยมเยียนคณะครู ให้กำลังใจ และรับทราบข้อมูลอย่างต่อเนื่อง

จากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้วิจัยสรุปแนวทางการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ได้ดังตาราง 10

ตาราง 10 แสดงแนวทางการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1

ข้อความ	แนวทางการบริหารงานวิชาการ
เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1	
1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรและการวางแผนงานวิชาการ	
วิธีการในการส่งเสริม สนับสนุนการจัดทำหลักสูตร ให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลง พฤติกรรมตามความมุ่งหมาย ของสถานศึกษาที่กำหนดไว้ เพื่อยกระดับคุณภาพ การศึกษาตามมาตรฐาน การศึกษาระดับการศึกษาขั้น พื้นฐาน พ.ศ. 2561 ด้าน คุณภาพผู้เรียน ในระดับยอด เยี่ยม	<ol style="list-style-type: none"> 1. ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริม สนับสนุนและสร้าง ความตระหนักให้ครูหรือบุคลากรทางการศึกษาเล็งเห็น ความสำคัญต่อการพัฒนาหลักสูตรและการวางแผนงานวิชาการ ให้มีความทันสมัย ตรงตามความต้องการของสังคมในปัจจุบัน 2. ผู้บริหารสถานศึกษามีการตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตร สถานศึกษาด้วยกระบวนการบริหารวงจรคุณภาพ PDCA เพื่อช่วยในการกำกับมาตรฐานและการเรียนรู้ มีการปรับปรุงและ พัฒนาให้มีคุณภาพอย่างต่อเนื่อง 3. ผู้บริหารสถานศึกษาควรวิเคราะห์บริบทร่วมกับทุกภาคส่วน เพื่อช่วยกันพัฒนาหลักสูตรและการวางแผนงานวิชาการ ให้ครอบคลุมกับชุมชนและความต้องการของชุมชนเป็นสำคัญ 4. ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนควรร่วมกันกำหนดวิธีการวัด และประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนในหลักสูตรสถานศึกษา ให้สอดคล้องกับความรู้เดิมและความถนัดของผู้เรียน โดยเน้นความเป็นเลิศทางวิชาการ สมรรถนะและการนำความรู้ ไปใช้ได้จริง

ตาราง 10 (ต่อ)

ชื่อคำถาม	แนวทางการบริหารงานวิชาการ เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1
<p>2. ด้านการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน</p> <p>วิธีการในการติดตาม ตรวจสอบการจัดการเรียนรู้ของครู เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2561 ให้สูงขึ้น กว่าค่าเป้าหมาย ของสถานศึกษายกระดับคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2561 ด้านคุณภาพผู้เรียน ในระดับยอดเยี่ยม</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนดปฏิทินการปฏิบัติงานอย่างชัดเจน เป็นระบบ 2. ผู้บริหารสถานศึกษามีการนิเทศ กำกับ ติดตาม การจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอน โดยการเยี่ยมชมบรรยากาศในการจัดการเรียนรู้หรือการประเมินแบบกัลยาณมิตร เพื่อร่วมกันสะท้อนผล นำมาแก้ไขปรับปรุง และพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น 3. ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูผู้สอนจัดกิจกรรมหรือพัฒนา กิจกรรมการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยให้สอดคล้องกับหลัก KSAC ได้แก่ ความรู้ (Knowledge) ทักษะ (Skills) ทักษะ คติ (Attitudes & Values) และสมรรถนะ (Competency) 4. ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนร่วมกันปรับปรุง แก้ไข คำอธิบายรายวิชาและตัวชี้วัดให้เหมาะสมกับผู้เรียน โดยเน้นการบูรณาการในระดับหลักสูตร (Curriculum Integration) ไปจนถึงบูรณาการการเรียนการสอน (Instructional Integration) 5. ผู้บริหารสถานศึกษาควรเน้นกระบวนการ PLC ในการสะท้อนปัญหา วางแผนจัดการเรียนรู้เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาร่วมกับครูผู้สอน นำความรู้ที่ได้มาสร้างสรรค์เป็นนวัตกรรมในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการและคุณลักษณะอันพึงประสงค์สูงกว่าค่าเป้าหมายตามที่สถานศึกษากำหนด 6. ผู้บริหารสถานศึกษาควรปรับแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา และแผนปฏิบัติการของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับแนวทางการจัดการเรียนรู้เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของผู้เรียน โดยมุ่งเน้นความคุ้มค่าและสมรรถนะที่ผู้เรียนได้รับอย่างแท้จริง

ตาราง 10 (ต่อ)

ข้อความ	แนวทางการบริหารงานวิชาการ เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1
<p>3. ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน</p> <p>วิธีการในการส่งเสริมให้ครู จัดเตรียมแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายในการจัดการเรียนรู้ เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาในด้านผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการให้สูงขึ้น</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. ผู้บริหารสถานศึกษาควรสร้างความตระหนักรู้ ความเข้าใจ และเห็นคุณค่าของการนำแหล่งเรียนรู้มาใช้ในการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีให้มีความทันสมัย ตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียน 2. ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนการจัดสรรงบประมาณ ในการสร้างและพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี ให้กับครูผู้สอน 3. ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนการให้ความรู้ จัดอบรม ในการสร้างและพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทั้งในรูปแบบ ออนไลน์และออนไซต์ 4. ผู้บริหารสถานศึกษามีส่วนร่วมในการคัดเลือกแหล่งเรียนรู้ เพื่อจัดทำและพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีพร้อมจัดระบบ การบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ให้เกิดความคุ้มค่าและเป็นไปอย่าง มีประสิทธิภาพ

ตาราง 10 (ต่อ)

ข้อความ	แนวทางการบริหารงานวิชาการ เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1
<p>4. ด้านส่งเสริมและสนับสนุนนิเทศการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน</p> <p>วิธีการในการส่งเสริมสนับสนุนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และประสบการณ์ทางวิชาการทั้งในและนอกสถานศึกษาเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสามารถช่วยในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการ</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. ผู้บริหารสถานศึกษาควรเป็นผู้นำในส่งเสริมสนับสนุนให้ความช่วยเหลือและแนะนำครูผู้สอนหรือบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ 2. ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมสนับสนุนการหาความรู้ ประสบการณ์ และการสร้างเครือข่ายในอาชีพสำหรับการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ทั้งด้านผลสัมฤทธิ์และด้านคุณลักษณะของผู้เรียนด้วยกระบวนการ PLC “ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ” 3. ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาตนเองในวิชาชีพกับบุคลากรทั้งภายในและภายนอกเป็นประจำ 4. ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมการจัดการกิจกรรมเกี่ยวกับกระบวนการคิดเชิงบวก สามารถเปิดใจรับฟังซึ่งกันและกันได้โดยไม่ถือคติ 5. ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างครูด้วยกัน โดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมหรือกระบวนการ PLC

ตาราง 10 (ต่อ)

ชื่อคำถาม	แนวทางการบริหารงานวิชาการ เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1
<p>5. ด้านการวัดประเมินผลและพัฒนาคุณภาพการศึกษา</p> <p>วิธีการในการส่งเสริม สนับสนุนให้ครูทำวิจัย เพื่อ แก้ไขปัญหาของผู้เรียนให้มี ความรู้ ทักษะและคุณลักษณะ ตามมาตรฐานการศึกษาระดับ การศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2561 เพื่อยกระดับคุณภาพ การศึกษา</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. ผู้บริหารสถานศึกษาควรสร้างความตระหนักรู้ ความเข้าใจ ถึงความสำคัญของกระบวนการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน โดยมีการจัดอบรม พัฒนาความรู้และทักษะที่เกี่ยข้องกับ กระบวนการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน 2. ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอนหรือบุคลากรที่เกี่ยวข้องร่วมกัน วิเคราะห์ปัญหาพฤติกรรมหรือปัญหาการเรียนรู้ของผู้เรียน จากบันทึกหลังแผนการจัดการเรียนรู้ เพื่อหาวิธีการแก้ไข หรือการพัฒนาด้วยกระบวนการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน 3. ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูผู้สอนนำปัญหา และสภาพของผู้เรียนมากำหนดเป็นประเด็น ท้าทาย ในการประเมิน PA (Performance Appraisal) เพื่อพัฒนาผู้เรียน ให้มีผลการทดสอบระดับชาติ (O-NET, NT, RT) สูงกว่า ระดับประเทศด้วยกระบวนการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน 4. ผู้บริหารสถานศึกษาควรเป็นปรีกษา ดูแล ช่วยเหลือ และให้คำแนะนำเป็นระยะ เยี่ยมเยียนคณะครู ให้กำลังใจ และรับทราบข้อมูลอย่างต่อเนื่อง

บทที่ 5

บทสรุป

การวิจัยเรื่อง ความต้องการจำเป็นและแนวทางการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 และ 2) เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ประกอบด้วย 5 ด้าน คือ 1) ด้านการพัฒนาหลักสูตรและการวางแผนงานวิชาการ 2) ด้านการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน 3) ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน 4) ด้านส่งเสริมและสนับสนุนนิเทศการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน 5) ด้านการวัด ประเมินผล และพัฒนาคุณภาพการศึกษากลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 จำนวน 208 คน โดยแบ่งเป็น ผู้บริหารจำนวน 95 คน และครูหัวหน้างานวิชาการ 113 คน ซึ่งได้มาด้วยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 พบว่า สภาพปัจจุบันในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรและการวางแผนงานวิชาการ อยู่ในระดับมาก สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรและการวางแผนงานวิชาการ อยู่ในระดับมากที่สุด และผลความต้องการจำเป็น เท่ากับ 0.307 ซึ่งด้านที่มีดัชนีความต้องการจำเป็นสูงสุด คือ ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ($PNI_{\text{modified}} = 0.318$)

1.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตรและการวางแผนงานวิชาการ พบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูร่วมกันวางแผนหลักสูตรสถานศึกษา

และสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ด้านการพัฒนาหลักสูตร และการวางแผนงานวิชาการ ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการนิเทศติดตามประเมินผลการใช้หลักสูตร สถานศึกษาด้วยกระบวนการบริหารคุณภาพ PDCA ส่วนการประเมินความต้องการจำเป็น ในการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ด้านการพัฒนาหลักสูตรและการวางแผนงานวิชาการ ในภาพรวมเท่ากับ 0.308 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีดัชนีความต้องการจำเป็นสูงสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมสนับสนุนการจัดทำหลักสูตรให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ตามความมุ่งหมายของสถานศึกษาที่กำหนดไว้

1.2 ด้านการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน พบว่า สภาพปัจจุบัน ของการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูมีการวัดประเมินการเรียนรู้ที่หลากหลาย ให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางและมาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2561 และสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ด้านการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สถานศึกษาจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีคุณภาพตรงตามเป้าหมายหลักสูตร สถานศึกษา ส่วนการประเมินความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพ การศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ด้านการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ในภาพรวมเท่ากับ 0.301 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีดัชนีความต้องการจำเป็นสูงสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการติดตาม ตรวจสอบ การจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการบริหารคุณภาพ PDCA

1.3 ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน พบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาอำนวยความสะดวกให้ครูและผู้เรียนได้จัดกิจกรรม การเรียนรู้ โดยใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี และสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการ เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ในภาพรวมอยู่ในระดับ

มากที่สุด เมื่อพิจารณารายชื่อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาอำนวยความสะดวกให้ครูและนักเรียนได้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี ส่วนการประเมินความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ในภาพรวมเท่ากับ 0.318 เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่า ข้อที่มีดัชนีความต้องการจำเป็นสูงสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูจัดเตรียมแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายในการจัดการเรียนรู้

1.4 ด้านส่งเสริมและสนับสนุนนิเทศการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน พบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายชื่อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดแนวทางในการส่งเสริมและสนับสนุนนิเทศการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน และสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ด้านส่งเสริมและสนับสนุนนิเทศการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายชื่อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการแนะนำการปฏิบัติงาน และการจัดการเรียนรู้ของครูอย่างเป็นกัลยามิตร ส่วนการประเมินความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ด้านส่งเสริมและสนับสนุนนิเทศการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ในภาพรวมเท่ากับ 0.301 เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อพบว่า ข้อที่มีดัชนีความต้องการจำเป็นสูงสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการส่งเสริมสนับสนุนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และประสบการณ์ทางวิชาการ ทั้งในและนอกสถานศึกษา

1.5 ด้านการวัดประเมินผลและพัฒนาคุณภาพการศึกษา พบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายชื่อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมสนับสนุนให้ครูประเมินผลตามสภาพจริง จากกระบวนการปฏิบัติงานและผลการเรียนตามแนวทางกระทรวงศึกษาธิการ และสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ด้านการวัดประเมินผล และพัฒนาคุณภาพการศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายชื่อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมสนับสนุนให้ครูประเมินผลตามสภาพจริง จากกระบวนการปฏิบัติงานและผลการเรียนตามแนวทางกระทรวงศึกษาธิการ ส่วนการประเมิน

ความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ด้านการวัดประเมินผล และพัฒนาคุณภาพการศึกษา ในภาพรวมเท่ากับ 0.305 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีดัชนีความต้องการจำเป็นสูงสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมสนับสนุนให้ครูทำวิจัย เพื่อแก้ไขปัญหาของผู้เรียนให้มีความรู้ ทักษะและคุณลักษณะตามมาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2561

2. ผลการศึกษาแนวทางการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ซึ่งจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 คน มีแนวทางการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ดังนี้

2.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตรและการวางแผนงานวิชาการ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา ควรส่งเสริม สนับสนุนและสร้างความตระหนักให้ครูหรือบุคลากรทางการศึกษาเล็งเห็นความสำคัญ ต่อการพัฒนาหลักสูตรและการวางแผนงานวิชาการให้มีความทันสมัย ตรงตามความต้องการ ของสังคมในปัจจุบัน รวมถึงผู้บริหารสถานศึกษามีการตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตรสถานศึกษา ด้วยกระบวนการบริหารวงจรคุณภาพ PDCA เพื่อช่วยในการกำกับมาตรฐานและการเรียนรู้ มีการปรับปรุงและพัฒนาให้มีคุณภาพอย่างต่อเนื่อง วิเคราะห์บริบทร่วมกับทุกภาคส่วน เพื่อช่วยกันพัฒนาหลักสูตรและการวางแผนงานวิชาการให้ครอบคลุมกับชุมชนและความต้องการ ของชุมชนเป็นสำคัญ นอกจากนี้ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนควรร่วมกันกำหนดวิธีการวัด และประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนในหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับความรู้เดิม และความถนัดของผู้เรียน โดยเน้นความเป็นเลิศทางวิชาการ สมรรถนะและการนำความรู้ไปใช้ได้จริง

2.2 ด้านการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา มีการกำหนดปฏิทินการปฏิบัติงานอย่างชัดเจน เป็นระบบ มีการนิเทศ กำกับ ติดตาม การจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอน โดยการเยี่ยมชมบรรยากาศในการจัดการเรียนรู้หรือการประเมิน แบบกัลยาณมิตร เพื่อร่วมกันสะท้อนผล นำมาแก้ไขปรับปรุง และพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น รวมถึงส่งเสริม ให้ครูผู้สอนจัดกิจกรรมหรือพัฒนากิจกรรมการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยให้สอดคล้องกับหลัก KSAC ได้แก่ ความรู้ (Knowledge) ทักษะ (Skills) ทศนคติ (Attitudes & Values) และสมรรถนะ (Competency) ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนร่วมกันปรับปรุง แก้ไข คำอธิบายรายวิชาและตัวชี้วัดให้เหมาะสมกับผู้เรียน โดยเน้นการบูรณาการในระดับหลักสูตร (Curriculum Integration) ไปจนถึงบูรณาการการเรียนการสอน (Instructional Integration) เน้นกระบวนการ PLC ในการสะท้อนปัญหา วางแผนจัดการเรียนรู้เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา ร่วมกับครูผู้สอน นำความรู้ที่ได้มาสร้างสรรค์เป็นนวัตกรรมในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้

เพื่อให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการและคุณลักษณะอันพึงประสงค์สูงกว่าค่าเป้าหมาย ตามที่สถานศึกษากำหนด ผู้บริหารสถานศึกษาควรปรับแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา และแผนปฏิบัติการของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับแนวทางการจัดการเรียนรู้เพื่อยกระดับคุณภาพ การศึกษาของผู้เรียน โดยมุ่งเน้นความคุ้มค่าและสมรรถนะที่ผู้เรียนได้รับอย่างแท้จริง

2.3 ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรสร้างความตระหนักรู้ ความเข้าใจและเห็นคุณค่าของการนำแหล่งเรียนรู้ มาใช้ในการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีให้มีความทันสมัย ตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนเป็นสำคัญ รวมถึงสนับสนุนการจัดสรรงบประมาณ ให้ความรู้ จัดอบรมในการสร้างและพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีให้กับครูผู้สอน ทั้งในรูปแบบออนไลน์และออนไซต์ ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีส่วนร่วมในการคัดเลือกแหล่งเรียนรู้ เพื่อจัดทำและพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีพร้อมจัดระบบการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ ให้เกิดความคุ้มค่าและเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

2.4 ด้านส่งเสริมและสนับสนุนนิเทศการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรเป็นผู้นำในส่งเสริมสนับสนุน ให้ความช่วยเหลือและแนะนำครูผู้สอน หรือบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูผู้สอน หาความรู้ ประสบการณ์และการสร้างเครือข่ายในอาชีพสำหรับการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ทั้งด้านผลสัมฤทธิ์และด้านคุณลักษณะของผู้เรียนด้วยกระบวนการ PLC “ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ” อีกทั้งผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาตนเอง ในวิชาชีพกับบุคลากรทั้งภายในและภายนอกเป็นประจำ มีการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับ กระบวนการคิดเชิงบวก สามารถเปิดใจรับฟังซึ่งกันและกันได้โดยไม่ถือคติ

2.5 ด้านการวัดประเมินผลและพัฒนาคุณภาพการศึกษา พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา ควรสร้างความตระหนักรู้ ความเข้าใจถึงความสำคัญของกระบวนการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน โดยมีการจัดอบรม พัฒนาความรู้และทักษะที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน ควรร่วมกันวิเคราะห์ปัญหาพฤติกรรมหรือปัญหาการเรียนรู้อของผู้เรียน จากบันทึกหลังแผนการจัดการ เรียนรู้ เพื่อหาวิธีการแก้ไขหรือการพัฒนาด้วยกระบวนการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน นำปัญหา และสภาพของผู้เรียนมากำหนดเป็นประเด็นท้าทายในการประเมิน PA (Performance Appraisal) เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีผลการทดสอบระดับชาติ (O-NET, NT, RT) สูงกว่าระดับประเทศ ด้วยกระบวนการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนและผู้บริหารสถานศึกษาควรเป็นปรีกษา ดูแล ช่วยเหลือ และให้คำแนะนำเป็นระยะเยี่ยมเยียนคณะครู ให้กำลังใจ และรับทราบข้อมูลอย่างต่อเนื่อง

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการศึกษาความต้องการจำเป็นและแนวทางการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ผู้วิจัยสามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. ผลการศึกษาค้นคว้าความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 พบว่า

1.1 จากผลการศึกษาความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา คือ ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน พบว่าด้านที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นมากที่สุด ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สถานศึกษาให้ความสำคัญต่อการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ในยุค VUCA World ที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทำให้สถานศึกษาต้องการมีปรับเปลี่ยนกระบวนการจัดการเรียนรู้ ส่งผลต่อเนื่องมาถึงปัจจุบันที่ต้องอาศัยนวัตกรรม และเทคโนโลยีเข้ามามีบทบาทในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูผู้สอนวิเคราะห์ความจำเป็นในการใช้สื่อ ผลิตสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ รวมถึงอำนวยความสะดวกให้ครูและผู้เรียนได้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างมีความหมาย มีวัสดุ อุปกรณ์อย่างเพียงพอ มีแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายในการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนมีด้านความรู้ ทักษะและคุณลักษณะตามมาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2561 และมีประเมินผลการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีด้วยกระบวนการบริหารคุณภาพ PDCA เพื่อพัฒนาและปรับปรุงสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีมีคุณภาพตรงตามเป้าหมายหลักสูตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับ รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ (2557, น. 217-218) ที่กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ผู้บริหารควรศึกษา วิเคราะห์ความจำเป็นในการใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อจัดการเรียนการสอน ส่งเสริมให้ครูผลิต พัฒนาสื่อและนวัตกรรมการเรียนการสอน รวมถึงประสานความร่วมมือในการผลิต การจัดหาสื่อและเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนและการพัฒนา งานด้านวิชาการและมีการประเมินผลการพัฒนาการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพรประภา ศิลารักษ์ และสธิพร เขาวนชัย (2564) ที่ได้ทำวิจัยเรื่อง ความต้องการจำเป็นและแนวทางการบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่าน การเขียนของผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า ด้านที่มีดัชนีความต้องการจำเป็นมากที่สุด คือ ด้านการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้

1.2 จากผลการศึกษาความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา คือ ด้านการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน และด้านส่งเสริมและสนับสนุนนิเทศการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน พบว่า ด้านที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นน้อยที่สุด ทั้งนี้ อาจเนื่องจากสถานศึกษาได้ให้ความสำคัญต่อการจัดการเรียนรู้ รวมถึงส่งเสริมและสนับสนุนนิเทศการศึกษาภายในสถานศึกษา เพื่อให้ครูผู้สอนมีความรู้ ความเข้าใจ ในการออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ควรออกแบบตามความสนใจ ความถนัดของผู้เรียน เพื่อให้เกิดผลลัพธ์สูงสุด เน้นการลงมือปฏิบัติจริงในห้องเรียน โดยยึดหลักการบริหารแบบมีส่วนร่วม เปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายมีบทบาทบริหารสถานศึกษา ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการส่งเสริมการนิเทศชั้นเรียน สอดคล้องกับแนวความคิดของ จิตติมา วรณศรี (2557, น. 7) ที่กล่าวว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ควรมีกิจกรรมที่หลากหลาย เน้นผู้เรียนให้มีบทบาทสำคัญในการปฏิบัติกิจกรรม ฝึกทักษะการคิด การแก้ปัญหา การทำงานร่วมกับเพื่อน การค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง สอดแทรกและปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่พึงประสงค์ รวมทั้งการดำเนินโครงการ กิจกรรมเสริมหลักสูตรอื่น ๆ เพื่อแก้ปัญหา พัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ซึ่งถือเป็นขั้นตอนสำคัญของการจัดการศึกษาที่ส่งผลต่อการพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้บรรลุเป้าหมายของหลักสูตรและยังสอดคล้องกับแนวความคิดของปรียาภรณ์ ตั้งคุณานันต์ (2563, น. 241-242) ที่กล่าวว่า การสังเกตการปฏิบัติงานของครู โดยผู้บริหารสถานศึกษาและเพื่อนครู เพื่อมุ่งยกระดับการจัดการเรียนการสอนแบบเน้นผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นสำคัญ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Kenneth (2010 : 309-330) ได้ทำวิจัยเรื่องแนวทางการพัฒนางานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษาเพื่อเพิ่มคะแนนผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนในประเทศสหรัฐอเมริกา ผลการวิจัยพบว่า การออกแบบและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เป็นระบบ มีการพัฒนาการบริหารงานวิชาการเป็นประจำอยู่เสมอส่งผลต่อคะแนนผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนสูงขึ้นเป็นลำดับ

2. ผลการศึกษาแนวทางการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 พบว่า

2.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตรและการวางแผนงานวิชาการ ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดอบรม เพื่อสร้างความตระหนักให้ครูหรือบุคลากรทางการศึกษาเห็นความสำคัญในเรื่องของหลักสูตรสถานศึกษา มีวิเคราะห์หลักสูตรสถานศึกษา พิจารณามาตรฐาน ตัวบ่งชี้ อัตลักษณ์ ของสถานศึกษาอย่างชัดเจน แต่งตั้งคณะกรรมการประกอบด้วย ผู้บริหาร ครู คณะกรรมการสถานศึกษา ส่งเสริมให้มีการประชุมอย่างต่อเนื่อง วางแผนกำหนดกรอบการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชนและสอดคล้องกับความต้องการของสถานศึกษา ประสานความร่วมมือกับสถานศึกษาอื่นในการพัฒนาหลักสูตร

โดยรับคำแนะนำจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ดำเนินการปรับหลักสูตรสถานศึกษาให้ทันสมัย เพื่อทดแทนหลักสูตรเก่าและมีการตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตรด้วยกระบวนการบริหารวงจรคุณภาพ PDCA เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2561 ด้านคุณภาพผู้เรียน ในระดับยอดเยี่ยม ทั้งนี้ อาจเนื่องจากการพัฒนาหลักสูตร และการวางแผนงานวิชาการการจัดประชุมการวางแผนในการพัฒนาหลักสูตร โดยให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา การจัดประชุมครูและบุคลากร ในสถานศึกษาและชุมชน การวิเคราะห์ความต้องการของชุมชนควรมีการร่วมมือกันวางแผน จัดทำรายงานพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเผยแพร่ต่อผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง มีการกำกับติดตาม ตรวจสอบอย่างสม่ำเสมอ ในการนำผลการนิเทศไปปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้อง กับบริบท ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรตระหนักถึงความสำคัญต่อการแก้ไข ปรับปรุงและพัฒนา หลักสูตรสถานศึกษาให้มีความทันสมัย เพื่อให้สอดคล้องกับการพัฒนาและการเปลี่ยนแปลง ของสังคมโลก ก้าวไปให้ทันกับกระแสเทคโนโลยีที่ทันสมัยในยุคปัจจุบันและในอนาคต สามารถยกระดับคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนด สอดคล้องกับแนวความคิด ของขวัญชัย ช้วนา (2560, น. 141) ที่กล่าวว่า การพัฒนาหลักสูตรเป็นการจัดทำหลักสูตร โดยการปรับปรุงหรือการเปลี่ยนแปลงหลักสูตรให้ดียิ่งขึ้นเพื่อให้เหมาะสมและตอบสนอง กับความต้องการของบุคคล และสภาพสังคมในการพัฒนาประเทศชาติให้มีความเจริญก้าวหน้า และอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของศิริวัฒน์ บุญโตนด และคณะ (2565) ได้ทำวิจัยเรื่อง ความต้องการจำเป็นและแนวทางการส่งเสริมการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศ ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพิจิตร ผลการวิจัยพบว่า ด้านที่มีดัชนีความต้องการจำเป็นและแนวทางการส่งเสริมการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศ ของโรงเรียนมัธยมศึกษา คือ ด้านการบริหารและการพัฒนาหลักสูตร และยังสอดคล้องกับงานวิจัย ของอนุพงษ์ คล่องการ และคณะ (2563) ได้ทำวิจัยเรื่อง ความต้องการจำเป็นในการพัฒนา การบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาเพื่อการพัฒนาทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมของนักเรียน ผลการวิจัยพบว่า ด้านที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียน มัธยมศึกษา เพื่อการพัฒนาทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมของนักเรียนสูงสุด คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตร และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของKenneth (2010: 309-330) ได้ทำวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนา งานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษาเพื่อเพิ่มคะแนนผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนในประเทศสหรัฐอเมริกา ผลการวิจัยพบว่า การออกแบบการพัฒนาวิชาการที่เป็นระบบและการดำเนินตามและการพัฒนา การบริหารงานวิชาการเป็นประจําอยู่เสมอย่อมส่งผลต่อคะแนนผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน สูงขึ้นเป็นลำดับ

2.2 ด้านการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ผู้บริหารสถานศึกษาควรกำหนดปฏิทินการปฏิบัติงานอย่างชัดเจน เป็นระบบ มีการวางแผนร่วมกันกับครูหรือบุคลากรที่เกี่ยวข้อง โดยใช้กระบวนการ PLC “ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ” (Professional Learning Community) จัดสร้างหรือพัฒนาเครื่องมือสำหรับนำไปใช้ในนิเทศ กำกับ ติดตามการจัดการเรียนรู้ของครูแบบกัลยาณมิตรและร่วมกันสะท้อนผลจากการติดตาม ตรวจสอบ เพื่อนำมาแก้ไขปรับปรุงและพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น นำความรู้ที่ได้มาสร้างสรรค์เป็นนวัตกรรมในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการและคุณลักษณะอันพึงประสงค์สูงกว่าค่าเป้าหมายตามที่สถานศึกษากำหนด ทั้งนี้ อาจเนื่องจากขาดการตรวจสอบการนำหลักสูตรมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนอย่างมีคุณภาพ การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับหลักสูตรการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย โดยจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัดของผู้เรียน การฝึกทักษะ กระบวนการคิด การเผชิญสถานการณ์จริง และการปฏิบัติ การจัดกระบวนการ PLC ในกลุ่มโรงเรียน เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน และการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้เป็นไปตามหลักสูตรแกนกลาง พ.ศ.2551 และมาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2561 ให้สูงขึ้นกว่าค่าเป้าหมายของสถานศึกษาดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรกำหนดปฏิทินการปฏิบัติงานอย่างชัดเจน เป็นระบบ มีการติดตาม ตรวจสอบ การจัดการเรียนรู้ของครู และร่วมกันสะท้อนผลด้วยกระบวนการ PLC “ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ” (Professional Learning Community) นำมาแก้ไขปรับปรุงและพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น เพื่อเป็นข้อมูลสารสนเทศพื้นฐานในการติดตามการจัดการเรียนรู้ ได้บรรลุตามมาตรฐานการเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ จุดเน้น และค่าเป้าหมายของสถานศึกษา ให้ความสำคัญกับผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน ทั้งด้านความรู้ ทักษะ ทศนคติ และสมรรถนะ สอดคล้องกับแนวคิดของปรียาภรณ์ ตั้งคุณานันต์ (2563, น. 157) ที่กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน เป็นการส่งเสริมให้ครูผู้สอนวางแผนการจัดการเรียนรู้ ที่ให้ความสำคัญกับผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน ดำเนินการจัดการเรียนรู้และวัดประเมินผล ให้สอดคล้องกับความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะตรงตามมาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2561 โดยมีการนิเทศ ติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลจัดการเรียนรู้ มีการให้ข้อมูลสะท้อนกลับ เพื่อพัฒนา แก้ไขปรับปรุงการจัดการเรียนรู้เพื่อยกระดับคุณภาพ การศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสนธิ สถาพร (2559, น. 369) ได้ทำวิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 พบว่า การบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การจัดการเรียนการสอน

ในสถานศึกษาและยังสอดคล้องกับงานวิจัยของเฮอร์นานเดซ ทิวทอป และยีนน์ อีลีซาเบท (2001, น. 1) ที่ได้ทำวิจัยเรื่อง การปรับปรุงการเรียนการสอนในชั้นเรียน ผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบที่สามารถค้นพบการสอนในชั้นเรียนคือความตระหนักในวิธีการสอนความรู้สึที่มีผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครู การวิเคราะห์ การปรับปรุงวิธีการสอน เพื่อใช้พัฒนาครูสู่มืออาชีพที่ยกระดับคุณภาพการศึกษา

2.3 ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดอบรมเชิงปฏิบัติการสัมมนาเกี่ยวกับพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูผลิตสื่อหรือเลือกใช้สื่อเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน ชุมชน และมีความทันสมัยในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามความเปลี่ยนแปลง สนับสนุนให้ครูสร้างสรรค์และเรียนรู้การใช้เทคโนโลยีใหม่ๆ ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ จัดหาและให้ความสำคัญกับอินเทอร์เน็ต ความเร็วสูง รวมถึงสถานศึกษาควรจัดหาเครื่องมือ วัสดุอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างเพียงพอต่อความต้องการของครูผู้สอน เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกและให้ความสำคัญในการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ สถานศึกษามีสื่อการเรียนการสอนและเทคโนโลยีมีอยู่อย่างจำกัด และสื่อการเรียนการสอนที่มีอยู่ไม่สามารถใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพกับโลกในยุคปัจจุบัน ครูขาดความรู้ และทักษะในการผลิตและใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรเล็งเห็นความสำคัญในการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาในด้านผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการให้สูงขึ้น และตรวจสอบการใช้สื่อ นวัตกรรมด้วยกระบวนการบริหารวงจรคุณภาพ PDCA สอดคล้องกับแนวความคิดของปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553, น. 208) ที่กล่าวว่า งานสื่อการสอนเป็นงานที่มีวัตถุประสงค์เพื่อจัดหาประสบการณ์การเรียนรู้ที่ดีในสถานศึกษา โดยเป็นการบริการด้านวัสดุ เครื่องมือ อุปกรณ์ ตลอดจนกิจกรรมต่าง ๆ รวมไปถึงงานด้านการวางแผน การผลิต การทดลอง ใช้การประเมินผล วัสดุอุปกรณ์ต่างๆ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพิมสาย อัครพิทยาอำพน (2560, น. 50) ที่ได้ทำวิจัยเรื่อง แนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนดีใกล้บ้าน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า สภาพที่พึงประสงค์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของปภาวดี โพธิ์งาม (2559, น. 96) ที่ได้ทำวิจัย เรื่องแนวทางการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ความต้องการจำเป็นในการปฏิบัติบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขนาดเล็ก โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีความต้องการจำเป็นมากที่สุด คือ ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

2.4 ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนนิเทศการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และประสบการณ์ทางวิชาการทั้งในและนอกสถานศึกษาด้วยกระบวนการ PLC “ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ” (Professional learning community) ในรูปแบบออนไลน์และออนไลน์ ทั้งนี้ อาจเนื่องจากการพัฒนาผลการเรียนรู้ของผู้เรียนให้เป็นไปตามค่าเป้าหมายตามที่สถานศึกษากำหนด ครูต้องมีความมุ่งมั่นต่อตนเองในการพัฒนาวิชาชีพเป็นประจำ ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรนำกระบวนการ PLC “ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ” (Professional learning community) และกระบวนการนิเทศมาใช้เพื่อช่วยเหลือ แนะนำและส่งเสริมครูผู้สอนในการจัดและพัฒนารูปแบบการเรียนรู้ให้มีคุณภาพ รวมถึงสนับสนุนการศึกษาแนวทางวิธีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และประสบการณ์ทางวิชาการใหม่ ๆ เพื่อนำมาทดลองใช้ สะท้อนผลการดำเนินงานและพิจารณาแนวทางที่เหมาะสมเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์และคุณลักษณะของผู้เรียนให้มีคุณภาพ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของสมาน อัครภูมิ (2553, น. 302) ที่กล่าวว่า การนิเทศมีวัตถุประสงค์สำคัญคือ เพื่อการปรับปรุงหรือยกระดับคุณภาพการจัดการเรียนการสอน สามารถดำเนินการได้หลายแบบ แต่แนวคิดและวิธีการนิเทศแบบมุ่งเน้นผลงานน่าจะเป็นทางเลือกในการนิเทศการสอน และปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนให้ดียิ่งขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของสุริยพันธ์ ชำนาญ (2557, น. 76) ได้ทำการวิจัยเรื่องสภาพปัจจุบันในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในพื้นที่พิเศษระดับประถมศึกษาจังหวัดเชียงราย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการวิจัยพบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการด้านการนิเทศการศึกษา มีการปฏิบัติอยู่ในระดับที่มาก และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของจิรวัดน์ ภูอาบทอง และคณะ (2564, น. 38) ได้ทำวิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนเอกชนในจังหวัดร้อยเอ็ด ผลการวิจัยพบว่า ด้านการนิเทศการศึกษาเป็นตัวแปรพยากรณ์ที่ดีที่สุดรองลงมา คือ ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาและด้านการบริหารและพัฒนาหลักสูตร ตามลำดับ

2.5 ด้านการวัดประเมินผลและพัฒนาคุณภาพการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูผู้สอนนำปัญหาและสภาพของผู้เรียนมากำหนดเป็นประเด็นท้าทายในการประเมิน PA (Performance Appraisal) เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีผลการทดสอบระดับชาติ (O-NET, NT, RT) สูงกว่าระดับประเทศ ด้วยกระบวนการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน รวมถึงเพื่อแก้ไขปัญหาของผู้เรียนให้มีความรู้ ทักษะและคุณลักษณะตามมาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2561 เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา ทั้งนี้ อาจเนื่องจาก ครูขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน และนำผลการวิจัยมาปรับปรุงพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน การประชุมแลกเปลี่ยนแนวคิดในการจัดทำวิจัยในชั้นเรียน ไม่มีการจัดทำวิจัยในชั้นเรียน การดำเนินการวิจัยจากการนำผลบันทึกหลังการสอนมากำหนดปัญหาในการวิจัยเพื่อนำมาปรับปรุงการเรียนการสอน การส่งเสริม

และสนับสนุนการนำผลการวิจัยในชั้นเรียนไปสร้างองค์ความรู้ใหม่ จนเกิดเป็นนวัตกรรม ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูผู้สอนนำปัญหาและสภาพของผู้เรียนที่เกิดขึ้นในชั้นเรียน มาแก้ไขหรือพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ จัดเตรียมและจัดสร้างหรือพัฒนาเครื่องมือ ด้วยการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน และนำมากำหนดเป็นประเด็นท้าทายในการประเมิน Performance Appraisal (PA) เพื่อประโยชน์ต่อตนเองในการพัฒนาการศึกษาและผู้เรียน สอดคล้องกับแนวคิดของสุวิมล ว่องวานิช (2560, น. 21) ที่กล่าวว่า การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน เป็นการวิจัยที่ทำโดยครูผู้สอนในชั้นเรียน เพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในชั้นเรียน และนำผลมาใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอนหรือส่งเสริมพัฒนาการเรียนรู้อของผู้เรียนให้ดียิ่งขึ้น ทั้งนี้เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน เป็นการวิจัยที่ต้องทำอย่างรวดเร็ว นำผลไปใช้ทันที และสะท้อนข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติงานต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันของตนเอง ให้ทั้งตนเอง และกลุ่มเพื่อนร่วมงานในโรงเรียนได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในแนวทางที่ได้ปฏิบัติและผลที่เกิดขึ้น เพื่อพัฒนาการเรียนรู้อทั้งของครูและผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของกัมพล ชันทะวงษ์ (2555, น. 76) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง แนวทางการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสหวิทยาเขต ปราสาทพญาไผ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบันในการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสหวิทยาเขตปราสาทพญาไผ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 25 ภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ การวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียนเนื่องจากการวัดผลเป็นขอบข่ายงานที่ได้กำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลางฯ 2551 ซึ่งระบุว่าผลการวัดผลประเมินผลจะต้องมีการประเมินผลตามสภาพจริง โดยใช้วิธีการที่หลากหลายเพื่อตัดสินพัฒนาทางการเรียนของผู้เรียนแต่ละคน และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของมนต์รัตน์ แก้วเกิด และคณะ (2564) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาตามแนวคิดความเป็นพลเมืองดิจิทัล ผลการวิจัยพบว่า ด้านที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาตามแนวคิดความเป็นพลเมืองดิจิทัลสูงสุด คือ ด้านการวัดและประเมินผล รองลงมา คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตร และด้านการจัดการเรียนรู้ ตามลำดับ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ควรนำแนวทางการบริหารงานวิชาการ เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาไปใช้ในการวางแผน เพื่อพัฒนาสถานศึกษาในสังกัดให้เกิดการเปลี่ยนแปลง โดยวางแผนงานวิชาการให้ทันสมัยและตอบสนองต่อความต้องการ

ของสังคมในปัจจุบัน และเป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียนยกระดับคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐาน การศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2561 ด้านคุณภาพผู้เรียน ในระดับยอดเยี่ยม

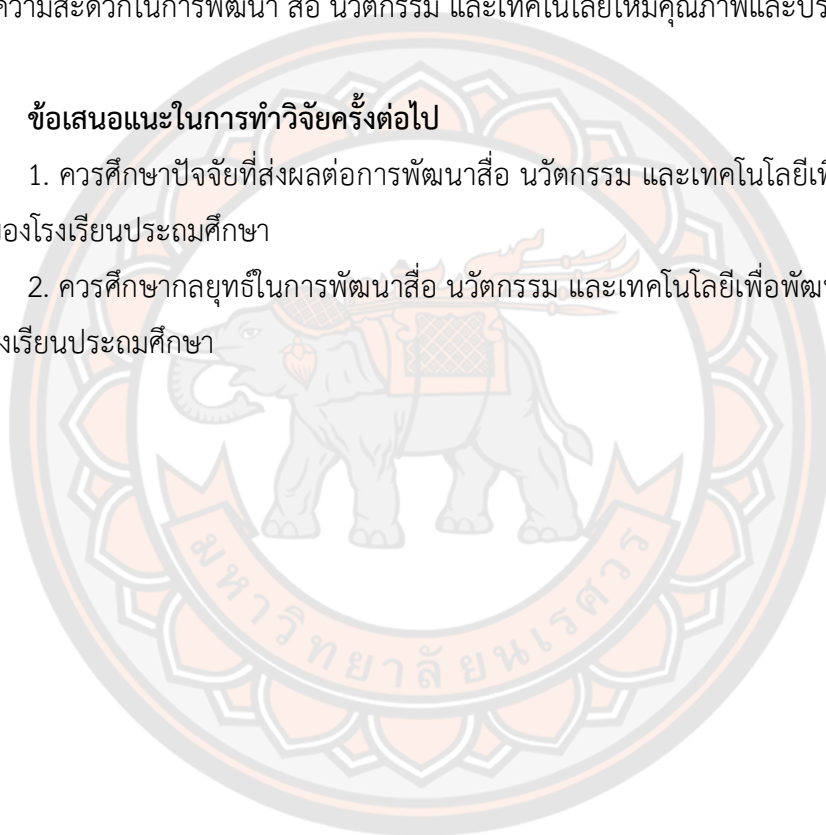
2. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ควรกำหนดนโยบาย ให้สถานศึกษาในสังกัดมีการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาการศึกษา เนื่องจากข้อค้นพบ ของการวิจัยเป็นความจำเป็นเร่งด่วนอันดับสูงสุดที่จะต้องได้รับการพัฒนา

3. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ควรส่งเสริม สนับสนุนการ พัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ โดยการสนับสนุนงบประมาณและ อำนาจความสะดวกในการพัฒนา สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพต่อไป

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาคุณภาพ ผู้เรียนของโรงเรียนประถมศึกษา

2. ควรศึกษากลยุทธ์ในการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน สู่อำเภอโรงเรียนประถมศึกษา

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กมล ภูประเสริฐ. (2554). การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: เมธีทิปส์.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551.
กรุงเทพฯ: ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กัมพล ชันทะวงษ์. (2555). แนวทางการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สหวิทยาเขตปราสาท
พญาไผ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 (วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต). ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- กิติมา ปรีดีติลล. (2552). การบริหารและการนิเทศการศึกษาเบื้องต้น. กรุงเทพฯ: อักษรภาพิพัฒน์.
- ขวัญชัย ช้วนา. (2560). ปรัชญาและการพัฒนาหลักสูตร. กำแพงเพชร: มหาวิทยาลัยราชภัฏ
กำแพงเพชร.
- ครรชิต มาลัยวงศ์. (2557). เทคโนโลยีการบริหารการศึกษา. สืบค้น 12 เมษายน 2565, จาก
http://www.drkanchit.com/general_articles/articles/general_24.html
- จรุณี แก้วเอี่ยม. (2557). เทคนิคการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา กลยุทธ์และแนวทางการปฏิบัติ
สำหรับผู้บริหารมืออาชีพ. สงขลา: ชานเมืองการพิมพ์.
- จอมพงศ์ มงคลวนิช. (2556). การบริหารองค์การและบุคลากรทางการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 2).
กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จันทรานี สงวนนาม. (2545). ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารสถานศึกษา. กรุงเทพฯ: บুদ্ধ พอยท์.
- จิตติมา วรณศรี. (2557) การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา. พิษณุโลก: รัตนสุวรรณการพิมพ์.
- จิรวัดณ์ ภูอาบทอง และคณะ. (2564). การบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียน
เอกชนในจังหวัดร้อยเอ็ด. วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัย
มหาสารคาม, 40(3), 38.
- ชนพัทธ์ รัตนพันธ์. (2562). การบริหารสถานศึกษาเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการของโรงเรียน
วิทยาศาสตร์จุฬารามราชวิทยาลัยตรัง (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ:
สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชูชาติ พ่วงสมจิตร. (2561). แนวคิดเกี่ยวกับนวัตกรรมการบริหารการศึกษาและภาวะผู้นำ.
นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ณัฐวุฒิ ชัยนอก. (2558). แนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). นครสวรรค์:
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- ดอกฝ้าย ทศเกตุ. (2553). แนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาส อำเภอแม่เมาะ

- จังหวัดเชียงใหม่. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). เชียงราย: มหาวิทยาลัยราชภัฏ เชียงราย.
- ธีระศักดิ์ อุปไมยอริชัย และสุชาติ บางวิเศษ. (2563). *การบริหารและการจัดการศึกษาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน*. พิษณุโลก: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- นิตยา เงินประเสริฐศรี. (2557). *ทฤษฎีองค์การแนวการศึกษาเชิงบูรณาการ* (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- บุญชม ศรีสะอาด, และสุรทอง ศรีสะอาด. (2554). *การวิจัยเกี่ยวกับการบริหารการศึกษา*. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2560). *การวิจัยเบื้องต้น* (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- บุญเลี้ยง ทุมทอง. (2559). *ทฤษฎีและการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ Theories and development of instructional model* (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: ทริปเพิ้ลเอ็ดดูเคชั่น.
- ปภาวดี โพธิ์งาม. (2559). *แนวทางการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 1*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). นครสวรรค์: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- ปรัชญา เวสารัชช์. (2554). *หลักการจัดการศึกษา*. กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์.
- ปรียาภรณ์ ตั้งคุณานันต์. (2563). *การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: มิน เซอร์วิส ซัพพลาย.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2553). *การบริหารงานวิชาการ*. กรุงเทพฯ: ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2555). *การบริหารงานวิชาการ* (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: พิมพ์ดี.
- ปัญญา สระทองแยง. (2557). *แนวทางการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน กลุ่มโรงเรียน บึงพินาสยามัคคี อำเภอบรรพตพิสัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 2*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). นครสวรรค์: มหาวิทยาลัยราชภัฏ นครสวรรค์.
- พชรวิทย์ จันทร์ศิริสิริ. (2560). *นโยบายและการวางแผนกลยุทธ์สำหรับสถานศึกษายุคใหม่*. มหาสารคาม: อภิชาติการพิมพ์.
- พรประภา ตีลารักษ์, และสถิรพร เขาวนชัย (2564). *ความต้องการจำเป็นและแนวทางการบริหารงาน วิชาการเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านการเขียนของผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3*. *ศึกษาศาสตร์สาร มหาวิทยาลัยเชียงใหม่*, 5(3), 95-109.

- พรรณอร อุชุกภาพ. (2561). *การศึกษาและวิชาชีพครู*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พัชรินทร์ โคตรสมบัติ. (2558). *การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- พัชรี หอมรื่น, และยุภาติ ปณระราช (2559). *แนวทางการบริหารเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในกลุ่มโรงเรียนลานกระบือสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1*. *การประชุมวิชาการระดับชาติ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร*, 3(1), 19-31.
- พิมสาย อัครพิทยาอำพน. (2560). *แนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนดีใกล้บ้าน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์). ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- เพชรประภากร ชุมสวาย. (2559). *การจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์). จันทบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- ไพฑูริย์ สีนลารัตน์. (2561). *จำเป็นต่องปฏิรูปโครงสร้างการศึกษาไทย* (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ภารดี อนันต์นาวิ (2553). *หลักการ แนวคิด ทฤษฎีทางการบริหารการศึกษา* (พิมพ์ครั้งที่ 3). ชลบุรี: สำนักพิมพ์มนตรี จำกัด.
- ภาวิดา ธาราศรีสุทธิ. (2550). *การจัดและบริหารงานวิชาการ*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- มนรัตน์ แก้วเกิด และคณะ. (2564). *ความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาตามแนวคิดความเป็นพลเมืองดิจิทัล*. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม*, 15(1), 74.
- รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ. (2557). *การบริหารจัดการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน*. สงขลา: เทมการพิมพ์.
- วิเชียร ยอดจักร์. (2555). *การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ศิริวัฒน์ บุญโตนด, และคณะ. (2565). *ความต้องการจำเป็นและแนวทางการส่งเสริมการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพิจิตร*. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต). พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.

- ศุภชัย อาชีวะระงับโรค. (2552). *Practical PDCA แก้ปัญหาและปรับปรุงงานเพื่อความสำเร็จ* (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: ซีโน ดีไซน์.
- สนธิ สถาพร. (2559). การบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการจัดการเรียนการสอน ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9. *วารสารศิลปการศึกษาศาสตร์วิจัย*, 8(1), 369.
- สมเดช สีแสง. (2552). *คู่มือการบริหารโรงเรียนสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตาม พ.ร.บ. การศึกษา แห่งชาติ*. ชัยนาท: ชมรมพัฒนาความรู้ด้านระเบียบกฎหมายและพัฒนามาตรฐานวิชาชีพ ครู.
- สมบัติ ราชคม. (2557). การบริหารวิชาการที่ส่งผลต่อการยกระดับผลสัมฤทธิ์วิชาคณิตศาสตร์ตาม ความคิดของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3. *Journal of Education*, 37(4), 156-165.
- สมาน อัครภูมิ. (2558). *การบริหารสำหรับครู (ฉบับปรับปรุง)*. อุบลราชธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏ อุบลราชธานี.
- สันติ บุญภิรมณ์. (2552). *การบริหารงานวิชาการ*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์บุ๊คพอยท์.
- สันติ บุญภิรมย์. (2557). *ความเป็นครู*. กรุงเทพฯ: ทริปเพิ้ล เอ็ดดูเคชั่น.
- สัมมา รณิธย์. (2553). *เอกสารคำสอน หลัก ทฤษฎีและปฏิบัติการบริหารการศึกษ*. กรุงเทพฯ: ข้าวฟ่าง.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1. (2564). *รายงานประเมินคุณภาพ การศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีการศึกษา 2564*. พิษณุโลก: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2556). *แนวทางการกระจายอำนาจการบริหารและ การจัดการศึกษาให้คณะกรรมการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาตาม กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2545). *การดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ปฏิรูปการศึกษา*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ .
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579*. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.

- สำนักทดสอบทางการศึกษา. (2561). *แนวทางการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาระดับ
ปฐมวัย ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานศูนย์การศึกษาพิเศษ*.
กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2562). *แนวทางการคัดเลือกโรงเรียนต้นแบบลดเวลาเรียน
เพิ่มเวลารู้ : Active Learning*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย
จำกัด.
- สุกัญญา แซ่มซ้อย. (2565). *การบริหารวิชาการที่ตอบสนองการเปลี่ยนแปลงของโลกยุคพลิกผัน*.
กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุธาสินี โพธิจันทร์. (2558). *PDCA หัวใจสำคัญของการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง*. สืบค้น 19 พฤษภาคม
2565, จาก <https://www.ftpi.or.th/2015/2125>
- สุธี ขวาลา, และวานิช ประเสริฐพร. (2564). ความต้องการจำเป็นในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ
บริหารสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดขอนแก่น. *วารสารการบริหารการศึกษาและ
ภาวะผู้นำ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร*, 9(35), 78 – 86.
- สุนทร โคตรบรรเทา (2560). *การบริหารการศึกษา : หลักการและทฤษฎี (ฉบับปรับปรุง)*. กรุงเทพฯ:
สำนักพิมพ์ปัญญาชน.
- สุรัตน์ เสาร์อ่อน. (2555). *การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลางในจังหวัด
เชียงราย*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา). เชียงราย: มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- สุริย์พันธ์ ชำนาญ. (2557). *แนวทางการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของ
โรงเรียนในพื้นที่พิเศษระดับประถมศึกษา จังหวัดเชียงราย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาขั้นพื้นฐาน*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา). เชียงราย: มหาวิทยาลัยราชภัฏ
เชียงราย.
- สุวิมล ว่องวานิช. (2562). *การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น (พิมพ์ครั้งที่ 4)*. กรุงเทพฯ:
สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อติวัฒน์ พันธุ์รัตน์. (2562). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา). นครสวรรค์:
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- อนุพงษ์ คล่องการ และคณะ. (2563). ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ
โรงเรียนมัธยมศึกษาเพื่อการพัฒนาทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมของนักเรียน. *วารสารการ
บริหารและนวัตกรรมการศึกษา*, 3(2), 52.

อรุณี ทองนพคุณ. (2558). การศึกษาบทบาทการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา).

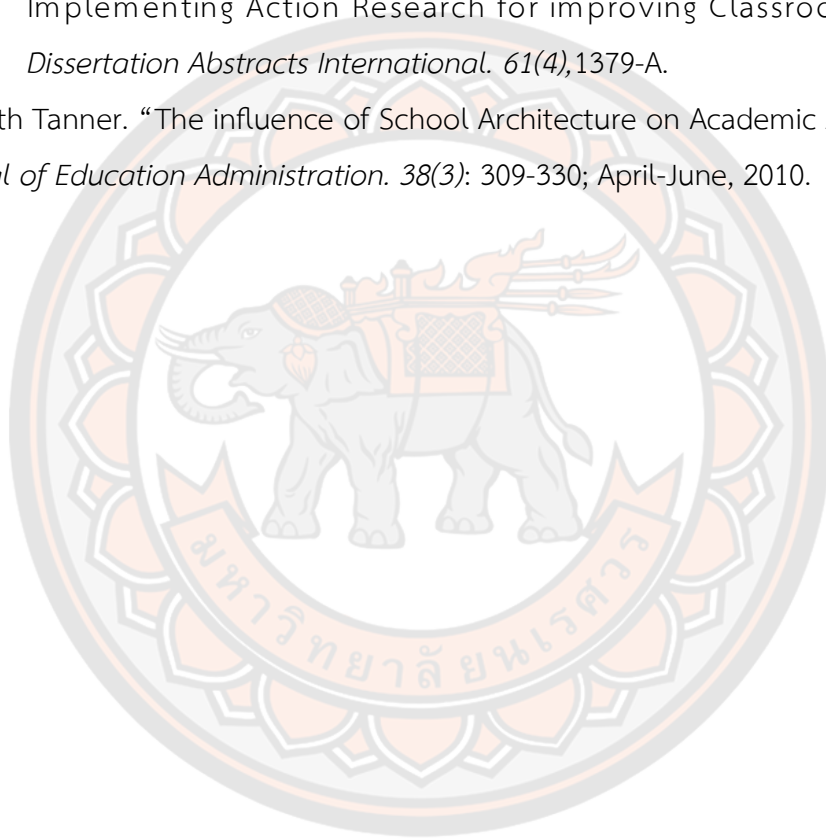
จันทบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.

อุทัย บุญประเสริฐ. (2557). หลักสูตรและการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน. กรุงเทพฯ: เอสดีเพรส.

อารีรัตน์ ศรีชมภู. (2559). ความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสายปัญญาในพระบรมราชินูปถัมภ์. วารสารอิเล็กทรอนิกส์ทางการศึกษา, 11(2), 37.

Hernandez - Tutop and Jeanne Elizabeth. (2001). "Professional Development Implementing Action Research for improving Classroom teaching" *Dissertation Abstracts International*. 61(4),1379-A.

Kenneth Tanner. "The influence of School Architecture on Academic Achievement," *Journal of Education Administration*. 38(3): 309-330; April-June, 2010.

ภาคผนวก ก รายงานผู้ทรงคุณวุฒิในงานวิจัย

รายงานผู้เชี่ยวชาญตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง เรื่อง ความต้องการจำเป็นและแนวทางการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1

1. รองศาสตราจารย์ ดร.จิตติมา วรรณศรี อาจารย์ประจำภาควิชา การบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สถิรพร เซวณชัย อาจารย์ประจำภาควิชา การบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร
3. ดร.อรนิตย์ ภูเขียว ครูโรงเรียนอนุบาลพิษณุโลก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก วิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษ

รายงานผู้ทรงคุณวุฒิสัมภาษณ์แนวทางการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1

1. ดร.ปิยธิดา รอดซุง รองผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนาการอาชีวศึกษา สถาบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ 3 สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ
2. ดร.อุมาพร ปานไต้ ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1
3. ดร.กฤษฎา พรหมอินทร์ ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1

ภาคผนวก ข เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1

แบบสอบถาม

เรื่อง ความต้องการจำเป็นและแนวทางการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1

คำชี้แจง

แบบสอบถามความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ ตำแหน่ง และประสบการณ์ในการทำงาน ลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ประกอบด้วย 5 ด้าน รวมทั้งสิ้น 40 ข้อ

1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรและการวางแผนงานวิชาการ	จำนวน 8 ข้อ
2. ด้านการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน	จำนวน 7 ข้อ
3. ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน	จำนวน 8 ข้อ
4. ด้านการนิเทศการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน	จำนวน 10 ข้อ
5. ด้านการวัดประเมินผลและพัฒนาคุณภาพการศึกษา	จำนวน 7 ข้อ

นางสาวธันยาภรณ์ สังข์เมือง
นิสิตระดับปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ตามสภาพความเป็นจริง

1. เพศ

ชาย หญิง

2. ตำแหน่ง

ผู้บริหารสถานศึกษา ครูหัวหน้าวิชาการ

3. วุฒิการศึกษา

ปริญญาตรี ปริญญาโท ปริญญาเอก

4. ประสบการณ์ในการทำงาน

น้อยกว่า 5 ปี 5 - 10 ปี 11 - 20 ปี มากกว่า 20 ปี

5. ชื่อโรงเรียนของผู้ตอบแบบสอบถาม

.....

ตอนที่ 2 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพ
การศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ตามสภาพความเป็นจริง ตามระดับดังนี้ โดย
แบบสอบถามแบ่งเป็นสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ ขอให้ท่านทำเครื่องหมายทั้งสองประเด็น

- 5 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ข้อ	การบริหารงานวิชาการของ ผู้บริหารสถานศึกษา	สภาพปัจจุบัน					สภาพที่พึงประสงค์				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
ด้านการพัฒนาหลักสูตรและการวางแผนงานวิชาการ											
1.	ผู้บริหารสถานศึกษาและครูร่วมกัน วางแผนหลักสูตรสถานศึกษา	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
2.	ผู้บริหารสถานศึกษาและครูร่วมกัน วิเคราะห์หลักสูตรสภาพแวดล้อม สถานศึกษาที่เป็นประโยชน์ต่อการ จัดทำหลักสูตรสถานศึกษา	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
3.	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริม สนับสนุนให้ครูมีความรู้ในการจัดทำ หลักสูตรสถานศึกษาที่เน้นให้ผู้เรียน พัฒนาด้านความรู้ ทักษะและ คุณลักษณะตามมาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2561	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
4.	ผู้บริหารสถานศึกษาและครูร่วมกัน พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้ทันต่อ การเปลี่ยนแปลงด้านเศรษฐกิจและ สังคมโลก	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
5.	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริม สนับสนุนการจัดทำหลักสูตรให้ ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลง พฤติกรรมตามความมุ่งหมายของ สถานศึกษาที่กำหนดไว้	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
6.	ผู้บริหารสถานศึกษาจัดให้มีระบบ การควบคุมคุณภาพ PDCA ในการ บริหารหลักสูตร	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1

ข้อ	การบริหารงานวิชาการของ ผู้บริหารสถานศึกษา	สภาพปัจจุบัน					สภาพที่พึงประสงค์				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
7.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการนิเทศติดตามประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษาด้วยกระบวนการบริหารคุณภาพ PDCA	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
8.	ผู้บริหารสถานศึกษานำผลการประเมินเรื่องพัฒนาหลักสูตรและการวางแผนงานวิชาการด้วยกระบวนการบริหารคุณภาพ PDCA ของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
ด้านการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน											
9.	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษา	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
10.	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมสนับสนุนให้ครูมีการจัดการเรียนการสอนที่เน้นความสำคัญกับความถนัดความต้องการของผู้เรียนเป็นหลัก	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
11.	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูมีการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลายให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางและมาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2561	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
12.	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูมีการวัด ประเมิน การเรียนรู้ที่หลากหลายให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางและมาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2561	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1

ข้อ	การบริหารงานวิชาการของ ผู้บริหารสถานศึกษา	สภาพปัจจุบัน					สภาพที่พึงประสงค์				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
13.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการติดตาม ตรวจสอบการจัดการเรียนรู้ด้วย กระบวนการบริหารคุณภาพ PDCA	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
14.	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูนำ ผลการประเมินมาปรับปรุงและ พัฒนาการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาให้ เกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและ คุณลักษณะของผู้เรียนสูงขึ้น	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
15.	สถานศึกษาจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนมี คุณภาพตรงตามเป้าหมายหลักสูตร สถานศึกษา	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน											
16.	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครู วิเคราะห์ความจำเป็นในการใช้สื่อให้ สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
17.	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริม สนับสนุนให้ครูผลิตหรือพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีให้ สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตาม หลักสูตรแกนกลางและมาตรฐาน การศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2561	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
18.	ผู้บริหารสถานศึกษาอำนวยความสะดวก ให้ครูและผู้เรียนได้จัด กิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1

ข้อ	การบริหารงานวิชาการของ ผู้บริหารสถานศึกษา	สภาพปัจจุบัน					สภาพที่พึงประสงค์				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
19.	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมสนับสนุนให้มีวัสดุ อุปกรณ์อย่างเพียงพอในพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี เพื่อพัฒนาการเรียนรู้	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
20.	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครู จัดเตรียมแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย ในการจัดการเรียนรู้	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
21.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการติดตาม ประเมินผลการใช้สื่อ นวัตกรรมและ เทคโนโลยีด้วยกระบวนการบริหาร คุณภาพ PDCA	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
22.	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูนำ ผลการประเมินมาสร้างสื่อ เพื่อให้ ผู้เรียน มีความรู้ ทักษะ และ คุณลักษณะตามมาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2561	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
23.	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูนำ ผลการประเมินมาปรับปรุงสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีให้มีคุณภาพ ตรงตามเป้าหมายหลักสูตร	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
ด้านส่งเสริมและสนับสนุนนิเทศการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน											
24.	ผู้บริหารสถานศึกษาและครูร่วมกัน วางแผนการส่งเสริมและสนับสนุน นิเทศการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพ ผู้เรียน	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1

ข้อ	การบริหารงานวิชาการของ ผู้บริหารสถานศึกษา	สภาพปัจจุบัน					สภาพที่พึงประสงค์				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
25.	ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดแนวทางในการส่งเสริมและสนับสนุนนิเทศการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
26.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดระบบงานนิเทศในสถานศึกษา	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
27.	ผู้บริหารสถานศึกษาให้ความช่วยเหลือครูในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
28.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการส่งเสริมสนับสนุนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และประสบการณ์ทางวิชาการทั้งในและนอกสถานศึกษา	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
29.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการแนะนำการปฏิบัติงานและการจัดการเรียนรู้ของครูอย่างเป็นกัลยามิตร	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
30.	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาวิชาการร่วมกับชุมชนและองค์กรอื่นๆ	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
31.	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมสนับสนุนครูให้พัฒนาการจัดการเรียนรู้มีคุณภาพตามจุดมุ่งหมายของสถานศึกษา	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
32.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการติดตามปรับปรุงการนิเทศด้วยกระบวนการบริหารคุณภาพ PDCA ให้มีประสิทธิภาพ	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1

ข้อ	การบริหารงานวิชาการของ ผู้บริหารสถานศึกษา	สภาพปัจจุบัน					สภาพที่พึงประสงค์				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
33.	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมสนับสนุนครูนำผลการนิเทศการศึกษามาปรับปรุงและพัฒนาเพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะและคุณลักษณะตามมาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2561	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
ด้านส่งเสริมและสนับสนุนนิเทศการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน											
34.	ผู้บริหารสถานศึกษาและครูกำหนดระเบียบ วิธีการและเครื่องมือที่ใช้ในการวัด ประเมินผลให้มีคุณภาพ สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา สาระการเรียนรู้	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
35.	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมสนับสนุนให้ครูประเมินผลตามสภาพจริงจากกระบวนการปฏิบัติงานและผลการเรียนตามแนวทางการทรวงศึกษาธิการ	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
36.	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมสนับสนุนให้ครูนำผลที่ได้จากการประเมินมาทำวิจัยในชั้นเรียน เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
37.	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมสนับสนุนให้ครูทำวิจัย เพื่อแก้ไขปัญหาของผู้เรียนให้มีความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะตามมาตรฐาน การศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2561	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1

ข้อ	การบริหารงานวิชาการของ ผู้บริหารสถานศึกษา	สภาพปัจจุบัน					สภาพที่พึงประสงค์				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
38.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการติดตามการ วัดประเมินผลและการพัฒนา คุณภาพการศึกษา	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
39.	ผู้บริหารสถานศึกษาสะท้อนผลการ ประเมินเพื่อพัฒนา ปรับปรุง เครื่องมือที่ใช้ในการวัดประเมินผลให้ มีคุณภาพตรงตามหลักสูตรแกนกลาง และมาตรฐานการศึกษาระดับ การศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2561	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
40.	ผู้บริหารสถานศึกษานำผลการวิจัยมา พัฒนาเป็นนวัตกรรมพัฒนาผู้เรียนให้ มีคุณภาพมากขึ้น	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1

ขอขอบคุณที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ขั้นตอนที่ 2

แบบสัมภาษณ์แนวทางการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1

คำชี้แจง

1. แบบสัมภาษณ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง แนวทางการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทัศนะ ศรีปัดดา เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง
2. แบบสัมภาษณ์นี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1
3. แบบสัมภาษณ์นี้แบ่งออกเป็น 2 ตอน
ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์
ตอนที่ 2 แนวทางการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1
ขอขอบพระคุณที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสัมภาษณ์ฉบับนี้

นางสาวธันยาภรณ์ สังข์เมือง
นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

ภาคผนวก ค ตารางแสดงค่าดัชนีความสอดคล้องของเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ตามความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ (IOC)

ข้อ	การบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร สถานศึกษา	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ				IOC	แปล ผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	รวม		
ด้านการพัฒนาหลักสูตรและการวางแผนงานวิชาการ							
1.	ผู้บริหารสถานศึกษาและครูร่วมกัน วางแผนหลักสูตรสถานศึกษา	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
2.	ผู้บริหารสถานศึกษาและครูร่วมกัน วิเคราะห์หลักสูตรสภาพแวดล้อม สถานศึกษาที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดทำ หลักสูตรสถานศึกษา	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
3.	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมสนับสนุนให้ ครูมีความรู้ในการจัดทำหลักสูตร สถานศึกษาที่เน้นให้ผู้เรียนพัฒนาด้าน ความรู้ ทักษะและคุณลักษณะตาม มาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้น พื้นฐาน พ.ศ.2561	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
4.	ผู้บริหารสถานศึกษาและครูร่วมกัน พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้ทันต่อการ เปลี่ยนแปลงด้านเศรษฐกิจและสังคม โลก	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
5.	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมสนับสนุน การจัดทำหลักสูตรให้ผู้เรียนเกิดการ เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตามความมุ่ง หมายของสถานศึกษาที่กำหนดไว้	0	+1	+1	2	0.67	ใช้ได้
6.	ผู้บริหารสถานศึกษาจัดให้มีระบบการ ควบคุมคุณภาพ PDCA ในการบริหาร หลักสูตร	0	+1	+1	2	0.67	ใช้ได้

ข้อ	การบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร สถานศึกษา	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ				IOC	แปล ผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	รวม		
7.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการนิเทศติดตาม ประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษา ด้วยกระบวนการบริหารคุณภาพ PDCA	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
8.	ผู้บริหารสถานศึกษานำผลการประเมิน เรื่องพัฒนาหลักสูตรและการวางแผน งานวิชาการด้วยกระบวนการบริหาร คุณภาพ PDCA ของสถานศึกษาอย่าง ต่อเนื่อง	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
ด้านการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน							
9.	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูจัดทำ แผนการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับ หลักสูตรสถานศึกษา	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
10.	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมสนับสนุนให้ ครูมีการจัดการเรียนการสอนที่เน้นความ สำคัญกับความถนัด ความต้องการของ ผู้เรียนเป็นหลัก	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
11.	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูมีการ จัดกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลายให้ สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางและ มาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้น พื้นฐาน พ.ศ.2561	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
12.	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูมีการ วัดประเมินการเรียนรู้ที่หลากหลายให้ สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางและ มาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้น พื้นฐาน พ.ศ.2561	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้

ข้อ	การบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร สถานศึกษา	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ				IOC	แปล ผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	รวม		
13.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการติดตาม ตรวจสอบการจัดการเรียนรู้ด้วย กระบวนการบริหารคุณภาพ PDCA	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
14.	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูนำผล การประเมินมาปรับปรุงและพัฒนาการ จัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาให้เกิด ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและคุณลักษณะ ของผู้เรียนสูงขึ้น	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
15.	สถานศึกษาจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนมี คุณภาพตรงตามเป้าหมายหลักสูตร สถานศึกษา	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน							
16.	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครู วิเคราะห์ความจำเป็นในการใช้สื่อให้ สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
17.	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมสนับสนุนให้ ครูผลิตหรือพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและ เทคโนโลยีให้สอดคล้องกับจุดประสงค์ การเรียนรู้ เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ตามหลักสูตรแกนกลางและมาตรฐาน การศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2561	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
18.	ผู้บริหารสถานศึกษาอำนวยความสะดวก ให้ครูและผู้เรียนได้จัดกิจกรรมการ เรียนรู้ โดยใช้สื่อ นวัตกรรม และ เทคโนโลยี	0	+1	+1	2	1.00	ใช้ได้

ข้อ	การบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร สถานศึกษา	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ				IOC	แปล ผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	รวม		
19.	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมสนับสนุนให้มี วัสดุ อุปกรณ์อย่างเพียงพอในพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี เพื่อพัฒนาการ เรียนรู้	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
20.	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครู จัดเตรียมแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายใน การจัดการเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
21.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการติดตาม ประเมินผลการใช้สื่อ นวัตกรรมและ เทคโนโลยีด้วยกระบวนการบริหาร คุณภาพ PDCA	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
22.	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูนำผล การประเมินมาสร้างสื่อ เพื่อให้ผู้เรียนมี ความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะตาม มาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้น พื้นฐาน พ.ศ.2561	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
23.	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูนำผล การประเมินมาปรับปรุงสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีให้มีคุณภาพตรงตาม เป้าหมายหลักสูตร	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
ด้านการนิเทศการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน							
24.	ผู้บริหารสถานศึกษาและครูร่วมกันวาง แผนการส่งเสริมและสนับสนุนนิเทศ การศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
25.	ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดแนวทางใน การส่งเสริมและสนับสนุนนิเทศการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้

ข้อ	การบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร สถานศึกษา	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ				IOC	แปล ผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	รวม		
26.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดระบบงาน นิเทศในสถานศึกษา	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
27.	ผู้บริหารสถานศึกษาให้ความช่วยเหลือครู ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
28.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการส่งเสริม สนับสนุนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และ ประสบการณ์ทางวิชาการทั้งในและนอก สถานศึกษา	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
29.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการแนะนำการ ปฏิบัติงานและการจัดการเรียนรู้ของครู อย่างเป็นกัลยามิตร	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
30.	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมและ สนับสนุนการพัฒนาวิชาการร่วมกับ ชุมชนและองค์กรอื่นๆ	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
31.	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมสนับสนุนครู ให้พัฒนาการจัดการเรียนรู้มีคุณภาพตาม จุดมุ่งหมายของสถานศึกษา	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
32.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการติดตาม ปรับปรุงการนิเทศด้วยกระบวนการ บริหารคุณภาพ PDCA ให้มีประสิทธิภาพ	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
33.	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมสนับสนุนครู นำผลการนิเทศการศึกษามาปรับปรุงและ พัฒนา เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะและ คุณลักษณะตามมาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2561	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้

ข้อ	การบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร สถานศึกษา	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ				IOC	แปล ผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	รวม		
ด้านการวัดประเมินผลและพัฒนาคุณภาพการศึกษา							
34.	ผู้บริหารสถานศึกษาและครูกำหนด ระเบียบ วิธีการและเครื่องมือที่ใช้ในการ วัดประเมินผลให้มีคุณภาพสอดคล้องกับ มาตรฐานการศึกษาสาระการเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
35.	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมสนับสนุนให้ ครูประเมินผลตามสภาพจริงจาก กระบวนการปฏิบัติงานและผลการเรียน ตามแนวทางกระทรวงศึกษาธิการ	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
36.	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมสนับสนุนให้ ครูนำผลที่ได้จากการประเมินมาทำวิจัย ในชั้นเรียน เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
37.	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมสนับสนุนให้ ครูทำวิจัย เพื่อแก้ไขปัญหาของผู้เรียนให้ มีความรู้ ทักษะและคุณลักษณะตาม มาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้น พื้นฐาน พ.ศ.2561	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
38.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการติดตามการวัด ประเมินผลและการพัฒนาคุณภาพ การศึกษา	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
39.	ผู้บริหารสถานศึกษาสะท้อนผลการ ประเมินเพื่อพัฒนา ปรับปรุงเครื่องมือที่ ใช้ในการวัดประเมินผลให้มีคุณภาพตรง ตามหลักสูตรแกนกลางและมาตรฐาน การศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2561	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้

ข้อ	การบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร สถานศึกษา	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ				IOC	แปล ผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	รวม		
40.	ผู้บริหารสถานศึกษานำผลการวิจัยมาพัฒนาเป็นนวัตกรรมพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพมากขึ้น	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้

จากตาราง ผลวิเคราะห์หาค่าความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม พบว่า การบริหารงานวิชาการ เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ทุกข้อมีค่า IOC ตั้งแต่ 0.67 – 1.00

ภาคผนวก ง ค่าความเชื่อมั่น (Reliability)

Reliability

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.972	40

